

50ст.
СЪБОТА-НЕДЕЛЯ 6 ЮНИ 2009
ГОДИНА 19 БРОЙ 125 (5335)

www.duma.bg

Ивайло Калфин:

Подкрепяме Македония за ЕС, но не безусловно

НЕИЗВЕСТНО

Първият руски превод на Христо Ботев

Сергей Станишев:

Пловдив изпревари София поне с пет години

► 2 Интервю с Калфин - стр. 10

► 19

► 3

— Няколко думи —

Безочие

БРАТА РУЖЕВИ

Знаем, че по време на избори е допустимо да си кривиш душата. Знаем, че по време на избори се разчита на късата памет на избирателите. Да си бил обаче осем години непрекъснато във властта и да обещава, че ако бъдеш в управлението, ще допринесеш за “реформиране на цялата нереструктурирана публична сфера”, направо си е връх на предизборно безочие. На какъвто връх се качи Николай Василев (стр. 2). Думите му показват, че по почина на “Златният скункс” на “Господари на ефира” трябва да се учреди например “Златен охлюв”. Награда за безочие. С извинение към охлюва.

Кой ти пречеше да реформираш, др. Василев? БСП? Значи вие дърпахте напред, а другите от коалицията дърпах на зад? Защо стояхте в управлението тогава? Ами в предишния мандат кой ви спираше, скъпи Николай? Кой пречеше на реформаторския ви дух? Ами вашето “незабавно движение към еврото”? То не зависи ли от обективни показатели на икономиката българска и финанси? Значи другите се мотаят валутно, но вие влизате в следващото управление и еврозоната, трогната и впечатлена от този факт, направо ни издърпва?

Най-братски съветваме БСП да се пази дори от мисълта за коалиция с такива политици. Цинични, безочливи и обиждащи мислещия избирател. А на тях най-искрено им пожелаваме да си стоят в опозиция и да четат френските моралисти. И да забравят в следващите четири години за Макиавели.

ЗРЕЛОСТНИЦИ:

НОС КАЛИАКРА Е В РОДОПИТЕ

Езерото Байкал е в Рила, а най-високият ѝ връх е Еверест, пишат 18-годишни българи на матурата

Калиакра и Мадарският конник са в Родопите, най-голямото езеро от 7-те рилски езера е Байкал, а най-високият връх в Рила е Еверест. Това са отговори, които 18-годишни зрелостници са дали на въпроси в тестовите от държавните матури тази годи-

на. Резултатите от държавните зрелостни изпити бяха съобщени вчера от министър Даниел Вълчев.

Над 5 на сто от учениците смятат, че България е на едно от първите места в света по раждаемост. Най-ниски са резултатите на из-

пита по география, който е и най-масов - него са избрали 43.66% от зрелостниците. Средният успех на този изпит е 39.41 точки от 100 възможни. Според екипа на МОН това се дължи на факта, че много ученици, които не са подготвени по нито един

предмет, са се явили на матура по география, защото я смятат за лесна. Средният успех от изпитите и по български език и литература и математика обаче също е намален спрямо матурите миналата година.

Стр. 2

СНИМКА ПРЕСФОТОБЕТА

Министърът на здравеопазването Евгений Желев откри в село Братя Даскалови първия селски център за спешна помощ в района на Стара Загора. Д-р Желев разглежда новия реанимобил, който е оборудван с медерна диагностична и комуникационна система

ДУМА
23
6

ISSN 0861-1343
9 770861 134008

Неделник
Чудото
на охлюва

Стр. 14

ОТ МАТУРИТЕ:

Най-високият връх на Рила е Еверест

Най-много зрелостници избрали географията, резултатите - най-слаби

ВЕЛИАНА ХРИСТОВА

“Най-високият връх на Рила е Еверест” - този бисер от ученическа работа на държавните матури цитира вчера министър Даниел Вълчев като илюстрация за липсата на всякаква обща култура у част от абитуриентите. Други откровения са, че нос Калиакра и Мадарският конник са в Родопите, че 7-те езера са в Рила и най-голямото е Байкал, че в Рила животните са защитени от Червения кръст и пр. Над 5

на сто от учениците смятат, че България е на едно от първите места в света по раждаемост.

След задължителната за всички матура по български език и литература (БЕЛ) най-много ученици са се явили по избор на зрелостен изпит по география - 32 840 (43.66% от всички абитуриенти). Ученици, които не се чувстват подготвени по нито един предмет, са избрали географията, понеже я смятат за лесна, е обяснението на МОН. Именно в географията е най-ниският среден

успех - 39.41 точки от 100 възможни. В изпита по БЕЛ средният успех е 54.83 точки, което е с 2 точки по-ниско от миналогодишните резултати. По-слабо от 2008 г. са се представили сега учениците и в математиката, на която са се явили 12 210 души (16.22%). По-добри са обаче резултатите по история, физика, философия, руски език. Скалата за преобразуване на точките в оценка по шестобалната система се запазва същата като миналата година. От вчера всеки абитуриент може да проверява личните си оценки в сайта rezultati.zamaturite.bg или като изпрати СМС на номер 1917 със съдържание ТХТ...(ЕГН). СМС-ът струва 30 ст.

Обобщените резултати от матурите показват още, че по БЕЛ се е увеличил процентът на двойките и е намалял броят на отличните оценки. В математиката двойките са се качили с 5%, а отличните оценки са намалели с 15,33%,

съобщи още Вълчев. Оказва се, че 32-ма от учениците имат нула точки в изпитите, а един дори има две пълни нули по БЕЛ и задължителната матура по избран предмет. Но пък 8591 човека са получили две отлични оценки на двете матури. Максималният брой точки в един от изпитите - 100, са получили 166 зрелостници. Отново по всички предмети успеваемостта при тестовете въпроси с избор от готови отговори е с 13,3% по-висока от тази при въпроси, изискващи да се напише отговорът. Учениците от Американския колеж в София за втора година излизат първи по успех в матурите. Доста зле обаче се представят професионалните гимназии и идната седмица в МОН ще решат какво престуриране и какви мерки трябва да предприемат за тях, каза Вълчев.

Още за оценяването на стр. 31

Президент

Президентът Георги Първанов ще се срещне с министъра на външните работи на Италианската република Франко Фратини в понеделник. След срещата на церемония в Гербовата зала държавният глава ще връчи на Франко Фратини орден “Стара планина” - първа степен. Бившият заместник-председател на Европейската комисия и комисар по въпросите на правосъдието и вътрешните работи ще получи висшето държавно отличие за изключително големи заслуги в процеса на присъединяване на България към Европейския съюз в областта “Правосъдие и вътрешни работи”.

„Позитано“ 20

Председателят на БСП и премиер Сергей Станишев ще се срещне днес с председателя на ПЕС Пол Нируп Расмусен, който е на еднодневен посещение у нас, съобщиха от пресцентъра на БСП. Двамата ще посетят “Червената точка” в Градската градина до Народния театър, където ще разговарят с кандидатите за евродепутати на Коалиция за България Ивайло Калфин, Илияна Йотова и Кристиан Вигенин. Станишев и Расмусен ще се срещнат и разговарят с хората пред Народния театър и ще присъстват на партия шах в градината.

Сергей Станишев ще се обърне днес към членовете и симпатизантите на партията с призив по телефона да гласуват на предстоящите избори за Европейски парламент, съобщиха от БСП. Думите на лидера на БСП са на запис. В съобщението той напомня, че от този вот зависят много важни въпроси - от здравеопазването до образованието и защитата на пенсиите. Нека изпратим подготвени професионалисти с опит, хора, които ще защитават българските интереси по най-добрия начин, казва още Сергей Станишев.

ИВАЙЛО КАЛФИН:

Подкрепяме Македония за ЕС, но не безусловно

България подкрепя амбициите на Македония за членство в Европейския съюз и НАТО, но не безусловно. Това заяви в Благоевград водачът на листата за евродепутати от Коалиция за България и министър на външните работи Ивайло Калфин, който се срещна и кмета на града Костадин Паскалев. Той беше категоричен, че страната ни ще настоява за добри съседски отношения, спазване на историческото минало и най-вече да почитат културните ни ценности и да не си присвояват от тях. Направихме всичко по силите си, за да се облекчи преминаването на македонски граждани през България. Целта ни е отпадане на визите, обясни Калфин и допълни, че през пролетта се очаква да се обяви позицията на ЕС по казуса, която вероятно ще бъде положителна.

Като бъдещи приоритети на левицата той посочи получаването на повече средства от фондове, изравняване на субсидиите на земеделските производители от старите и новите членки, както и осигуряването на реални възможности българите да се възползват от европейските програми. Калфин прикани всички българи да гласуват за ЕП, защото голяма част от решенията, които се взимат в Европейския парламент, засягат битието и живота им. Той изрази надеждите си да не се оправдаят прогнозите за ниска избирателна активност.

СНИМКА ПРЕСОФОТО БТА

Водачът на листата на Коалиция за България за изборите за Европейски парламент Ивайло Калфин посети Благоевград. Заедно с члена на Изпълнителното бюро на ВС на БСП и говорител на БСП Корнелия Нинова те посетиха дневния център за деца с увреждания “Зорница”

НДСВ е за реформиране на публичната сфера

Бихме участвали в управление, което да допринесе за преодоляване на последиците от световната финансова криза, управление, което да допринесе за стабилност на икономиката и повишаване на доходите. Управление, което да допринесе за реформиране на цялата нереструктурирана публична сфера, включително подобряване на сигурността на пенсионната система и здравеопазването. Това каза министърът на държавната администрация и административната реформа Николай Василев, който представи икономическата програма на НДСВ по време на пресконференция вчера. Вижданията на НДСВ за икономическа политика са

разделени в девет теми: Запазване на валутния борд и незабавно движение към еврото, консервативна и благоразумна бюджетна политика и стимулираща данъчна политика, задълбочени реформи в публичния сектор, стабилност на банковия сектор и приоритетно развитие на капиталовите пазари, успешно и прозрачно управление на европейските фондове и специални мерки за прозрачност, концесиониране и публично частно партньорство и приватизация, професионално и модерно управление на държавните дружества, стимулиране на износа и инвестициите, туризма и мерки за намаляване на търговския дефицит.

Българи от Испания търсят подкрепа от Вигенин

Образованието на децата и безработицата са основните проблеми, за които българските емигранти в Испания потърсиха съдействието на евродепутата Кристиан Вигенин. Той беше на двудневно посещение в Гандия и Валенсия по покана на българската общност там. За първи път български политик стъпва в Гандия. В момента в Испания има над 200 000 български емигранти, в Гандия - около 10 000, а във Валенсия - над 30 000. Заради икономическата криза става все по-зле за емигрантите, които са теглили кредити и изплащат ипотеки на жилища, а сега са безработни, оплакаха се българите, които твърдят, че са подложени и на дискриминация при започване на работа.

Другият проблем е с дипломите на българчетата, които трябва да държат до 15 приравнителни изпита, за да могат да продължат в български университет. Тази година за първи път са отделени над 5 млн. лв. за български училища в чужбина, каза Вигенин и се ангажира с проверка на казуса. Българският език да се изучава и в европейските училища, предложи още кандидатът за евродепутат Кристиан Вигенин. Според него единственият начин българските деца да не загубят връзка с корена си е българският език да може да се учи като свободно избираем предмет в испанските училища.

Раздадоха наградите на медийния фестивал в Албена

Наградите на медийния фестивал в Албена “Медия микс” станаха ясни вчера. Сред ежедневниците бе отличен вестник “24 часа” за новия си дизайн. Същият вестник получи и още една награда - за крос медия. Като месечно списание бе отличено “Нет магазин”. Голямата награда “Златен чадър” отиде при списание “Абитаре”. Наградата на публиката на фестивала взе списание “Гейм спектър и магазин”.

При радиата за обзорно предаване награда получи “Голямото жури” на Дарик радио. За новинарска емисия бе отличено “Фокус радио” за емисията си в 11 часа. За разследващ репортаж приза взе Дарик радио. За музикална програма награда получи “ФМ +”. За токшоу бе отличено радио “Енджой” със сутрешния блок с водещ Спенс.

В категория “телевизия” приз за разследване и документално кино грабна Венелин Петков от БТВ. За токшоу бе отличена БНТ за предаването “Търси се”. За дебют наградата взе Денис Ризов, продуцент на шоуто “Търси се”. За игри и риалити награда взе Нова телевизия, а за спортно предаване РАИ ТВ.

Как да гласуваме?

Бюлетините, с които ще се гласува на европейските избори, са общо 14 за различните политически формации. Те са бели и се различават по номера на политическата формация, намиращ се в квадратче в горния ляв ъгъл. На бюлетината е изписано и името на партията, коалицията или инициативния комитет за независим кандидат. След името на формацията са изброени до 17 по-малки квадратчета, срещу всяко от тях са посочени имената на кандидати за евродепутати. Само две от листите са по-къси. Във всяка една от бюлетините в долния край има символ на ЕС - елемент срещу фалшификация. Когато избирателят влезе в

секцията, първо му се връчва плик, който няма да е в тъмната стаичка, където ще стоят всички бюлетини.

Както и на предишните европейски избори през 2007 г., така и на тези в неделя, избирателите ще могат да гласуват преференциално. Поставянето на знак срещу предпочитания кандидат за евродепутат от листата може да става само един път върху бюлетината. Отбелязването трябва да става обаче със знаци, които да не разкриват тайната на вота, позволени са кръстче, хиксче или чавка. Ако избирателят не реши да използва преференцията, това означава, че се брои вотът само за партията, коалицията или незави-

симия кандидат. Ако избирателят е поставил повече от една преференция, бюлетината се приема за действителна, но не се зачита преференцията.

За недействителни се считат бюлетините, когато в един плик са поставени повече от една бюлетина за различни кандидатски листи; когато има празен плик, когато в плика има бюлетина, която не е по образец. Ако бюлетината е с някакво разминаване в графично съдържание, дължащи се на отпечатването, тя се приема за действителна. На бюлетината не трябва да има написани думи, знаци или числа, разкриващи самоличността на избирателя.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ:

Пловдив изпревари София поне с пет години

Държавата даде 32 млн. лв. за първия завод за преработка на битови отпадъци, заяви премиерът

ВЕСЕЛКА ВЕНКОВА

Заводът за преработка на твърди битови отпадъци разреши екологичния проблем на голяма част на област Пловдив и с това Пловдив изпреварва София поне с пет години. Това заяви вчера премиерът Сергей Станишев. Той бе на посещение в предприятието за преработка на битови отпадъци на община Пловдив край с. Шишманци.

Всички знаете какво е състоянието на сметосъбирането в столицата и казвам това със съжаление, а не със злорадство. Много се говореше за това как кризисният щаб връща "Новера". Един месец цялата столица е чистена за 1.7 млн. лв., а от столичани се събират 120 млн. лв. годишно, отговори Станишев на въпрос, върно ли е, както твърдели столичните общински съветници от ГЕРБ, че с фирма, близка до "Новера", се сключва договор за чистене на столицата на стойност 1 млрд. лв. с неустойка от 40 процента.

Разбирам нервността на съветниците от

ГЕРБ и на представителите на тази партия, след като през последните дни ясно се очертава тенденция за практически равни резултати между Коалиция за България и ГЕРБ. Оттам идват много нервните реакции и поведения, говоренето на много глупости и опасни заявления по отношение на самото провеждане на изборите. За пореден път искам да призова представителите на ГЕРБ и Синята коалиция да не злоупотребяват - изборите са си избори, отношенията трябва да са нормални, заключи Станишев.

Той дойде в "историческия" завод край Шишманци, за да инспектира направеното с последния транш от 17 млн. лв., който правителството отпусна за довършването му. Този фце е първият реално функциониращ завод за преработка на битови отпадъци в България, уникален и за Балканския полуостров, подчерта министър-председателят. Предприятието е собственост на община Пловдив, но държавата е дала близо 2/3 от финансирането, това са почти 32 млн. лв., отпус-

СНИМКА АВТОРКАТА

Премиерът оцени високо пловдивския завод за боклука

нати по молба на Пловдивската община, за да се изгради този първи завод с капацитет 125 хил. тона.

С първата завършената линия изцяло могат да се преработват от-

падъците на общината, но перспективата е заводът да бъде регионален за цялата област. Вече са направени успешни изпитания на техниката, остава в следващите седмици да

се получи комплексното разрешително от МОСВ. Станишев обеща след евровота да се срещне с експертите на екоминистерството, за да разбере кога ще е пускът на завода.

МБМД: Към два милиона избиратели отиват до урните

ГЕРБ ще спечели около 600 000 гласа на изборите за Европейски парламент, тоест между 30 и 35 процента и 5-6 мандата, е прогнозата на МБМД, представена на пресконференция вчера от Мирослава Радева от социологическата агенция. Коалиция за България ще има 4 места в ЕП с 25-28 процента. Според МБМД ДПС ще спечели 3-4 места с вот от 15-18 процента. Радева отбеляза "разширение на вота" за ДПС от страна на ромите. "Атака" вероятно ще има 2 места в ЕП с около 270 хиляди гласоподаватели. Синята коалиция твърдо печели едно място, посочи Радева. Тя уточни, че остава отворената възможност за изненади от страна на представянето на НДСВ, РЗС и коалицията "Лидер" с "Новото време". Социоложката прогнозира избирателна активност между два милиона и два и половина милиона избиратели. Прочуването на МБМД, приключило на 1

юни, показва, че ГЕРБ би получил гласовете на 32 процента от сигурните гласуващи, Коалиция за България - 22 процента, а ДПС - 12 на сто на изборите за ЕП. "Атака" има подкрепата на 10 на сто от сигурните гласуващи, Синята коалиция - на 7 процента, НДСВ - на 5 на сто, а РЗС - на 4 процента от сигурните избиратели. Сред колебаещите се избиратели подкрепата за ГЕРБ нараства до 28 процента, левицата получава 14 на сто, НДСВ - 9 процента, РЗС - 8 процента, Синята коалиция, ДПС и "Атака" - около 5 на сто. На открит въпрос, без посочен отговор, сред всички избиратели, 20 процента от всички анкетирани посочват ГЕРБ, 14 на сто - Коалиция за България, 9 процента - ДПС, 6 процента - "Атака", а 4 на сто - Синята коалиция. Според Радева кампанията на БСП била много стабилна, докато на ГЕРБ - по-неубедителна.

ЕК ще следи за изборна търговия

Европейската комисия ще следи много внимателно дали при предстоящия европейски и национален вот в България ще бъде допусната търговия с гласове, заяви говорителят на комисията Марк Грей пред БНР. Според него отдавна от комисията са подчертавали този проблем в официалните си доклади и при контактите си с българските власти. Това е нещо, което ни безпокои, и ще следим изключително внимателно дали при предстоящите избори за Европейски и национален парламент в България отново ще има търговия с гласове, коментира говорителят. По думите на Грей сега ЕК се надява този проблем да не се повтори. За нас той попада сред тези, които трябва да бъдат решени в изпълнение на заложените в мониторинговия механизъм критерии за напредък на България, кагеторичен е той.

14 100 ДУПНИЧАНИ СЕ ПОДПИСАХА ЗА ГАЛЕВ

14 100 подписа са били събрани за две седмици от Инициативния комитет, издигнал кандидатурата на бизнесмена Пламен Галев за участие на изборите за Народно събрание като мажоритарен кандидат в Кюстендилски избирателен район. Подписката продължава, защото може да се окаже, че има неточни данни, обясниха организаторите. До 13 юни РИК трябва да извърши или откаже регистрацията на Пламен Галев. Ако проверката от ЕСГРАОН не е готова до тази дата, ние може да вземем решение за регистрацията на кандидата, и ако след това се окаже, че подписите са по-малко от 10 000, да я анулираме, коментира вчера пред Дарик зам.-председателят Мая Шишкова. Тя не изключи възможността проверката да приключи преди крайния срок за регистрация на 13 юни.

ПАК ВАНДАЛИЗЪМ СРЕЩУ ПРЕДИЗБОРНА ШАТРА НА БСП

За пореден път бяха извършени вандалски действия срещу червена информационна точка на БСП, съобщиха от градския съвет на партията. Късно в четвъртък вечерта около 17 души са нападнали охраната на червената точка в Южния парк. Докато той се е защитавал, част от тях са разпръли шатрата и са хвърлили дивана, намиращ се в нея, в езерото в парка. На мястото са пристигнали 5 патрулни коли на столичната полиция, при което вандалите са се разпръснали. Петима от тях са задържани. От пресцентъра припомнят, че преди дни беше опожарена червената информационна точка на БСП в Баня. БСП-София е за честни демократични избори и осъжда проявите на агресия.

КОАЛИЦИЯ ЗА БЪЛГАРИЯ СИГНАЛИЗИРА РИКЕП

Сигнал до 16 РИКЕП изпрати в петък Предизборният щаб на Коалиция за България в Пловдив по повод цитирано в медиите изявление на активиста на ГЕРБ и собственик на транспортната фирма "Хеброс бус" АД Веселин Дошков, че неговите автобуси ще возят пътниците в двата предизборни дни безплатно. ГПЩ на КБ счита, че това изказване е предложение за индиректно купуване на гласове на пловдивските избиратели в полза на партия ГЕРБ. Посочването на номерата на автобусите в системата на публичния транспорт на Пловдив е допълнително доказателство за такива намерения.

ПОЧИНА ЕМИЛ СИМЕОНОВ

Почина поетът, драматургът, преводачът Емил Симеонов, съобщиха за ДУМА от СБП. Симеонов е роден на 13 юли 1945 г. в София. Завършва българска и турска филология в СУ "Св. Климент Охридски". За дебютната си стихосбирка "На сто разумни крачки" печели "Южна пролет" в Хасково през 1977 г. Дълги години работи като редактор във в. "Литературен фронт". Автор е на книгите "На сто разумни крачки", "Сега и тук", "Таблетка за сън", "Ъл и нежен", "Домашни стихотворения", "Честита есен", "13 диптиха", "Имах да ви казвам", "Накливо писан", "Дъжд към края на декември". Пиесите му "Лейка в куфар", "Всичко ли е за продан" по Бен Джонсън, "Лабиринт зад кулисите" по Молиер, "Приключенията на добрите намерения" по "Буратино" на Карло Колоди са играни в София и Ловеч под режисурата на Велю Горанов. Превежда от английски, турски, френски. Член е на СБП.

СНИМКА БГНЕС

Два дни преди евроизборите агитацията с плакати не спира нито за миг в най-големите градове в страната

БЪЛГАРИЯ

ДУМА

15 000 полицаи охраняват евровота

Пазят изборните секции още от събота, следят за въоръжени или пияни

Около 15 000 полицаи ще охраняват общо 11 659 избирателни секции на вота тази неделя. Специално звено пък ще следи за купуването на гласове. Това обяви вчера на брифинг комисар Милчо Енев, началник на "Охранителна полиция". С грижата за реда в деня на изборите е ангажиран почти целият състав на МВР, подчерта той. Отделно със сигналите за търговия с гласове ще се занимават от ДАНС, прокуратурата и криминална полиция.

Както на всички избори досега, така и на тези за европейски депутати, в избирателните секции няма да бъдат допускани

въоръжени, освен ако те не са служители на реда и не са повижани специално от членовете на избирателната комисия, преди- преди Енев. Ще се следи и за продажба на алкохол, която е забранена в изборния ден, както и за недопускане на хора в нетрезво състояние в изборните секции. Има готовност за издаване на удостоверения, заместващи документите за самоличност, казаха още от полицията. Заявления за изгубени документи и издаване на удостоверения могат да се дават и в самия изборен ден. От втори юни до сряда са подадени общо 88 такива заявления. В деня на изборите Глав-

на дирекция "Охранителна полиция" ще проведе няколко брифинга, на които ще бъде давана актуална информация за протичане на изборния ден.

Тъй като в събота вечер голяма част от полицаите ще бъдат ангажирани с охраната на изборните секции, ще бъде трудно следенето за реда по време на световната квалификация между отборите на България и Ейре. От охранителна полиция апелираха към гражданите за спокойствие и да отидат на футболната среща без агресия, но увериха, че ще има достатъчно полицаи, които ще пазят около националния стадион "Васил Левски".

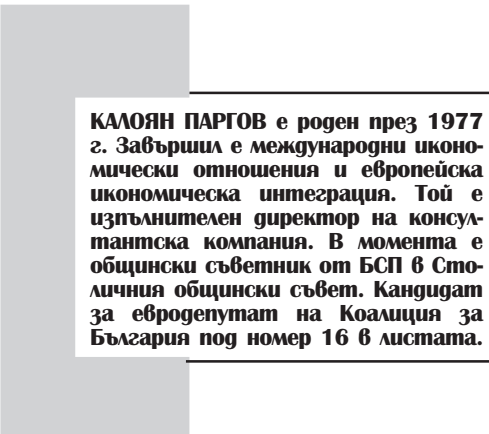
КАЛОЯН ПАРГОВ:

ЕП може да промени живота на всеки отделен човек

Гласуването е начин да управляваме тези, които избираме, казва кандидатът за евродепутат от Коалиция за България

■ Г-н Паргов, приключва предизборната кампания на Коалиция за България за европейските избори. Какви са вашите впечатления, дали разбраха българите защо е важно да се гласува за Европейски парламент?

- Моите впечатления са предимно от регионите, които успях да обиколя и да се срещна с различни представители на обществото и различни избиратели. Това бяха предимно от градове от Югозападна България - Пернишки регион, Радомирски, Кюстендилски, Благоевградски, Смолянски регион, Червен Бряг, Габрово. Навсякъде се оказа, че има нужда да разговаряме с хората открито, точно за това каква е ролята на Европейския парламент в живота на всеки човек, както и връзката между работата на европейските депутати и националния парламент. Говорихме за това колко е важно да гласуваме за носителите на определени послания и идеи във връзка с въпросите, които предстои България да защитава при работата си в ЕП. Проекти като АЕЦ "Белене", цялостната енергийна стратегия на ЕС и трансграничните проекти като "Южен поток" например. Една от моите теми е образованието и това как ние, социалистите, ще защитаваме интересите на българските млади хора в Европейския парламент. Изтъкнато бе, че е важно да работим в посока българските дипломи да бъдат признати навсякъде в Европейския съюз. Нужни са повече средства за мобилност и обмен на кадри, за за могат студенти и

КАЛОЯН ПАРГОВ е роден през 1977 г. Завършил е международни икономически отношения и европейска интеграция. Той е изпълнителен директор на консултантска компания. В момента е общински съветник от БСП в Столичния общински съвет. Кандидат за евродепутат на Коалиция за България под номер 16 в листата.

Разговаря РАЛИЦА ТАБАКОВА

преподаватели да имат възможности да работят и да се обучават в европейски университети. Това е ключов момент, защото тези хора, освен всичко, са и носители на българския дух, българските ценности и българската култура и извън пределите на родната. Безработицата сред младежите също е сериозен проблем. Затова има нужда от механизми, които да скъсят връзката между образованието и трудовия пазар, връзката между младите професионалисти и работодателите.

■ Избирателите достатъчно добре ли осъзнават как евродепутатите могат да откликват на техните нужди и да представят интересите им в европейските институции?

- Разбира се, не се спестиха и теми от национален характер. Коментираха се и теми, свързани с местното самоуправление. Именно тук бе мястото на всеки от нас, кандидатите от листата на Коалиция за

България, да обяви много ясно, че Европейският парламент взема общоевропейски решения. А нашите евродепутати са длъжни да предадат посланията на хората си в Европа и да защитят националните интереси. Така че, когато определен нормативен акт, разписан от ЕП, влезе за обсъждане в националния парламент, неговото прилагане да бъде пълно в страната.

■ Един от проблемите на евроизборите, коментирани и от множество наблюдатели, е ниската избирателна активност. Как смятате, дали левицата печели доверието на младите хора?

- Срещах се с доста млади хора, които се интересуват основно от темите образование, реализация, перспективи, позиции на левицата в ЕП. По отношение на процента гласуващи от 1979 г., откакто има общоевропейски избори за Европарламент, има постоянно намаляване на избирателната активност. Именно затова ЕС предприе решителни действия да обяс-

ни важността на работата на Европарламента. Лисабонският договор също е сред механизмите, които ще направят европейските институции по-разбираеми за хората. Аз очаквам у нас избирателна активност 30-35% процента, което ще е повече от евровата през 2007 година. Навсякъде, където съм засягал темата защо трябва да гласуваме, наблюдавах на отговорността. На това ние да не оставяме избирателите да ни управляват, а да управляваме тези, които избираме. А това може да стане само с гласуване. Гласуването е възможност да дадеш приоритет на избраната от теб политическа сила и впоследствие да й потърсиш отговорност.

■ До каква степен резултатите от евровата ще повлияят на кампанията за национален парламент? Дали 7 юни ще е нещо като първи тур за следващите избори?

- Ние в Коалиция за България разглеждаме евроизборите отделно от националните. И за разлика от опозицията засягахме по време на срещите си с хората европейски теми. Само когато самите избиратели са поставяли тези въпроси, ние сме ги вмъквали в нашите разговори. Защото бе важно да популяризираме темата как решенията на ЕП влияят на живота ни и какъв е смисълът от гласуването на евроизборите. И все пак смятам, че всеки един от гласоподавателите ще се ориентира до голяма степен за националните избори от резултатите на 7 юни. Затова нашата цел е победа тази неделя, за да можем със самочувствие и решителност да погледнем към кампанията за национален парламент.

Спилаха търговец на гласове

35-годишен мъж от Благоевград е арестуван при поредна акция срещу купуването на гласове, съобщиха от МВР. Спецакцията е организирана след получен сигнал за събиране и преснимане на личните карти на жителите на един от блоговградските квартали. Задържаният е с дълго криминално досие, арестуван е при проверка на автомобила, с който се е движел. При обиска полицаите открили ксерокопии на списък с членове на политическа партия за платен членски внос. В джоба си мъжът носел 3250 лева. Наме- рени са и копия на лични карти, в тайник в колата имало газов пистолет и 7 патрона за автомат "Калашников".

Междувременно бяха съобщени подробности около разбитата борса за гласове в Ломналия ден. По 50-60 лева са били обещани на жителите на няколко ломски квартала, за да гласуват за определена политическа партия, казаха от областната дирекция на МВР. Имало списък с имената на около 50 души, личните им карти са били ксерокопирани, а хората поели задължение да дадат своя глас за определена партия.

ВОЙНАТА НА ПЪТЯ

Мъж загина на място в Габрово

Мъж е загинал на място при тежка катастрофа в Габрово, друг е ранен и е в болница с опасност за живота. Инцидентът е станал по обяд на пътя Габрово-връх Шипка, в чертите на града. По първоначални данни са се сблъскали два леки автомобила. Едното возило е било толкова смазано, че се е наложило пожарникари да помагат да изваждането на пострадалите от купето.

Две жени и две деца пострадаха при друга тежка катастрофа вчера сутринта. Инцидентът е станал на главен път Е-79 на разклона за Рилския манастир. Колата, в която са пътували четиримата, се е преобърнала на пътя. Шофьорът не е пострадал, но пътуващите две жени и деца, на 5 и 7 години, са в болница, без опасност за живота.

С мама в очакване на бавачките...

СНИМКА ЮРИЙ СТОЯНОВ

СИГНАЛ ДО ДУМА

Малчугани остават без лекарства за астма

АИДА ПАНИКЯН

Стилиана е на 4 г. Тя е едно от няколко десетките хиляди български деца с астма. Когато в началото на седмицата майка ѝ отива в аптеката за поредните двъчаци таблетки, които спасяват хлапето от задух, ѝ обясняват, че хапчетата ги няма поне от 2-3 седмици. Разтревожената майка потърси ДУМА за помощ. Научихме, че въпросното лекарство се предлага в разфасовки от 4, 5 и 10 мг, а според новия позитивен списък напълно безплатно за пациента се отпускат таблетките от 10 мг, а тези от 4 и 5 мг ще се доплащат. Малка подробност е, че 10-милиграмовите таблетки са за възрастни. Недомислието се получило заради методологията на изчисляване. В резултат на това родителите на пациентчетата трябва да доплащат около 50 лв. месечно за

това лекарство. “Тези таблетки са само част от лечението на дъщеря ми - тя взема още 3 лекарства, тъй като астмата ѝ е на алергична основа”, обяснява майката на Стилияна.

“Повече от седмица всеки ден пациенти ни се обаждат с тази проблем и очевидно е, че ще стават все повече коментира Дияна Хаджиангелова, председател на Асоциацията на българите, боледуващи от астма (АББА). Тя е категорична, че незабавно трябва да се поправи тази “техническа грешка”, още повече, че проучванията на АББА показват, че всяка година лавинообразно нараства броят на малчуганите с астма. По думите на Хаджиангелова в новия списък има и друго лекарство за астма при деца, за което родителите трябва да доплащат по около 30 лв.

От АББА обмислят в момента какви действия да предприемат.

Инсулин има в 538 аптеки в страната

Във връзка със запитвания за аптеки, снабдени с инсулини на Ново Нордиск, от фирмата ни предоставиха интернет адрес с пълния списък с адреси и телефони на аптеки в страната:

[http://www.novonordisk.bg/
documents/article_page/document/](http://www.novonordisk.bg/documents/article_page/document/)

ZaredeniApt.asp. Списъкът е актуален към 10 часа на 5 юни, подчертават от фирмата.

Дистрибуторите на Ново Нордиск имат пълна готовност да доставят незабавно инсулин, ако на конкретно място отделен продукт не е наличен.

Първи селски спешен център

Министърът на здравеопазването Евгений Желев откри вчера първия селски център за спешна помощ в района на Стара Загора. Центърът е в с. Братя Даскалови. Лентата бе прерязана от Желев и кмета на общината Ваня Стоева в присъствието на областния управител Мария Нейкова и депутата от Коалиция за България Трифон Митев. В общината живеят 10 500 човека, като средната им възраст е над 50 години. Спешният център ще работи денонощно и ще бъде обслужван от петима лекари и пет медицински сестри. Министерството на здравеопазването е осигурило за оборудване и обзавеждане 110 000 лева. Филиалът разполага с нов реанимобил, оборудван с модерна диагностична апаратура и телекомуникационна система.

- : Гиньо Ганев се
- : среща с лекари
- : ...

Омбудсманът Гиньо Ганев е обседил на среща с ръководството на Българския лекарски съюз (БЛС) административните пречки при откриването на нови лечебни заведения, съобщиха от кабинета на омбудсмана. На срещата са присъствали представители на повече от 10 пациентски организации и на други структури на гражданското общество. Председателят на БЛС Божидар Нанев е изразил становище за необходимостта от промяна в сроковете за акредитация на лечебните заведения, посочени в наредба номер 18 на МЗ. Участниците в срещата са отбелязали и наличието на технически грешки и на неточности според тях в позитивния лекарствен списък, влязъл в сила от 1 юни.

Втори случай на свински грип

В Националната референтна лаборатория по грип към НЦЗПБ беше потвърден лабораторно втори случай на заболяване на български гражданин от новия грипен вирус А (H1N1), съобщиха от здравното ведомство. Става въпрос за дете от Благоевградски регион, завърнало се на 29 май от САЩ, което има прояви на грипоподобно заболяване от 30 май.

Заболяването протича в лека форма, само с прояви на хрема и кашлица, без висока температура и други сериозни признаци. При епидемиологичното проучване са установени 6 контактни лица, които ще бъдат изследвани за носителство на вируса. По отношение на тях са предприети всички необходими противоепидемични мерки.

За случая са уведомени Световната здравна организация и Европейският център по контрол на заболяванията.

Още пари за бавачки и транспорт до работата

С над 798 млн. лв. безвъзмездно от еврофондовете МТСП ще опита да смекчи ударите на кризата

АИДА ОВАНЕС

Тази година предстои да започнат 29 процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за над 798 млн. лв., съобщи министърът на труда и социалната политика Емилия Масларова. Парите са по оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" (ОПРЧР). Докато до ноември не е имало интерес от работодателите към програмите, свързани с преодоляване на безработицата, в момента интересът им бил насочен предимно в тази посока. От началото на годината средствата за преодоляване на кризата по ОПРЧР са 373 млн. лв. Например за пари за транспорт до и от работа са предвидени за 6 хил. работници (парите по проекта са 25 млн.лв.), а 26 млн. лв. са предвидени за поименни ваучери за обучение на поне 27 хил. заети по трудово правоотношение лица. По ПМС 44 (за компенсация за принудително преминаване на намалено работно време) по Националния план за

Изплащането на
пенсиите - от 8 юни

Изплащането на пенсиите за юни ще започне на 8 юни и ще завърши на 22 юни, съобщиха от Националния осигурителен институт. За изплащането на пенсиите за месеца са необходими около 530 милиона лева, които са осигурени и са преведени на платците - пощенски станции и банки.

действия по заетостта са дадени над 6,5 млн. лв. за 20 хил. работници (по 120 лв. месечна компенсация за 3 месеца). Тоест тези хора е трябвало да бъдат съкратени, ако не беше програмата, коментира социалният зам.-министър Димитър Димитров.

В отговор на въпрос на ДУМА той уточни, че критериите предстои да бъдат прецизирани, но най-вероятно работниците, които вече са получавали по 120 лв. за 3 месеца, няма да бъдат включени в новите проекти, но работодатели, които са се възползвали досега от мярката, ще могат и в новите проекти

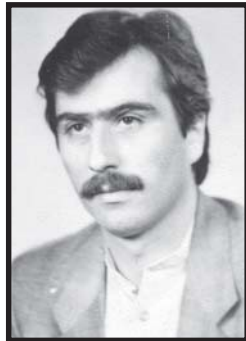
да участват. Сега с европари се предвижда да се дадат повече от 130 лв. компенсация плюс обучение за 5 месеца на най-малко 42 хил. работници от фирми, които намаляват работата си заради кризата. За това са предвидени 72 млн. лв. Около 150 млн. лв. са предвидени за обучение на повече от 40 хил. души, загубили работата си след 1 ноември 2008 г., 64 млн. лв. са за осигуряване на качествена грижа за деца от 1 до 3 г. и заетост на най-малко 8 хил. души (програмата за бавачки не предвижда вече наемане на баби пенсионерки, а само на безработни). Други 36 млн. лв. са предвидени за образователни и обучителни организации и институции, работодатели и социално-икономически партньори за осигуряване на професионално обучение на безработни.

Отчетът за дейността по оперативната програма показва сключени 797 договора на стойност 254,4 млн. лева, като от тях се изпълняват 752 договора на обща стойност над 250 млн. лева, а 466 предстои да бъдат сключени до края на месеца.

ВЪЗПОМИНАНИЕ

**На 6 юни се навършват
дванадесет скръбни
години от смъртта
на нашия любим**

ПЛАМЕН
АЛЕКСАНДРОВ
ЯНКОВ

Скъпи Пламене,
времето си тече и
годините се редят
една след друга.

Ти все повече ни липсваш.
 Но винаги си сред нас
 и в нашите възпоминания.
 Обичаме те много.

Нека всички, които те обичаха,
си спомнят за теб.

От опечалените

Путин скастри Дерипаска

Олигархът публично бе заставен да изплати задълженията си към работниците от Пикальово

Доскоро най-богатият човек в Русия, Олег Дерипаска бе заставен публично в четвъртък от премиера Владимир Путин да изплати задържаните за три месеца заплати на работниците от циментовия комбинат в град Пикальово (край Санкт Петербург). Освен това пред очите на работниците и пред телевизионните зрители на Първи канал на руската телевизия Дерипаска бе накаран от Путин да подпише споразумение за доставка на суровина за завода в Пикальово. Тиражираната от руските електронни медии случка бе коментирана и в западните медии. Вестник “Уолстрийт джърнъл” коментира, че руският премиер е затвърдил ролята си на главен кризисен мениджър. Друг вестник, “Ню Йорк таймс”, нарече Путин “шериф сред каубои-капиталисти”.

Пикальово е град в

Ленинградска област с население от 22 000 души, една пета от които работят в местния циментов комбинат. Главният завод в него - за производство на алуминиев окис, принадлежи на компанията “Базов елемент”, собственост на Олег Дерипаска. Единното някога предприятие обаче е било продадено на части на трима отделни собственици, които спорят помежду си. В резултат на това и на световната икономическа криза, работниците в трите завода не са получавали заплатата от три месеца. Заводите не работят, а от репортажа по руската телевизия се видя, че условията за работа са ужасни, което накара Путин да определи територията на комбината като “сметище”. В знак на протест работниците преградиха за цял ден федерална магистрала.

“Вие сте направи-

СНИМКА ПРЕСФОТОБЕТА

Дерипаска подписва договора пред Путин

ли заложници на своите амбиции, непрофесионализъм и може би просто алчност хиляди хора”, заяви премиерът Путин пред собствениците. “Къде е тук социалната отговорност на бизнеса”, попита той. Путин поиска от Дерипаска да подпише договор за доставка на суровини, с което заводът да за-

работи. Олигархът отговори, че ще помисли, което явно разгневи Путин. “Вие подписахте ли този договор? Не ви виждам подписа. Елате тук, елате, елате”, приказва с пръст Дерипаска Путин, подхвърли му химикалка и го заста-ви пред него и пред камерите да подпише договора. Руският

премиер обвини в бездействие и областната администрация, която по собствените му думи се разбягала “като хлебарки” преди визитата му. По-късно бе съобщено, че в края на работния ден в четвъртък работниците са получили всичките си закъснели заплати на стойност от 40 млн. рубли.

Гагаузов ще ограничи още разходи

Намаляване на заплатите с 15% не се отнася за цялата администрация на министерствата, а само за министрите, за зам.-министрите и за политическите кабинети. Това каза министърът на регионалното развитие и благоустройството Асен Гагаузов, предаде “Фокус”. Гагаузов обясни, че е възложил на финансистите да се разгледа бюджетът на министерството и да се види какви са предвидените разходи, които не са направени досега (като покупка на компютри или автомобили) и които няма да се правят, да се прегледат командировъчните разходи и да се

ограничат.

“Изключение ще се прави за колегите, които трябва да комуникират с Брюксел и другите организации. Ще бъдат намалени всички разходи, които не са определящи, които не са наложителни, и без които не може да функционира министерството. Следващата седмица, в четвъртък, ще кажа какво ще предприемем за намаляване на разходите, каза Гагаузов. Той обясни, че преди 1-2 месеца е издал заповед за намаляване на разходите за телефони, за горива с 30%. Целият бюджет на министерството е 70 млн. лв.

Шефът на „Булгаргаз“ в „Газпром“ заради евентуална криза

Изпълнителният директор на “Булгаргаз” ЕАД и член на Съвета на директорите на “Български енергиен холдинг” ЕАД (БЕХ ЕАД) Димитър Гогов заминава за Москва за среща с представители на ОАО “Газпром”. В понеделник в централата на “Газпром” Гогов ще се

срещне с ръководството на руския газов доставчик, за да обсъдят подробностите около създалата се ситуация и възможността за нова газова криза. Визитата му е в отговор на получена вчера в “Булгаргаз” ЕАД покана от председателя на управителния съвет на ОАО “Газпром”

Алексей Милер, информи-ра пресцентърът на БЕХ.

Предвид обществен интерес и значимостта за националната сигурност на страната относно доставките на природен газ по повод получената през последните дни информация за възможност от евентуални нови прекъ-

свания в транзита на природен газ за европейските потребители, дъщерното дружество на “Български енергиен холдинг” ЕАД, “Булгаргаз” ЕАД, вече изпрати запитване до всички свои доставчици и до НАК “Нафтогаз - Украйна” за изясняване на ситуацията.

НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ „ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“
На основание чл.44, ал.1 от Правилника за прилагане на закона за държавната собственост, във връзка с чл. 59 от същия и в изпълнение на Решение № РТ - 28 от 03.06.2009 г. на министъра на транспорта

О Б Я В Я В А

Търг с тайно наддаване за продажба на недвижим имот - частна държавна собственост, представляващ УПИ VIII - 4150 (осем - 4150) с площ от 463 кв. м, находящ се в района на гара Костинброд, кв. 230 А по плана на гр. Костинброд, област Софийска.

Търгът ще се проведе на 14 юли 2009 г. (вторник) в сградата на Централно управление на НК “ЖИ”, гр. София, бул. “Мария Луиза” 110 от 10:00 часа, стая 401, при:

- начална тръжна цена в размер 31 500,00 (тридесет и една хиляди и петстотин) лева, без ДДС.
- депозит за участие в търга, в размер на 15 000,00 (петнадесет хиляди) лева, вносим, в срок до 07 юли 2009 г. (вторник);
- начин на плащане на цената - в лева по сметка на НК “ЖИ”.

Тръжна документация за участие в търга се закупува в срок до 16:00 часа на 03 юли 2009 г. (петък), в стая 401 на НК “ЖИ”, гр. София, бул. “Мария Луиза” 110, срещу невъзвръщаема сума в размер на 1000,00 (хиляда) лева. Тръжната документация се закупува лично или чрез упълномощено за целта лице, което да има изричното пълномощие да подпише декларация за конфиденциалност.

Документите за участие в търга се подават в запечатан, непрозрачен плик в деловодството на НК “ЖИ” - Централно управление, гр. София, бул. “Мария Луиза” 110 в срок до 16:00 часа на 07 юли 2009 г. (вторник). Заявленията, подадени по пощата, се считат за подадени в срок, ако датата на пощенското клеймо е с дата на подаване не по-късно от 07 юли 2009 г. (вторник). Оглед на имота може да се извърши всеки работен ден от 9:00 до 16:00 часа до 06 юли 2009 г. (понеделник) срещу издадено удостоверение за право на оглед на имота - по образеца, приложен към тръжната документация.

За контакти, тел. 932 28 75 - Т. Гъркова, 932 37 08 - Ю. Дюлгерова

ЕК няма да ни спре парите за Дунав мост 2, смята премиерът

Няма заплаха за спиране на средствата от Европейския съюз за строителството на Дунав мост 2 и прилежащата му инфраструктура, заяви вчера министър-председателят Сергей Станишев при посещението си на строителната площадка на километър 796-и на река Дунав. Премиерът каза още, че независимо от забавянето, строителните дейности се изпълняват по график.

Всички проблеми с румънската страна са преодолени и в момента изпълнителят на обекта - испанският консорциум FCC, има достъп и работи на румънския бряг. Строителните дейности на бъдещия мост над река Дунав на българска страна са стигнали до острова в средата на реката. От 1 юли пък FCC ще започнат строителните дейности в най-дълбокия участък, съобщил премиерът.

До 50% спад в транспортните дейности

Спадът в транспортните дейности е до 50%, сочат данни от правителствата и автотранспортния сектор, представени на съвместния семинар на Международния съюз за автомобилен транспорт (ИРУ) и Международната пътна федерация (ИРФ), който се проведе в рамките на Международния транспортен форум в Лайпциг, съобщиха от АЕБ-ТРИ, цитирани от “Фокус”. Има удвояване на броя на фалитите в сектора. Безработицата в автотранспортния сектор, свързана с постоянни или временни уволнения от работа, е засегнала 140 000 работни места в Европейския съюз, 120 000 работни места в ОНД и 200 000 работни места в Северна Америка.

Регулативни и фискални мер-

ки на национално и международно равнище за подпомагане на транспортния бранш поискаха участниците на съвместния семинар на Международния съюз за автомобилен транспорт (ИРУ) и Международната пътна федерация (ИРФ).

На форума в Лайпциг участваха повече от сто представители на министерства, бизнеса, академичните среди от Европа, Америка, Азия. От страна на представители на Световната търговска организация (СТО), Световната митническа организация и Икономическата комисия за Европа към ООН беше отчетено, че всяка санкция към автомобилния транспорт е още по-голяма санкция към икономиката като цяло.

„ЛУКОЙЛ“ ПОВИШИ ЦЕНИТЕ НА ГОРИВАТА

Дружеството “Лукойл Нефтохим” повиши от вчера цените на горивата, съобщиха от пресцентъра на компанията. Бензин А-95Н поскъпва с 1,28 на сто, до 1807,20 лева за тон. Бензин А-98 поскъпва с 1,21 на сто, до 1903,20 лева за тон. Дизеловото гориво поскъпва с 2.86 на сто, до 1640.40 лева за хиляда литра. Газьолът поскъпва с 2,933 на сто, до 1600,80 лева. Цената на пропан-бутана се покачва с 4,48 на сто, до 1260 лева за тон.

В ПЛВЕН НАМАЛЯВАТ НЯКОИ ПРОИЗВОДСТВА

В Плевен намалява производството на цимент, на сглобяеми конструкции от стомана, на мъжко и дамско облекло, на дървена и алуминиева дограма. Това сочат данните на териториалното бюро на НСИ в областния град за първото тримесечие на годината, сравнени със същия период на 2008 година. Според статистиката, спрямо същия миналогодишен период, нараства производството на прясно и охладено месо, на слънчогледово масло, на брашно, на работни облекла. Наблюдаваните фирми са реализирали продукция за близо 387 000 000 лв. Проблем в работата им остава недостатъчното търсене на продукцията им в страната и в чужбина според анкета с ръководители на предприятия.

Изложбата „Агра“ с ръст на заетите площи

Международната селскостопанска изложба “Агра” отбелязва ръст на директните изложители със 7%, спрямо миналата година, на ангажираните площи - с 4%, а на преките приходи - с 9%. “Природа, лов, риболов” донесе с 3% повече постъпления от предишните си издания, предаде “Фокус”. Международен панаир-Пловдив има резултати, които са по-добри от средните, посочени от Международната асоциация на изложбената индустрия (ЮФИ). За периода 1 януари 2009 година - 28 май 2009 година изложителите са намалели с 21%, наетите площи - с 20%, а приходите - също с 21%. За сравнение - в световен мащаб намаляването на изложителите, наетите площи и приходите е от порядъка на 25-30%.

Международен панаир-Пловдив стои устойчиво на пазара, макар че рекламният пазар в България се е свил с около 30% по официални данни, а по неофициални - с над 50%. Това сочи съпоставката с данните на Международната асоциация на изложбената индустрия (ЮФИ). След едногодишно отсъствие на панаира се завърна финансовото изложение “Банки, Инвестиции, Пари”. За първи път в Пловдив се проведе “Би-Гейт Пролет” - за текстил, облекло, обувки и кожени изделия, както и две нови изложби - за потребителски стоки и технологии “Стройтех Пролет” и “Хорека Пловдив” за оборудване за хотели, ресторанти, магазини.

МЕГЛЕНА ПЛУГЧИЕВА:

Дунав мост се нуждае от основен ремонт

“Дунав мост се нуждае от основен ремонт”, каза в Русе вицепремиерът Меглена Пругчиева. Тя бе на посещение в града заедно с посланиците на Германия и Франция Михаел Гайер и Етиен дьо Понсен. Отговорността за съоръжението е разхвърляна между различни институции и министерства, което води до безотговорност, добави Пругчиева, цитирана от Dariknews.bg.

По този повод на 11 юни в Русе ще се проведе среща на представители на министерствата на финансите, на транспорта и на регионалното развитие, НАПИ и Държавната агенция по горите. Освен поддръжката на Дунав мост и таксите за преминаването ще бъдат обсъдени и проблеми, свързани с изграждането на пречиствателна станция в Русе и стопанисването на горите в лесопарк “Липник”. Дватамата посланици посетиха българо-румънската граница, включително общия граничен пункт на румънска територия.

СНИМКА ПРЕСФОТОБЕТА

Инспекторите от Изпълнителна агенция “Автомобилна администрация” направиха внезапна проверка на маршрутните таксите в София

Около 7 млн. лева. могат да се използват за обучение и преквалификация на останалите без работа

Когато уволнените от “Кремиковци” работници надвишат 1000, България ще може да разчита на подкрепа за активни мерки на пазара на труда от страна на Европейския глобализационен фонд. Това съобщи вчера за-

Помощ от ЕС за съкратени от „Кремиковци”

местник-министърът на труда и социалната политика Димитър Димитров, цитиран от БНР. Той уточни, че за дейности по преквалификация и обучение специално на останалите без работа служители на металургичния комби-

нат от европейския фонд могат да бъдат отпуснати около 7 млн. лева.

Социалното министерство, съвместно със социалните партньори, подготвя проект за усвояване на средства от фонда, който е създаден за подпомагане на крупни икономически структури, които пристъпват към масови уволнения. Едно от изискванията за получаване на средства е освободените служители да са минимум 1000, посочи Димитров.

Той допълни, че от април синдикът на “Кремиковци” е обявил намерения за освобождаване от работа на 1500

служители, а до края на май са освободени около 230. Средствата от фонда не могат да бъдат използвани за пасивни мерки - работни заплати и обезщетения, а само за обучение и квалификация, разясни той.

Министърът на труда и социалната политика Емилия Масларова добави, че социалното министерство е било готово от октомври миналата година чрез Националния план за действие по заетостта да предложи работа на 800 човека, но от началото на годината са се устроили на работа малко над 350 служители от “Кремиковци”.

Искат да вкарат „Тракия” в оперативната програма „Транспорт”

Зам.-изпълнителният директор на Националната агенция “Пътна инфраструктура” Христо Славчев каза пред журналисти, че комитетът за наблюдение по оперативната програма “Транспорт” ще се събере в понеделник и вторник във връзка с подготовката на официално становище за включването на проекта за автомагистрала “Тракия” в оперативната програма. След това тази позиция трябва да се внесе в ЕК. В отговор на въпрос за неиздължените заплати на работниците от дружеството “Автомагистрала Черно море”, Славчев каза, че експерти от дирекция “Оперативен контрол и управление на риска” в НАПИ правят оценка на документацията. Мисля, че има дадено предложение за решаване на този проблем до МС, допълни Славчев. По-рано вчера ръководителят на Управляващия орган на оперативната програма “Регионално развитие” Боянка Пайталова и Христо Славчев подписаха средносрочно рамково споразумение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на стойност 501 млн. лева от оперативната програма.

ДВЕ ФИРМИ С ИНТЕРЕС КЪМ „ТОПЛОФИКАЦИЯ - ШУМЕН”

Две фирми са купили документация за участие в публичния търг с явно наддаване за продажбата на 9 697 101 акции, представляващи 100 процента от капитала на “Топлофикация-Шумен” ЕАД. Това съобщиха от пресцентъра на Агенцията за приватизация (АП). Фирмите са “Титан Пауър” ООД-София и “Топлоснабдяване” АД-Шумен. Срокът за подаване на предложения за участие в търга е 19 юни. Самият търг се организира в същия ден в сградата на АП.

САМО СДЕЛКИ С ГОРИВА НА СТОКОВАТА БОРСА ОТ 3 ЮНИ

Единствено сделки с горива са осъществени на Софийската стокова борса за периода между 3 и 5 юни, съобщиха от борсата. Бензин А 95 се котира на цена от 1591 лева за хиляда литра. Сключени са сделки и с дизелово гориво и газьол. За периода не са извършени продажби на брашно тип 500. На софийската стокова борса е имало търсене на орехи с черупка и рапица, но сделки не са извършени поради липса на предлагане.

ДАВАТ ПАРИ ЗА ПЪТИЩА НА НАПИ

Рамково споразумение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ от половин милиард лева подписаха Министерството на регионалното развитие и благоустройството и Националната агенция “Пътна инфраструктура”. Средствата ще се осигурят по линия на оперативна програма “Регионално развитие” и с тях ще се ремонтират пътища втори и трети клас. От пътна агенция към момента са депозирали 14 проекта по първия етап на програмата. Те са на обща стойност 216 млн. лв., уточни министърът на регионалното развитие и благоустройството Асен Гагаузов. По думите му до ноември тази година от НАПИ трябва да бъде депозирано искане и за останалата част от сумата, която възлиза на малко повече от 280 млн. лв. С тях ще бъдат ремонтирани пътни отсечки с обща дължина 307 км. По първия етап на програмата ще се ремонтират пътища, които ще улеснят достъпа до райони с потенциал за развитие на туризъм. Заместник изпълнителният директор на НАПИ Христо Славчев съобщи, че до началото на юли ще бъдат обявени и тръжните процедури за строителството на пътните отсечки от първия етап на програмата.

„ПРИСТАНИЩЕ ВАРНА” ЕАД
пл.“Славейков” 1, тел. 052/69-22-32, факс 052/63-29-53

ПОКАНА

за участие в процедура за възлагане изпълнението на малка търговска поръчка щ МТ-02-08 “Възстановяване защитното покритие металоконструкцията на ел. кранове 16/1 и 32/1, Пристанище Варна Запад

Предмет: възстановяване защитното покритие металоконструкцията на ел. кранове 16/1 и 32/1, Пристанище Варна Запад, чрез хидробластиране, грундиране и двуслойно боядисване с двукомпонентно полиуретаново покритие, с цел постигане проектната устойчивост на агресивната околна среда и удължаване на експлоатационната сигурност, съгласно утвърдено техническо задание. Материалите за изпълнение предмета на настоящата малка търговска поръчка се осигуряват от възложителя.

Документация за участие в процедурата може да бъде получена в управлението на “Пристанище Варна” ЕАД, ет. 4, стая 42, срещу внесени 60 лв. (вкл. ДДС), невъзстановими, платими в брой в главна каса на възложителя или по сметка BG79 UNCR 7630 1053 0971 66, код UNCRBGSF при “Уникредит Булбанк”, клон Варна, в полза на “Пристанище Варна” ЕАД, всеки работен ден от 8.00 ч. до 16.00 ч., в срок до 10.06.2008 г.

За доп. информация:
Мария Топчиева
икономист “Обществени поръчки”
тел. (052) 69-21-57

Германският канцлер Ангела Меркел и президентът на САЩ Барак Обама направиха обиколка на забележителностите на Дрезден, след което се отправиха към покрития с мрачна слава нацистки концентрационен лагер "Бухенвалд", в който десетки хиляди мирни жители на Европа намериха смъртта си

Москва иска яснота за „щита“

Русия няма да съкрати ядрения си потенциал, докато Вашингтон не обясни плановете си за ПРО в Европа

Началникът на руския Генерален щаб генерал Николай Марков заяви, че Русия няма да съкращава своя ядрен потенциал. Москва настоява първо да получи ясно-та по въпроса за разполагането на трети позиционен район на противоракетната отбрана (ПРО) на САЩ в Европа, предаде агенция "Интерфакс". "Стратегическите ядрени сили за нас са священо дело", цитира РБК думите на Макаров. "Всичко това се прави, за да поддържа стабилността в света на необходимото ниво", подчерта руският генерал.

Вашингтон възнамерява да разположи

10 ракети прихващащи на територията на Полша и радарна база в Чехия като част от своята ПРО, имаща за цел да защити САЩ и съюзниците от ракетна заплаха от страни като Иран. Русия обаче разглежда разполагането на ПРО в съседство със своите граници като заплаха за националната ѝ сигурност.

По-рано руският премиер Владимир Путин в интервю за японски медии заяви, че Москва възнамерява да обсъжда със САЩ въпросите за противоракетната отбрана (ПРО) и стратегическите нападателни оръжия само комплексно. "Русия, есте-

ствено, ще обвързва въпросите на ПРО и всичко, което има отношение към това, и стратегическите нападателни оръжия", подчерта руският премиер. "Съвършено очевидно е фактът, че нападателните и отбранителните части на стратегическите сили са тясно и неразривно свързани помежду си, така е било винаги и от това винаги се е изхождало", каза Путин пред японските медии. "Именно по тази причина едно време беше сключен договор за ПРО", добави той.

По думите на Путин, "когато САЩ едностранно излязоха от този договор и го "погребяха", възникна ес-

тествената заплаха от диспропорции, свързани с нападателните и отбранителните стратегически системи". "Не мисля, че трябва да си някакъв експерт, за да разбереш: ако една от страните желае да има над главата си "чадър" от всякакви заплахи, тогава у нея ще се появи илюзията, че всичко ѝ е позволено", каза Путин. "Тогаво агресивността на нейните действия многократно ще нарасне, а заплаха от глобална конфронтация ще достигне много високо равнище", предупреди руският премиер.

Руският президент Дмитрий Медведев обаче в свое изказва-

не вчера увери световната общност, че досега основната отговорност за ядрената сигурност се е възлагала върху две държави - САЩ и Русия. И днес, според думите на Медведев, двете държави изпълняват задълженията си по този въпрос.

При това руският президент специално подчерта, че контролът над ядрената сигурност трябва да се води в рамките на ново споразумение за ограничаване на ядрените въоръжения. Той съобщи, че въпросът за новото споразумение ще се обсъжда по време на визитата на Барак Обама в Москва през юли.

РЪСТ НА БЕЗРАБОТИЦАТА В САЩ

Американската икономика е загубила през май по-малко работни места от предишния месец, но процентът на безработицата е отбелязал тревожен скок, показват данните на американското министерство на труда. През май са били закрити 345 000 работни места спрямо 504 000 през април, показват коригираните данни на министерството, но нивото на безработицата се е увеличило с половин процент и вече е 9,4% спрямо 8,9% през април.

МНОЗИНСТВОТО ЕВРОПЕЙЦИ ПРЕДПОЧИТАТ ФЕДЕРАЛНА ЕВРОПА

По-голямата част от европейците се обявяват за "повече Европа" и желаят континентът да има президент на Европа, европейски външен министър и европейски министър на икономиката и финансите, както и европейска армия и общоевропейски данъци, показват данни от проучване в 5 европейски държави на института "Виавойс".

БРИТАНСКИЯТ ВОЕНЕН МИНИСТЪР СЪЩО ПОДАДЕ ОСТАВКА

Министърът на отбраната на Великобритания Джон Хътън подаде оставка, с което стана шестият член на правителството на Гордън Браун, който напуска поста си. Малко по-рано министърът на трудовото и пенсионното осигуряване Джеймс Пърнел заяви, че подава оставката си и призова премиера Браун да отстъпи лидерския пост в интерес на партията.

НАРКОВОЙНАТА В МЕКСИКО ПРОДЪЛЖАВА

Трупове на 11 мъже са открити в изоставен фургон до път в щата Сонора, който граничи със САЩ. Колата е била регистрирана в Аризона, а разследването показва, че тя е била открадната във Финикс. "Ръцете и краката на 9 от телата бяха отрязани и всички носеха следи от куршуми", уточни местната полиция. Освен това колата е съдържала и послание, носещо белега на наркокателите, които водят кървава война за контрол над трафика на наркотици към САЩ, които са най-големият световен консуматор на кокаин.

УКРАИНА ПЕЧАТА ПАРИ, ЗА ДА ПЛАТИ ГАЗА

Украинският президент Виктор Ющенко взе решение за емисия от гривни, равняваща се на почти 500 милиона долара, за да се заплати консумираният през май руски природен газ. Дългът на компанията "Нафтогаз Украина" за консумираните през май руски газ е 158 милиона долара, а с останалите средства ще се заплати газът, с който са запълнени хранилищата.

40 ЖЕРТВИ НА АТЕНТАТ В ПАКИСТАН

Около 40 богомолци, присъстващи на петъчна молитва в джамия в отдалечена област в Северозападен Пакистан, бяха убити при бомбена експлозия. Атенатът е бил извършен в област Дир Бала, недалеч от долината на Суат, където пакистанската армия отблизо месец и половина провежда широка офанзива срещу талибаните, свързани с "Ал Кайда".

Министерство на труда и социалната политика
Национална Програма ФАР 2006

Схема за безвъзмездна финансова помощ BG2006/018-343.01.01 „Деинституционализация посредством предоставяне на услуги в общността за рискови групи“;

Проект № BG2006/018-343.01.01-2.50 „Център дневна грижа за възрастни хора с физически увреждания в община Девня“

Проектът се осъществява с финансовата помощ на Европейския съюз и Република България

ДЕН, ПРЕВЪРНАЛ СЕ В ПРАЗНИК НА МАЛКИ И ГОЛЕМИ: ДЕЦА И ЛИЦА В НЕРАВНОСТНО СОЦИАЛНО ПОЛОЖЕНИЕ ОТ ДВЕ СЪСЕДНИ ОБЩИНИ

На Празника на детето, четиридесет души с физически увреждания от Център дневна грижа за възрастни хора с физически увреждания в община Девня посетиха Дом за медико-социални грижи за деца в кв. „Виница“, гр.Варна.

В часовете по трудотерапия, жените от Центъра с много любов изплетоха красиви детски дрешки, чорапки, шапчици и топли шалчета, за да зарадват и „стоплят“ малките детски сърчица от Дом за медико-социални грижи за деца в кв. „Виница“, гр.Варна. Решението на Домсъвета на Дневния център -Девня беше единодушно: Да дарят децата, лишени от родителска грижа, в деня на техния празник; да празнуват заедно - различни поколения, ошетени от природата, но запазили в себе си най-великото: ЧОВЕШКАТА СЪПРИЧАСТНОСТ.

Наред с това малчуганите бяха зарадвани и със закупените от домуващите играчки и детски дрешки. Имаше много усмивки, щастливи детски лица и загрижени погледи от страна на техните нови благодетели. Домуващите от Центъра се интересуваха от какво конкретно имат нужда малките палавници и обещаха да изпълняват техните желания и занаят - със и без повод да ги посещават и даряват.

Настоящият проект на община Девня „Център дневна грижа за възрастни хора с физически увреждания в община Девня“ е с Договор - BG2006/018-343.01.01-2.50 и е финансиран по схема за безвъзмездна финансова помощ BG2006/018-343.01.01 „Деинституционализация посредством предоставяне на услуги в общността за рискови групи“, Национална програма ФАР 2006, МТСП. Реализирането му възлиза на 195 693,26 евро и е за период от 11 месеца.

Лице за контакт: Йордан Вълков, р-л проект, тел. 0519/ 9 79 59

ОЧАКВАЙТЕ

транспорт погустика и специция 2009

На 10 юни безплатно издание

разпространява се с вестника на вестник ДУМА

ДУМА

Прекалено рано е за шампанското

Намираме се в пика на икономическата криза, предупреди руският президент Медведев

Очертават се признаци за съживяване на икономиката в света, но “е прекалено рано да отваряме шампанското”, заяви руският президент Дмитрий Медведев на Петербургския международен икономически форум, цитиран от Франс прес. Руският президент призова през идните месеци да се разгледа възможността за създаването на нови механизми за регулиране, предупреждавайки да не се допускат “консерватизъм”, който, според него, би могъл да доведе до още по-дълбока криза в бъдеще. “Трябва да решим въпроса за реформата на финансовите институции и не трябва да вземаме козметични мерки”, подчерта Медведев и допълни, че “това трябва да бъде съвсем нова система”, която да не бъде доминира-

на от определени страни. “Кризата води до разочарование, но тя не трябва да поставя под съмнение ценностите на свободата, демокрацията и културата, за които се борим толкова дълго време”, каза Медведев.

На тържествената церемония при откриването руският лидер отбеляза, че сегашният форум е специален. “Тази година форумът се провежда през един от най-драматичните периоди на съвременната икономическа история. Според повечето експерти се намираме в пиковия момент от глобалната криза, в средата на рецесия, която е най-дълбоката от десетилетия”, заяви руският държавен глава. Темата за кризата бе обсъждана и на миналогодишния форум, напомни Медведев. “Тогава говорехме, че

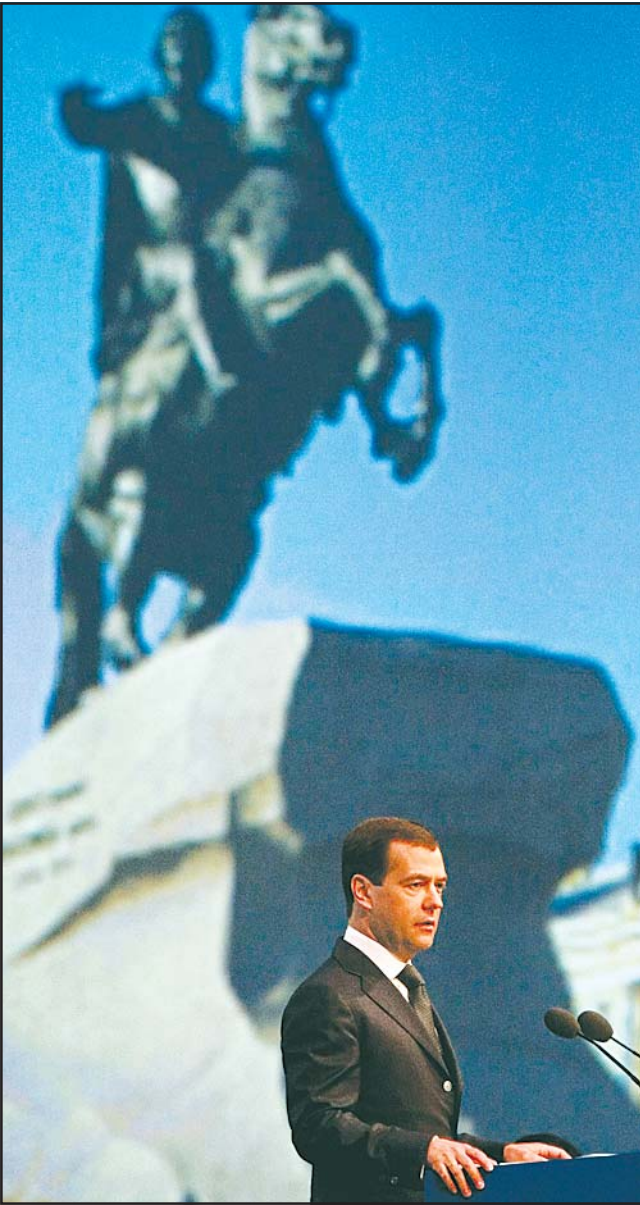
съществуващата международна архитектура за регулация не може да предотврати негативните сценарий за развитието на събитията. Предупреждавахме, че са възможни безпрецедентно неблагоприятни сценарии”, подчерта президентът.

Световната криза показва, че очевидно не е била дооценена взаимната връзка между отделните части на световната икономика и никой не успя да се “опази” от наистина глобалната криза, каза той.

Според Медведев съвременните комуникации и съвременните финансови технологии са определили невероятната скорост, с която кризата се разви и разпространи до всички страни. За успешното излизане от кризата е необходимо да се разработят нови стандар-

ти за регулиране на финансовите пазари и институции, както и да се изпълнят решенията на Г-20 за реформиране на международните финансови организации, отбеляза Медведев. “Това е основната посока, в която планираме да се движим през следващите месеци”, посочи държавният глава.

Неизбежно е евентуално увеличение на държавната собственост в някои сектори на икономиката, засегната от глобалния спад, отбеляза Медведев, но обеща това да продължи кратко време, предаде Асошиейтед прес. Русия използва икономическия форум, за да убеди инвеститорите, че икономиката на страната се стабилизира и Русия остава добро място за чуждестранните инвестиции, допълни АП.

Президентът Дмитрий Медведев с изказването си пред гостите на икономическия форум в Санкт Петербург очерта параметрите на руската позиция за справянето с проблемите, предизвикани от световната икономическа криза

Отломките, открити в океана, не са на френския самолет

Информацията, че откритите от бразилските BBC отломки в Атлантическия океан не са от самолета Еърбъс А330, извършващ полет от Рио до Париж, е “лоша новина”, заяви френският заместник-министър на транспорта Доминик Бюсро, цитиран от АФП. “От няколко дни френските власти заявяват, че трябва да бъдем изключително внимателни при издирването и евентуалните откри-

тия”, подчерта той. Днес стана ясно, че първите отломки, забелязани от бразилския флот, не са от самолета Еърбъс на “Ер Франс”, който изчезна в понеделник с 228 души на борда. “Бразилците ни оказват помощ с цялото си сърце, не трябва да критикуваме хората, които са с нас в мъката и ни дават помощта си”, заяви Бюсро. “Целта ни е да открием черните кутии”, допълни той.

Междувременно министърът на отбраната на Франция Ерве Морен заяви, че не е изключена хипотезата за терористичен акт като причина за гибелта на 228-те пътници на самолета на “Ер Франс”. Той поясни, че засега няма никакви данни в подкрепа на тази хепотеза, но “в повечето случаи, когато е имало терористични актове срещу самолети, не е поема на отговорност за тях”.

СНИМКА ПРЕСФОТОБЪТА

Скандалното дело

РОССИЙСКАЯ
ГАЗЕТА

СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С

ДУМА

ЮРИЙ ГАВРИЛОВ

ните и подбиха необходимата им стока. С помощта на “свои” офицери в щаба на армията годно за експлоатация оборудване по документи е било записвано в по-нисша категория, т.е. на практика се е превръщало в желязо. А след това го отписвали. Когато официално било невъзможно да се обяви стоката за бракувана, частите просто ги крадяха от складовете и ги снабдявали с фалшиви технически паспорти. Според тези документи имуществото било предназначено за утилизация. През цяла верига от прекупвачи то в крайна сметка се озовавало на границата. Част от стоката отивала при купувачите по официален път, другата се изпращала по контрабандни канали.

Контраразузнавачите разбрали за масово изтичане от страната на секретно военно имущество от оперативни източници. Няколко месеца е продължила разработката на престъпниците, докато не била разкрита цялата мрежа и точната дата за изпращането на стоката в чужбина. Така се случило, че практически по едно и също време оборудването е трябвало да пресече границата в две места - през Себежката митница в Псковска област и

през южната част на страната. Контраразузнавачите планирали заедно с митничарите операцията по задържането на контрабандистите. В края на май те започнали да следят служебен джип “Хюндай Санта Фе” на споменатото вече предприятие за утилизация на военно имущество. Когато автомобилът пристигнал в Себежката митница и шофьорът получил разрешение да напусне страната, той бил задържан. При обиска в купето и багажника на колата са били открити 20 кутии с детайли за зенитно-ракетни комплекси.

В същото време на руско-украинската граница митничарите спрели автобус, който вървял от Ростов на Дон към Запорожие. В багажника му открили части за радиолокационна станция и друго военно оборудване.

След арестите на границата последваха двадесетина други ареста. Обиските в апартаментите, вилите и гаражите попълниха списъка на конфискуваните от престъпниците неща. Само в един от гаражите контраразузнавачите намерили толкова радиоелектронно оборудване за системи на ПВО, че би стигнало за снабдяване на зенитно-ракетна батарея. И това, съдейки по всичко, е едва нищожна част от това, което за две години контрабандистите са успели да изпратят в чужбина.

Сега с делото им се занимават следователи от военноследственото управление на Ленинградския военен окръг на следствия комитет при прокуратурата на РСФСР. Ако те успеят да потвърдят фактите за кражба и незаконна търговия с военно имущество, ще полетят главите не само на непосредствените изпълнители на престъпленията, но и на покровителите им в щабовете на армията.

“Сумата на материалните щети, нанесени на държавата от това престъпление, вече е

близо 5,5 милиона рубли. За да се установят мащабите на кражбите, в момента се извършва документна ревизия на базите и службите на 6-а армия на BBC и ПВО”, уточни Александър Сорочкин, зам.-председател на следствия комитет при руската прокуратура.

Контраразузнавачите и митничарите в Северозапада неведнъж са откривали контрабанда на военна техника. Преди две години на руско-латвийската граница те бяха открили в автобус около 200 килограма детайли за изстребителя Су-27 и хеликоптера Ка-27. Освен това в две скривалища е имало опаковани военноморски карти - всичките с гриф “Секретно”.

Скандалната история с контрабандното изпращане в чужбина на секретните части за зенитно-ракетно оръжие се разраства с нови подробности. В края на май контраразузнавачите на Ленинградския военен окръг и сътрудниците на Северозападното митническо управление проведоха уникална акция. Те задържаха на границата повече от десет души и голяма контрабандна пратка. Под формата на железни отпадъци в Беларус, Украйна, България и Казахстан е трябвало да бъдат транспортирани радиолокационно оборудване и резервни части за комплексните на ПВО С-75, С-125, С-200 и С-300. Общо незаконната стока излезе двадесет тона, при това 40 от 65 видове агрегати и части бяха с гриф “Секретно”.

В международната престъпна групировка са влизали бивши и действащи военнослужещи от 6-а армия на BBC и ПВО, а също така граждани от съседни държави. Преди около две години те измислиха как да припечелят от търговия с оръжие без особен риск да бъдат заловени. Контрабандистите строго разпределили ролята. Едни от участниците в групата нелегално се снабдявали с частите от складове и в частите на 6-а армия на BBC и ПВО, други оформяли фалшивите документи за тях, трети се занимавали с наемането на превозвачите. Имало и такива, които намирали купувачи в чужбина. За снабдяването и контрабандата били необходими покровители във високите щабовете. И те се намерили.

Престъпната схема изглеждала по следния начин. Работници в унитарно предприятие, заето с утилизация на военно имущество, обикаляли гарнизо-

R

Вестникът на БЪЛГАРКАТА!

Истинската жена чете истински вестник!

Каталожен № 136

ВЕСТНИК ЗА ЖЕНАТА

В СЛЕДВАЩИЯ БРОЙ НА „ВЕСТНИК ЗА ЖЕНАТА” В 48 СТРАНИЦИ ЧЕТЕТЕ:

Хубава жена. Мисис “България 2008” Ралица Тодорова - родена в най-прекрасното място под слънцето **Чудесата български.** “Света Петка-Стара” в Пловдив **Душите ни, човешките.** Вестник във вестника, списван от читателите. Този път в 12 страници **Разкази за големите.** Родоначалникът на мраморната пластика Андрей Николов **Под слънцето на Флоренция.** Коварство и любов **Здраве, красота, мода** **Семки, занимавки...** Приложение за умници, за скучаещи, ядосани и влюбени. Тестове, игри, вицове, големи кръстословици с още по-големи награди **Готварски тефтер.** Ягодов десерти **Елена и звездите вещаят.** Най-добрите седмични хороскопи

cyanmagentayellowblack

cyanmagentayellowblack

ИВАЙЛО КАЛФИН:

Националните интереси не са леви или десни

■ *Господин Калфин, разговаряме броени часове преди евровота. Какво е личното ви усещане, успя ли акцията “Презареждане” на БСП да активизира гласоподавателите?*

- Според мен избирателите на БСП и на левицата са с висока степен на мобилизация и знаят, че това са изключително важни избори. Казвам го, защото пропътвах много километри и се видях с много хора. Повечето осъзнават и оценят важността на Европарламента. Дават си ясна сметка колко важни решения с пряко отношение към ежедневието ни се вземат от тази институция и че там трябва да отидат мъже и жени, доказали, че защитават българските интереси.

■ *Аз съм средностатистически българин, който все още не е решил дали в неделя да се разходи до урните. Защо трябва да го направя все пак и каква е тежестта на тези 17 български гласа в ЕП?*

- Направете го заради самия себе си, заради това, че от работата на тези 17 души зависят неща като фондове, които ще дойдат в страната, зависят стандарти, зависят въпроси към това как стои България в региона. Дали запазва мястото си на лидер и енергиен център. Така или иначе за Брюксел ще заминат 17 българи и е важно те да бъдат ангажирани с проблемите на държавата. Да не бъдат като тези от десницата, от Синята коалиция, където има повече не национални, а партийни интереси. От ГЕРБ казват, че

Избирателите на левицата ясно разбират защо в неделя трябва да гласуват, за съжаление черни душици хулят държавата, категоричен е водачът на листата на Коалиция за България за Европарламента

националният ни интерес бил да хулим държавата, защото не им харесвало правителството и то трябвало “да бъде притискано”! Европарламентът е сложен механизъм, който трябва да се познава, за да бъде използван в интерес на избирателите, а не за вътрешнопартийни цели. В Евросъюза има и по-малки от България държави, чиито представители достойно защитават интересите им.

■ *Социалисти, консерватори, Народна партия, зелени... Утре обаче Русия решава да спре кранчето на газта за Украйна и най-силно се чувства у нас, в България... Какво направиха досегашните ни представители в ЕП, какво направиха правителството, за да защити интересите на родния бизнес, който пострада при газовата криза тази зима?*

- Прав сте, че го “отнесохме”, защото България е една от страните, която зарежда на сто процента природен газ от Русия, а предишните правителства не направиха нищо за промяна на тази даденост. От две години, далече преди кризата, водехме преговори с Гърция и Румъния за свързване на газовите ни системи. Кризата стана повод за ускоряване на работата по тези проекти. Депутатите от левицата в ЕП внесоха предложение за ев-

ИНТЕРВЮ

ДУМА

Срещата ни с вицепремиера, министър на външните работи и водач на листата на Коалиция за България за Европарламента Ивайло Калфин е уточнена за 9,00 часа в четвъртък. Мястото е лобибарът на Старозагорския хотелски комплекс „Верея“, веднага след това събеседникът ми ще тръгва по разчетената му по минути програма на кампанията за Старозагорска област. Започваме с незначително закъснение заради пристигането на неформалния домакин, бившия два мандата кмет на града на липите и

настоящ здравен министър д-р Евгений Желев, който не пропуска да напомни на Калфин, че заедно ще са на тържество по повод официалното откриване на супермодерните очна и ушна клиника при тукашната университетска болница. Събеседникът ми дипломатично се извинява, като не пропуска да погледне часовниците на рецепцията, показващи времето в Париж, Лондон, Ню Йорк и Токио. Бърза да каже, че е готов да отговаря и на най-неудобните въпроси.

ропейско финансиране на газовите връзки с Гърция и Румъния и то вече е факт. Правителството не изпълни “препоръките” на Иван Костов от миналата година да изчерпим находището край Чирен, когато цената на газа бе по-висока и това даде възможност в изключително труден момент да поддържаме поне половината от жизненоважните производства.

■ *Какво все пак печели от участието си в ЕС, от присъствието си в ЕП обикновеният българин? Мога да изброя много черни примери: не можахме да отворим отново затворените блокове на АЕЦ “Козлодуй”, протестираат земеделски производители, 30-годишни рейсове газят хора по поляните... Формалният лидер на ГЕРБ Цветан Цветанов обвини държавата,*

г-н Цветанов не говори в Кърджали за вредата от ДПС (любима напоследък тема за ГЕРБ!), а говори срещу държавата? Държава, която има 1300-годишна история и съществен принос за европейската и световната цивилизация. Според мен подобни хора имат тежки комплекси. Не подценявам случващото се у нас, имаме дълъг път да извървим, докато постигнем европейските стандарти, но откакто сме членове на ЕС, в страната влязоха 5,2 млрд. лв. за земеделски производители, общини, за хора, които работят. Само за 2 години и четири месеца, забележете! Само земеделските производители през последната година получиха 1 млрд евро.

Малко ли са - да! Недостатъчно ли са - недостатъчно са. Но да се отрича

ли депутатите в ЕП от различните партии през изминатите две години, аз мога да кажа какво са направили тези от левицата. Мога да ви кажа и колко антибългарски хули изсипаха представителите на ГЕРБ и “Атака”.

■ *Какво могат да направят например нашите евродепутати по въпроса за компенсирани на тракийски беганци?*

- Те направиха предложение и то стана решение на ЕП. Сториха го Маруся Любчева и Евгений Кирилов. Изчистването на този висящ от десетилетия проблем е обвързващ за преговорите по приемането на Турция в ЕС. От наша страна правителството създаде работна група. Македония също иска да влезе в ЕС, но от Скопие правят непрекъснати спънки дори за ремонтирането на

Интервю на ХРИСТО ХРИСТОВ

че финансира предизборната кампания на управляващите от контрабандни приходи...

- Черните неща идват обикновено от черни хора, които не предлагат и не казват какво и как трябва да се направи, а си изпускат нервите. Цитираният г-н Цветанов не казва, че тройната коалиция се финансира незаконно, а че държавата се занимава с трафик на дрога и китайска стока. Дава ли си сметка, че утре, ако заеме държавнически пост, някой ще забрави за тези му твърдения, че ще промени създаденото вече негативно мнение за държавата ни? Тази мрачна полицейщина, на която ставаме свидетели, е изключително опасна за България. Защо, питам аз,

всичко не е нормално. Да, имяхме проблеми с усвояването на фондовете, но причината е в липсата на адекватна система за контрол. Тя се изгражда и ето че започнаха да разблокират парите за пътното строителство. И когато това стана, една депутатка от групата на ЕНП, съпартийка на ГЕРБ и Иван Костов, призова ЕК да бъде наказана, защото правела предизборен подарък на правителството. Смешно и жалко. Питам защо тези, уж защитаващи интересите на България юнаци, не й казаха на тази дама, че греша?

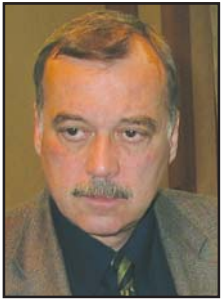
■ *Защо на практика по време на тази кампания липсваше истинският политически дебат?*

- Защото на някой не му е удобно да го води и не знае за какво става въпрос. Ако попитате какво са направи-

българските войнишки паметници там. Какви са нашите реакции? Ние подкрепяме всички усилия на Република Македония за членство в ЕС и НАТО, но условието ни е да не крадат чужда история, да не всяват конфронтация, да си овладяят антибългарските елементи.

■ *Кои са националните интереси, заради които в залата на ЕП бихте си стиснали десниците с една Надежда Михайлова?*

- За съжаление госпожа Михайлова твърди, че няма такова нещо като национални интереси. Има различни виждания и факти как се решават проблемите. Има съборкани позиции. Примерно компенсациите за четирите блока на АЕЦ “Козлодуй” изтичат в края на 2009 г. - пример за погазени национални интереси от предишните две правителства. Получили сме досега 550 милиона евро, а България губи милиарди. Решение за удължаване на срока на компенсациите се взима обаче от ЕП. Има интереси, които не са леви и десни. Българските граждани не слагат партийната си книжка в джоба или под възглавницата. Някои от тях нямат никакви предпочитания, те имат ясно изразени български интереси. Тези интереси трябва да защитават 17-те евродепутати.

МИЛЕН
ВЪЛКОВ

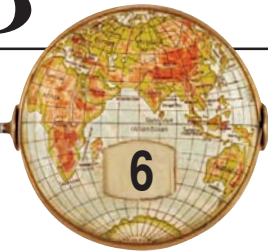
Дни преди първото посещение на президента на САЩ Барак Обама в Близкия изток ни уверяваха, че предстои ново начало на отношенията на великата сила с тази част на света. Така излезе. Не случайно Обама започна обиколката си с посещение в Саудитска Арабия, която е пазител на мюсюлманските светини Медина и Мека. Кралят на страната пък награди американския президент с почетно златно огърлие. “Такава награда получават не много от приятелите на краля, а вие несъмнено сте един от тях”, цитираха информационните агенции думите на саудитския монарх. Малко са обаче осведомените, които със сигурност могат да кажат за какво точно са разговаряли крал Азиз и Обама. Очевидно освен израелско-палестинската криза, незаконните селища на палестинска земя, проявите на екстремизъм е станало дума и за иранската ядрена програма. Просто защото много арабски лидери виждат в това далеч по-голяма заплаха, отколкото израелската.

САЩ застават зад принципа

СВЕТОСЛАВ ЯНАКИЕВ

- Защо да харчим пари за бюлетини, когато имаме готови?

ДАТАТА

1205 - според исторически твърдения на този ден на връщане от Солун цар КАЛОЯН (1168-1207) завладява Филипопол (Пловдив). До българската атака се достига, след като местните павликяни и божомили предлагат да предадат града, но ромейските аристократи отказват. Калоян наказва част от съпротивляващите се, а друга част изселва принудително зад Стара планина.

1799 - в Москва се ражда големият руски поет АЛЕКСАНДЪР ПУШКИН (1799-1837). Възпитаван от губернанти французи, той се научава да чете много рано и още в детска възраст започва да пише стихове. Става един от първите възпитаници на лицей в Царское село, след което е назначен във външното министерство. Заради нападите срещу властта в поемата “Руслан и Людмила” е “преместен” от столицата. Заминава за Кавказ, посещава Крим, Кишинев и Одеса, запознава се с декабристите и там разцъфтява романтизмът на поета - “Кавказки пленник”, “Братя разбойници”, “Демон”, започнат е “Евгени Онегин”. Заради пререкания с началника му, чиято жена ухажда, Пушкин е изселен в Михайловское, където на бял свят се появяват “Я помню чудное мгновенье”, “Пророк”, трагедията “Борис Годунов”. Следват завършването на “Евгени Онегин”, “Дама пика”, “Пир по време на чума”, “Дъщерята на капитана”, “Приказка за цар салтан”, за да се стигне до 8 февруари 1837 г., когато край Петербург по време на дуел с френския емигрант Дантес големият поет получава куршум в корема. Умира на 10 февруари 1937 г.

1875 - в Любек се ражда германският писател ТОМАС МАН (1875-1955). Той е авторът на романите “Буденброкови”, “Вълшебната планина”, “Смърт във Венеция”, “Доктор Фаустус”, “Йосиф и неговите братя” и др. Работи в застрахователно дружество в Мюнхен и в периодичното издание “Симплицисимус”, но заради нацисткия режим през 1938 г. заминава в САЩ, където живее до завръщането си в Европа (Швейцария) през 1952 г. Един от най-изтъкнатите представители на западноевропейската литература през XX век е автор и на многобройни романи, на литературна критика и публицистика. Получава Нобеловата награда за литература през 1929 г. Умира на 12 август 1955 г. в Цюрих.

1944 - ДЕНЯТ “А” - започва десантът на 400 000 съюзнически войници в Нормандия, Франция и откриването на втория фронт в Европа срещу Хитлер. 155 000 войници на съюзниците дебаркират по бреговете на Нормандия, бързо преодоляват Атлантическия вал и навлизат във вътрешността на страната. Във 22-ри полк на IV американска пехотна дивизия е и писателят Ърнест Хемингуей. Същия ден група висши германски офицери правят неуспешен опит да убият Хитлер (операция “Валкирия”) и да изведат страната от войната - вследствие са убити хиляди противници на режима.

1985 - в Бразилия са ексхумирани останките на Волфганг Герхард, за които по-късно се установява, че са на ЙОЗЕФ МЕНГЕЛЕ (1911-1979), наречен “Ангелът на смъртта”. Той е германски офицер и лекар в концентрационния лагер Освиенцим, военнопрестъпник. Известен е с правените от него експерименти със съмнителна научна стойност върху живи лагеристи, често придружени с изключителна жестокост. След войната бяга в Латинска Америка. Опитите да бъде намерен и предаден на съд не са успешни и той умира в Бразилия през 1979 г.

1991 - създава се НАЦИОНАЛНИЯТ ФИЛМОВ ЦЕНТЪР. С постановление на Министерския съвет № 107 се закрива Централното управление на Творческо-стопанското обединение “Българска кинематография” (5 април 1948) и се образува Национален филмов център.

1999 - от строго охранявания затвор “ПУТИМ” в Бразилия 345 от 456-те затворници, излежаващи присъдите си, успяват да избягат. Това е най-масовото бягство на затворници в историята на Бразилия и е десетото за тригодишното съществуване на затвора “Путим”. В последвалото преследване, организирано от властите, двама от бегълците са убити, а петима невинни свидетели на бягството по погрешка са заключени в килиите.

Новаторска крачка? Дано!

“два народа - две държави”, т.е. подкрепят изграждането на Палестинска държава, беше категоричен американският президент в 50-минутната си реч в Каирския университет, анонсирана от Белия дом като обръщение към близо 1,5 млрд. последователи на пророка Мохамед. Но Обама даде ясно да се разбере, че досегашните отношения на Вашингтон с Израел не могат да бъдат подлагани на съмнения. И в речта си в Каиро постави акцент върху ново отношение на американската администрация към “неприятелски държави”, върху уважението, търпимостта и свободата на избора. Поне за мен това е нова терминология в речите на последните няколко американски президенти...

Анализатори прогнозираха, че президентът Обама ще обяви и

мерки срещу отказа на Израел да продължава разговори по принципа “два народа - две държави”. Това не се случи. В Каиро американският президент обяви и че САЩ са готови за преговори с Иран без предварителни условия, за да се борят народите от района заедно срещу “жестокия екстремизъм”. Но не забрави да обяви и “правото и възможностите на всяка държава, включително и Иран, да развива атомната енергетика за мирни цели”. И някак си на втори план остана информацията, че за пръв път от години се прогнозираят евентуални разговори на военни представители на Вашингтон и Дамаск за възможностите за сътрудничество и стабилизиране на ситуацията в Ирак, предвид изтеглянето на американските войски оттам. Дори според колегите от вестник “Аш Шарк

Ал Аусат” до месец в сирийската столица се очаква да пристигне пратеник на американския президент, за да бъдат обсъдени и тези възможности.

И макар че опозиционният арабски печат не спести, че 77 процента от жителите на повечето арабски държави приемат САЩ като втора заплаха след Израел, все пак се подчертава, че анкетираният ще променят отношението си към САЩ, ако президентът Обама прекрати “досегашната едностранна политика на САЩ в района в подкрепа на Израел”.

Ще се случи ли? Ръководителят на палестинската автономия Махмуд Абас вече призна: “Речта на президента Обама е ясна и честна - новаторска политическа крачка и добро начало, върху чиято основа може да се гради бъдещето”. Дано!

Няма чужди деца

Няма данни за извършени нарушения от длъжностни лица по случая с предаването на двете деца от Асеновград - Николета и Павел Василеви, на майка им, полячката Барбара. Така реши вчера Окръжната прокуратура в Пловдив.

Правени са проверки, обяви говорителката на институцията (в което не се съмнявам, сигурно са правени). Но констатацията, че “длъжностните лица са спазили всички изисквания на закона” на мен не ми харесва. Даже ако въпросните длъжностни лица са спазили закона буква по буква.

Защото в кой закон пише колко струват сълзите дори само на едно дете? В кой закон

пише, че когато малчуганът пици от мъка и ужас, все едно дали е “нахъсен” от татко или от мама, трябва да бъде взет със сила, дърпан и набутван (видяхме телевизионните кадри, точно така беше) в кола при хора, които не познава? Къде пише също така, че чуждестранна гостенка или просто приятелка на мама може да тегли и дърпа българче със сила - все в името (и опирайки се) на същия този закон и буквите му? А пише ли някъде в законите, където се третират правата на децата, че държавата ни държи на българските хлапета? И че ще направи всичко възможно да помогне на баща им да потърси сво-

ята правда - защото той продължава да твърди, че е осъден несправедливо да върне чак в Полша рожбите си?

Сигурна съм обаче в няколко неща. Едното е, че решенията за деца трябва да вземат чиновници, служители, юристи, политици, които отглеждат деца - родени, осиновени, припознати, все едно. Макар че чужди деца просто няма. Всичките са си наши, или поне би следвало да е така. Сигурна съм и че Соломон е бил прав, като е отсъдил “спорното” дете да бъде разсечено на две - така истинската майка веднага се е отказала от всъщност справедливите си претенции, просто защото е майка.

ЛИЛИЯ ТОМОВА

Народът ни казва: “И най-лошата майка е по-добра от най-добрия баща”.

Но винаги ли е така? Аз още търся отговора, цял живот всъщност го търся и все не го намирам. Но въпросите си остават...

ФИКТИВНО ВМЕСТО ЕФЕКТИВНО

Логично и нормално е правителствата да създават консултативни органи, които да имат помощни функции и да подпомагат дейността на изпълнителната власт, включвайки в състава си представители на гражданското общество. Въпросът не е дали подобна дейност е необходима и нужна, защото това е безспорен факт, а доколко е разумният брой на тези структури, как и дали те работят, полезни ли са и обслужват ли целите, заради които са създадени. Дилемата в случая не е дори дали подобни консултативни органи са създадени за решаването на даден проблем, или за да се намери работа на подходящи хора, тъй като проблем с възнагражденията не стои. От гледна точка на данъкоплатеца успокоително е, че участниците в голяма част от консултативните комисии и съвети не получават пари. Може би това е причината да вършат понякога работата си през пръсти, да формализират съществуването си и да не са полезни на важната мисия, която имат в осъществяването на държавната политика в различните области.

Трудно е да се преброят всички консултативни органи към изпълнителната власт. Проблемът, от една страна, е, че са много, от друга - че някои на практи-

Енергията на гражданското общество може да бъде полезна на изпълнителната власт, ако се използва не нейната силова изява, а експертния ѝ потенциал

Консултативните съвети към изпълнителната власт - добър замисъл, лошо изпълнение

ИНА МИХАЙЛОВА

ка не съществуват, от трета - липсата на информация за дейността на част от тях фактически означава, че те са

**паразити,
съществуващи
единствено на
хартия**

Според доклади за състоянието на държавната администрация през 2005-а са действали 42 консултативни звена, през 2004-а - 37. Само през м.г. са създадени следните комисии и съвети: Държавно-обществена консултативна комисия по въпросите на туризма към Държавната агенция по туризъм; Съвет за координация и мониторинг при реализацията на инфраструктурни проекти с национално значение към МС; Съвет за координация и оперативно наблюдение на средствата от Европейския съюз.

Според анализ-проучване на Индъстри Уоч Груп ООД по проект към правителството "Съвместни действия за подобри резултати - усъвършенстване на координацията в държавната администрация", финансиран от ОП "Административен капацитет", в момента към изпълнителната власт съществуват 59 консултативни съвета. Причините за създаването им са основно две: областта, която обхващат, се счита за особено важна за държавата и обществото, и форматът е подходящ за провеждането на дадена политика в тази област. Целта на проекта по ОПАК е да подпомогне максимално взаимодействието и прозрачността в ра-

България е на всички българи. Дали някога ще го разберем?

ботата на консултативните съвети към МС и да ги задейства като ефективно работещи структури. Основен приоритет в бъдеще е ефективното сътрудничество с бизнеса и структурите на гражданското общество.

Според доклада за състоянието на администрацията през 2006 г. 20 консултативни звена (близо половината от отчетелите се) са провели по-малко от минималния брой регламентирани заседания. Полевото проучване през м.г. показва същото - че 14 от 27 съвета са провели по-малко от минималния брой заседания. Наред с това са установени 6 съвета (Консултативен съвет за чуждестранни инвестиции и финансиране, Национален съвет по данъчна поли-

тика, Национален съвет за защита на потребителите, Междуведомствен съвет за управление на изпълнението на Националния план за действие по околна среда - здраве, Национален съвет за ограничаване на остеопорозата и Съвет "Международно сътрудничество за развитие"), които през 2008-а не са провели нито едно заседание.

Като прибавим към това трудностите, свързани с присъствието, натовареността и дублираното участие на едни и същи хора в различни съвети, недостатъчното финансово и материално-техническо обезпечаване, липсата на административен капацитет и пр., може да се намери частично обяснение за ниския коефициент на полез-

но действие на консултативните органи.

Кой печели

от формалните сбирки на тези звена, от още по-формалното разглеждане и регистриране на проблеми? Кой печели от липсата на информация за работата на консултативните органи, от непроследяването на изпълнението на взетите решения? Нито обществото, нито държавата. Безполезно е и участието на неправителствени организации в подобни звена, не защото те като структури са неефективни, а защото твърде често са формално привлечени и стават жертва на чиновническо-бюрократично отношение. Не се използва капацитетът им, а понякога лобистките интереси и битката за участие в определен консултативен съвет остават извън борда наистина полезните НПО-та.

Най-важното е да се намери отговор на въпроса при наличието на какви условия се взема решение за създаване на консултативни съвети. Защото записаното в закона за администрацията не е достатъчно ясно. На практика след това се наблюдава смесване на функции и предоставяне на консултативните звена на правомощия, които принадлежат всъщност на отделни административни структури - министерства, агенции и пр.

Ефективни ли са консултативните съвети? За жалост липсата на надеждни данни за работата на всички възпрепятства обективния анализ. Публичната информация за част от тях, както и попълнените по време на настоящото проучване въпросници показват, че някои от съветите на практика не са играли роля на консултативен орган и не са били ефективни през последната година. Следователно - не са актуални сами-

те те, както и функциите, с които са натоварени.

На базата на проучването и публичните данни Консултативният съвет за чуждестранни инвестиции и финансиране не се е събирал от 2001 г., за Националния съвет по данъчна политика няма публична информация да се е събирал през 2008-а. Такива са данните за Националния съвет за защита на потребителите, Междуведомствения съвет за управление на изпълнението на Националния план за действие по околна среда - здраве, Националния съвет за ограничаване на остеопорозата, Консултативния съвет по въпросите на военноинвалидите и военнопострадалите, Съвета по държавен вътрешен финансов контрол, Националния съвет по иновации, Националния съвет по метрология, Съвета по интеграция на ромите в българското общество, Консултативно-експертния съвет за лечебни растения, Съвета по европейска комуникация. Това сочи достъпната информация. А

**когато не се говори
и не се пише...**

За други съвети частично или напълно е отпаднала необходимостта от съществуването им, но те не са закрити. Такъв е например Съветът по държавен финансов контрол. Реформата от 2006-а по разделянето на двете функции на тогава съществуващата Агенция за държавен вътрешен финансов контрол на вътрешен одит и финансова инспекция на практика поставя под въпрос съществуването на съвета в този му вид и формат. Консултативният съвет за чуждестранни инвестиции и финансиране е създаден през 1997 г. за обсъждане на политиката по насърчаване и привличане на инвестиции, а по-късно се създават Съветът за икономическа политика (2002 г. към МИЕ) и Съветът за икономически растеж (2002 г. към МС), които имат подобни функции, свързани с икономическата политика, насочена към икономически растеж чрез инвестиции. Основните функции на Съвета по европейска комуникация са планиране на Комуникационната стратегия за подготовка на членството на България в ЕС и контрол и оценка на изпълнението ѝ. Приемането на страната ни в ЕС обаче не е ли достатъчна причина да се преразгледа съществуването на съвета?

В края на краищата остава въпросът защо се пишат всяка година доклади за състоянието на администрацията, защо се изброяват съвети, органи и структури, защо се констатира какво са свършили в цифри и проценти. И толкоз. Оказва се, че в държавата съществуват удивително количество съвети и други консултативни звена, от които се очаква да подпомагат усилията на изпълнителната власт в осъществяването на различните политики, да констирират енергията на гражданското общество и да я насочват в посока решаване на важни за страната и хората проблеми.

Резултатът обаче е друг. Част от така нужните на обществото и държавата структури се оказват фиктивни, за работата на които никой не държи сметка. Каква е ползата? Побългарихме поредната добра идея за силно гражданско общество, което да работи в хармония с изпълнителната власт. Така, както е по света, в утвърдените демокрации с традиции.

Неделник

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ

СЪБОТА
6 ЮНИ 2009

ДУМА

ИКАР

Спри да мечтаеш - полети!

Нова машина дава възможност на човека да се носи като водно конче над водата с 65 км в час

СИЛВИЯ ШОПОВА

Стара, колкото света, е мечтата на човека да полети. Въпреки че не е устроен като птиците, той отдавна използва самолета и други машини, с които да се носи във въздуха. Непокоримо мечтае и изразява тайните си копнежи чрез филми, научна фантастика, поезия, музика и... в сънищата си. През XXI век дръзкото желание за самостоятелен полет е вече осъществимо. Звучи като налудничавата идея, но след девет години разработване, включващо шест години интензивни тестове и усъвършенстване, екип от инженери създава невероятна, революционна машина за летене - ДжетЛев. Техният слоган е: "Спри да мечтаеш - полети!"

През 2000 г. у Реймънд Ли, китаец, живеещ в Холандия, се заражда идеята за ДжетЛев (Jet означава едновременно "реактивен самолет/двигател и "изхвърлям на струя", а Levitate - издигам се). През 2005 г. след много изпитания вече се осъществяват първите полети с "летящата раница". Следват и асоциациите и организациите, които приемат за своя задача популяризирането на ДжетЛев като нов вид воден спорт, виждайки преимуществата му пред водните ски или просто като ново средство за забавление.

Каква е технологията?

ДжетЛев използва мощен 4-цилиндров двигател (155-215 конски сили), който е свързан с водата чрез маркуч. Двигателят засмуква вода през опашката, вкарва я в турбини, които я изхвърлят през два други накрайника от двете страни на машината под свръхналягане. Дизайнът спомага ръководенето на полетите да се осъществява лесно. ДжетЛев може да се приспособи за пилоти високи от 1.50 до 2 метра и тежки от 40 до 120 килограма. В зависимост от теглото на пилота ДжетЛев е в състояние да лети на височина до 10 метра и да достигне максимална скорост от 65 км/ч. като полетът може да продължи час-два.

Оригиналната технология на ДжетЛев, използваща задвижване чрез водна струя, предлага забавен и екологично чист начин за летене, за разлика от

традиционните летателни апарати.

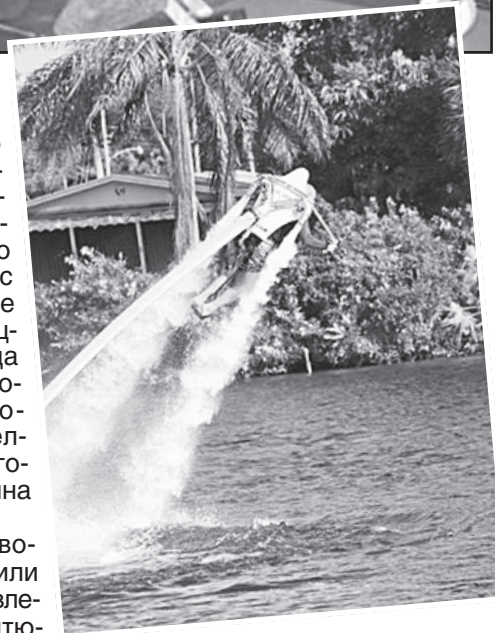
За сигурността на полета са извършени интензивни проучвания и тестове, за да бъде усъвършенствана технологията на машината. Дизайнът ѝ включва детайли с вградена стабилност, които държат пилота изправен и връщат "летящата раница" в центрирана позиция автоматично. ДжетЛев може да кръжи, да спира бързо при необходимост и да сменя посоки във въздуха.

Но замисълът не се изчерпва с това. Екипът,

разработил ДжетЛев, постоянно търси новостите, като доизпитва детайлите по машината с идеята да се увеличи мощта ѝ, което да доведе до по-бързи, по-продължителни и на по-голяма височина полети.

Новият воден спорт или просто забавление за авантюристи, мечтаещи да осъществят своя полет от сънищата...

с времето ще бъде проверен. Стига човек да е пълнолетен, да може да плува, да не го е страх, че ще намокри лицето си един-два пъти във водата и да бъде в добро здравословно и психическо състояние, с ДжетЛев е в състояние да погледне на нещата отвисоко. А докато това удоволствие стане достъпно за всеки, поне едно трябва да признаем със сигурност - скоро всички ще имаме своя шанс да спрем да мечтаем и да започнем да летим.

Чудото на охлюва

Дойде и при нас

“К’во е т’ва дето ми носиш?” С тези думи един от прекупвачите на борсата в столичния квартал “Дружба” посреща около 50-годишна мургавелка, която наред с двете деца мъкне петлитрова бутилка от минерална вода, пълна с... охлюви. Циганката цяла сутрин е обикаляла Дружбите, за да събере животинките, които мърдат в шишето. “Пресни са, к’во искаш?”, подвиква жената. А прекупвачът мърмори недоволно и с право. Повечето са прекалено дребни и не отговарят на стандарта при изкупуване на охлюви. Минималният размер на черупката трябва да е 28 милиметра. От 10 май та чак до края на юни, не само на борсата в “Дружба”, а и в стотици пунктове в цялата страна, върви кампанията по изкупуване на охлюви. Цените не са високи - тръгват от 50-60 ст. и в най-добрия случай стигат до левче, обясняват един през друг група цигани, които стоварват чували от багажника на разградска жигула. Дошли са чак от Разградско в Софийското поле, за да изкарат някой лев покрай охлювите. На въпроса ми колко си докарват на ден, отговарят: “Различно, како. Кога 5 лв., кога 50, а има дни и до 100 сме стигали...”

“Охлюви не останаха, ей...”, клати глава един от прекупвачите на борсата. И допълва, че ромите върват навсякъде и обират всичко, що мърда. “А не трябва така, охлюв не остана”, недоволства търговецът. Сподела, че

изкупните цени са ниски

По света “е-хе, ‘ората пари правят”. В Европа изкупните цени на охлювите тръгват от 4,50 евро за килограм и надхвърлят дори 10. На въпроса ми какво става с охлювите, които изкупуват, част от прекупвачите казват, че ги препродават на други, за износ за Гърция. Някои пък ги доставят на фабриката в Ботевград за преработка. Износът в Гърция също не вървял, твърдят прекупвачите. Цената била до 75 процента за кило, слаба работа. Но и качеството на охлювите ни било същото - ниско. Пазарите в Испания, Италия и Франция през юни вече са затворени, обясняват те пазарната картинка. Нашата законова наредба не позволява да се събират охлюви по друго време и така бизнесът направо е обречен, допълват те.

“Все са мънички охлювите, к’во да пра-

вя”, оправдава се ромката. А прекупвачът клати глава и допълва, че стихийното събиране е довело точно до това. В България има все по-дребни екземпляри, защото в началото на пролетта се обират по-едри и родителите стават по-дребните. Така качеството пада, а оттам - и цените, обясняват прекупвачи порочния кръг.

Пъзли бавно, но печалбите са бързи

Казват, че охлювите са бавни животни, но всъщност от тях могат да се изкарат добри пари, твърдят родни бизнесмени, които от две години се занимават с охлювство. Те си имат дори Национален охлювствен клъстер. Създателите му са си поставили за цел да основат 100-150 ферми за отглеждане на охлюви в страната. В момента работят 60-70. Интересът е голям, твърдят от организацията.

От 10 дка ферма за отглеждане на охлюви могат да се спечелят 40 хил. евро годишно, твърди проф. Джовани Авагина, директор на Международния институт по охлювство в италианския град Кераско. Според проф. Авагина интересът към охлювството нараства не само в България, но и във всички балкански страни. За да се печели от такава дейност, трябва да се отглеждат мекотели от селекционирани раси, допълва той.

Разходите за създаване на ферма за охлюви нито са малко, нито са много, казват занимаващи се с този бизнес. При всички положения става въпрос за по-малко средства, отколкото са необходими за отглеждане на по-големи животни. Трудът обаче не е по-малък, а при фиксирани цени на международните пазари може да се печелят добри и бързи пари, твърдят експериментаторите. Съоръженията, изградени в България, са с различна площ - от 2 до 20 дка. Развъдници за охлюви има в различни райони на страната - Враца, Добрич, Дългопол, Търговище, Тутракан, Плевен, Хасково, Ябланица, Гоце Делчев, Благоевград, Якоруда и пр.

В България могат да се отглеждат различни видове охлюви, твърдят фермери. На пазара се търсят предимно подвидове на Хеликс Асперса, защото имат и доста интересна цена - над 3 евро

Пословичната му мудност е измамна, диктува модата в кухнята, но и в козметиката

Българска ферма за охлюви

за килограм.

Отглеждането на този охлюв е истинско предизвикателство, защото видът е средиземноморски - вирее в Испания, Италия, Франция, Гърция и Турция, откъдето е пренесен. Ако бъде пуснат на свобода, сред природата ни, няма да оцелее, защото климатичните условия не са благоприятни. Отглеждането на охлюви е любопитно занимание. Животните се поставят в специални люпилини, където се възпроизвеждат количествата, необходими за пазара - там охлювите снасят своите яйца, които се излюпват. Процесът трае от 40 до 60 дни, след което се пускат на терените за “уговане”

“Дебелариумите” са обградени със специални мрежи и изпълнени със зеленина. Естествено, необходими са и допълнителни фуражи, благодарение на които се постига желаното пазарно тегло.

Още римляните, които са първите гастрономи, открили вкусовете и лечебни качества на охлювите, започнали да отглеждат тези животни, за да имат на разположение по-големи количества. Те откривали развъдници в парковете на повърхност, оградена с вал, посипан с пепел, за да не могат тварите да избягат. За да бъдат те големи и вкусни, ги помещавали след това в глинени вази, напълнени със смес, приготвена от вино и брашно. Съвременната наука естествено е измислила по-модерни варианти.

90% от произвежданите в българските ферми охлюви са предназначени за износ - Франция, Италия Испания. Голяма част отиват и за Гърция, откъдето в преработен вид отново поемат за европейските пазари, но под гръцка марка. Въпреки трудностите и все още проhodящия характер на този бизнес, както и неработещия роден пазар, все пак фермите за охлюви имат сериозни възможности за печал-

Той е сред най-силните животни на света

Охлювите са безкрайно интересни създания. Живеят до 15 години, имат 3000 зъба, дишат с дробове, зрението им е слабо, ориентират се чрез мирис и допир, тъй като са напълно глухи. Отделят слуз, която им позволява да се придвижват и да се закрепят за всякакви повърхности. Могат да пълзят с главата надолу и да преминат през острието на бръснач, без да се наранят. Движат се със скорост 0,0006 км/ч. Хермафродити са и са едни от най-силните животни на света - безпроблемно теглят товар, 30 пъти по-тежък от самите тях.

Лекарство за гастрит и други болести

Модерните лифтинг кремове на Vichy и Christian Dior имат нещо общо помежду си. Едва ли може да познаете какво е то. Сигурно ще ви прозвучи странно, но и в двата козметични продукта основна съставка е екстрактът от... охлюви. Охлювите са едни от първите животни, консумирани от хората. Днес те са не само деликатес на трапезата, но и суровина за козме-

тичната и фармацевтичната промишленост. Старите хора твърдят, че са полезни за стомаха, лекуват гастрит и други болести на хранителния тракт. Липсата на мазнини и богатото съдържание на белтъчини прави месото им изключително диетично и полезно за организма, благодарение и на високото съдържание на желязо, цинк и магнезий в него. Те дават прилив на енергия и са всеизвестни като афродизиак.

ВИЦ С ЧЕРУПКА

Един охлюв бил философски настроен и затова винаги бродял мрачен и в лошо настроение.
- Хайде да отидем на охлювска дискотека! - канели го разни голи охлювки.
- Не мога! - клател розата си той. - Оставете ме на мира!
Приятели потропвали на къщичката му и викали:
- Ела да ударим по една капка шотландска роса!
Охлювът се затварял в себе си и не помръдвал.
- Те не разбират - вълнувал се той - колко е ужасно, че винаги когато поискаме да ядем, трябва да пълзим!
Чул го Събирачът на охлюви и го утешил:
- Не страдай! И при нас е така!

Франция – най-големият пазар

Всяка година във Франция се продават 15 000 тона събрани охлюви. Тя е най-големият в света консуматор на охлюви. Ежегодно там се изваждат повече от 30 000 тона, по-голямата част от които са внос от други страни, главно от Полша, Унгария и Гърция - най-че-

сто в замразен вид. Все пак Франция е и най-големият износител на охлюви в света - но преработени и приготвени, най-често под формата на консерви и готови замразени ястия. Най-големи потребители са Германия, САЩ, Белгия и Япония. Португалският пазар

е втори по големина в света след френския. По потребление на глава от населението позициите на Португалия и Франция са почти изравнени. Малки охлюви за отглеждане в Португалия сега се внасят често от източноевропейски страни като България и Полша.

Маруля за Хейка

Пословичната мудност на охлювите може да бъде измамна, особено когато трябва да се справят с милиони охлюви и да въртят бизнес с тях. “Те са бързи. Оставяте за пет минути отворена клетката, където се развъждат, и те се разбягат”, разказва Естефаниу Теофилу, съсобственик на португалската “Ескарготс оести” (Escargots Oeste) - ферма за развъждане на охлюви. Създадена преди няколко години, днес тя е един от най-големите производители на охлюви в Португалия и Испания и шеста в света.

Охлювите са толкова бързи, че дори с тях се организират състезания. Близко 3000 участници се включиха м.г. в традиционната надпревара за най-бърз охлюв в света в Конгам, Норфолк. За състезание охлювите са поставят в средата на маса, като се обръщат в правилната посока. За по-голяма скорост повърхността се мокри с вода. След това дресър дава старт с думите: “На старта, готови... бавно!”

Победител м.г. е Хейка, собственост на 13-годишната Джорджия Брау. Той стигна до финала за 3 минути и 2 секунди. Наградата му е сребърна чаша, пълна с маруля. Постигнетието на Хейка, който е наречен на пилота Хейки Ковалайнен, обаче е много по-малко от рекорда в категориите. Той е поставен през 1995 г. от бързака Арчи, изминал дистанцията за 2 минути. Състезанието с охлюви в Конгам започва през 60-те години на миналия век, когато учредителят му Том Елусек вижда подобна атракция във Франция.

Страниците подготви
ИНА МИХАЙЛОВА

Строгийт контрол потиска... мотивацията

Всеки знае, че не е прилично да се четат чужди писма и да се подслушват чужди разговори. Обаче в служебна обстановка тези правила не важат. Етичните норми нямат нищо общо - просто бизнесът си е бизнес, тук не работят личните задръжки.

И все пак има няколко неща, които е добре да обмислим предварително, ако сме решили да упражняваме стриктен контрол върху своите подчинени и колеги.

Етичните норми и съвестта

Етичните норми са много важни в междупersonностните социални отношения. Но техните правила са различни, когато например регламентират отношенията между приятели, роднини или непознати хора. В служебна обстановка етиката препоръчва да имаме максимално приятелски и прозрачни отношения - най-вече между началниците и подчинените. Затова допустимо е работодателят или началникът да наблюдават своя подчинен в работното време, важно е - времето, което е платено! В най-добрия случай, ако наблюдателят е добросъвестен човек, той трябва да предупреди сътрудника, че ще прави подобно наблюдение.

Всеки наемен работник, подписвайки трудов договор, трябва да е наясно, че работното му време, както и всички материални и интелектуални ценности, които ще произведе по време на рабо-

Кога контролът е допустим и в какви граници?

татата си, са собственост на работодателя, освен ако в договора не е посочено нещо друго. Всеки инвеститор има право да е информиран за какво се изразходват неговите инвестиции, затова нормално е работодателят да иска да знае какво върши работникът в работното време. В това няма нарушение на човешките права на работника.

Крайната цел

Всеки добър мениджър планира задачите си предварително. Първо трябва да си отговорим на въпроса: "Защо?" - какво е крайната цел на контрола? От ръководителя не се очаква да е извратен маниак, който получаващ удоволствие, когато си пъха носа в чуждите работи. Причините, поради които е необходимо наблюдението, имат за цел: да се предотврати изтичането на поверителна информация; да се избегнат кражбите, да се контролира използването на работното време и ефективността на труда и др. В зависимост от тези цели се избират начините, инструментите за контрол.

Повечето ръководители са наясно какъв точно ресурс трябва да опазят най-напред.

Важно е да не се прекалява с контрола. Трябва да сте сигурни, че той е необходим и с него не се опитвате да

Проверката Висша форма на доверие

решавате проблеми, които са предизвикани от недобра комуникация между нивата. Понякога пълното доверие на служителите може да има по-добър ефект върху работата, отколкото пълния контрол.

Винаги, по всяко време

Каква е печалбата за човека, осъществяващ тотален контрол върху служителите: икономия на техническите и времеви ресурс; пълна отчетност за използването на оборудването и работното време; формален подход към работата от страна на служителите.

Какво се губи при пълен контрол: лоялност от страна на служителите; доверителни отношения в екипа; самостоятелно и свободно мислене сътрудници.

Изглежда, че контролът трябва да бъде възможно най-ограничен и неявен. Не трябва непрекъснато да казвате на хората си, че са под прицел. Усещането на непрекъснат контрол се отразява върху производителността на труда и значително намалява способностите за креативно мислене у служителите.

В идеалния вариант служителът трябва да знае, че работодателят може по всяко време да проследи работата му, включително да провери кореспонденцията му, съдържанието на компютъра и дори да го записва или снима, но да не знае дали това се прави непрекъснато. Ако сте решили да сложите камери, добре е за това да знаете служителите ви, без да им посочвате тяхното разположение и да им натяквате за тяхното присъствие.

Как да се осъществява

Ако вече сте решили, че контролът е необходим и сте се избрали формата, под която той ще бъде извършван, оста-

ва да го реализирате на практика.

Още преди 100 години работодателите са се научили да контролират своите подчинени, например чрез специалните апарати за регистрация на работното време. Такива апарати се ползват и днес: работникът регистрира своето картонче в апарата, като отбелязва началото и края на работното време. По този начин винаги ще знаете кога служителът започва и кога приключва работата си, но, за съжаление, не знаете дали той изобщо работи между тези два отбелязани часа.

Най-големият ужас на съвременните работодатели е интернетът. От една страна, той дава много възможности за развитие на бизнеса, но от друга - отнема голяма част от работното време на всеки офис-служител. Този проблем се решава сравнително лесно: съществуват много начини да се контролират действията на ползвателя на персоналния компютър. Достатъчно е само IT-директорът или системният администратор веднъж да демонстрират на служителите как лесно се осъществява контрол и желанията да се ползва служебния компютър за лични цели рязко намаляват. По-сложно е да се контролира самият системен администратор или IT-директор. Тук най-добрият начин е да му имате съвсем тихо доверие.

Прослушването на телефонните разговори е оправдано само ако информацията, с която разполагат служителите, наистина е много важна и скъпа. Значително по-лесно е следенето на разговорите, извършени от служебния GSM. Преди да започнете да прилагате стриктен контрол, помолете служителите си да ползват личните си телефони за извънслужебните разговори. Освен това не е зле да напомняте, че личните разговори не бива да пречат на работния процес.

Рекламна пауза

"Сега ли се за една реклама, в която...?" Тази реплика се впуска в почти всеки ежедневен разговор, по различен повод. Все пак рекламата се приема в много голяма степен за забавление.

Следва логичното предложение за онези, които професионално са ангажирани в рекламния бизнес: Какво се помни? - Само вица или хората са провокирани да опитат продукта? Кой ще се впечатли от рекламирания продукт? - Мъжете, които спортуват, или майките с деца до три години? Колко пъти трябва да бъде видяна рекламата? При това да можеш да разбереш добре какво точно иска да ти каже тя, без това да води до хистерично превключване на друга програма или захвърляне на вестника или списанието.

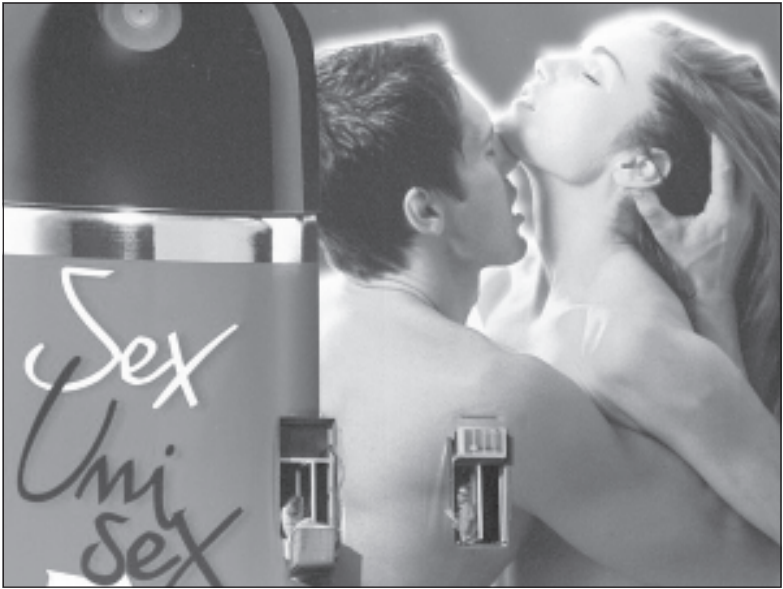
Добрата новина е, че към настоящия момент на много от тези въпроси може да бъде даден отговор в числа. Това са т.нар. измерими медийни показатели за рекламна ефективност. Всички те стъпват на регулярни и задълбочени про-

Може ли да бъде ефективно „продаването на мечти”?

учвания, съчетани с прецизни математически модели, заложени в професионален софтуер.

Един от използваните е разработен от Initiative - системата Matrix Track. Той с достатъчна точност определя продължителността на въздействие на творческото послание върху потребителя. Или най-общо казано: кампания, която се запомня лесно, изисква различно медийно планиране в сравнение с друга, изискваща повече внимание, за да се вникне в посланието.

Как да намерим оптималното решение? Задачата е допълнително затруднена от наличието на значителен

Сега ли се за една реклама?...

брой медии. И ако днес основните национални телевизионни канали са само три, основните печатни медии са няколко десетки, броят на радиостанции и интернет сайтове достатъчно голям, то всички комуникационни канали в най-близко бъдеще ще нарастват в геометрична прогресия. За хората, изготвящи медийни планове, перспективата е да

се превърнат в нещо като медийни алхимици, за да подготвят оптималната селекция от медии, в които да бъде позиционирана рекламата на даден продукт, да подберат правилния формат, продължителност на кампанията и естествено преди всичко да разберат "точния адрес на получателя" - така наречената целева група. Професионалистите

трябва да предложат стратегия, която да постига заложените от рекламодателя цели. Не трябва да се забравя нито за миг, че рекламодателят плаща, за да получи "картата и навигационната система", която ще срещне неговия продукт с потребителя.

Въпрос на професионализъм е дали картата е достатъчно ясна, маршрутът лесен и естествено, разходът - малък. В повечето случаи картата се разработва при фиксирани от самото начало ограничителни условия. Ако още тогава е на дневен ред изискването за ефективно използване на рекламните бюджети, ще стане ясно какво изключително предизвикателство е динамиката, с която навлизат технологиите. Рекламодатели, рекламни и медийни агенции, собственици на медии нямат реална представа за каква скорост настъпват промените и в потребителските нагласи. Измеримите показатели за рекламна ефективност са факт и е време да включим мислите си на тази вълна. В противен случай съвсем скоро на въпроса "Сега ли се за една реклама, в която...?", отговорът все по-често ще бъде "Не!"

Има начин това да не се случва.

Внимание

самодиви!

В народните представи самодивите или самовилите са ефирно прелестни девици с разпуснати руси коси, понякога и с крила. Те са облечени с риза, рокля, зелен пояс и елече. Дрехите им са украсени с пера, с които летят като птици. Тези загадъчни същества са повелителки на водите и могат да предизвикват суша. Подпомагани от кръстати орли, те се разпореждат и със стихииите на ветровете, затова появата им често е съпроводена с вихрушка. Някои от тях приличат (може би не съвсем случайно) на антични амазонки - въоръжени с лъкове и стрели, които яздат грациозно сиви расови елени с юзди от преплетени змии.

Самодивите обитават тъмните лесове и дивите планински усои. Те живеят под грамадни стари дървета, в изоставени колиби или в тъмни като пъкъл пещери. Появяват се най-често през пролетта и лятото. Излизат навън само нощем и се скриват отново с пропаяването на петлите. При мръкване отиват край водите - езера, вирове, извори, кладенци - събличат се голи, къпят се, перат сенките (или дрехите) си и ги простират да съхнат на месечина, пазейки зорко да не ги открадне някой. Както ще се види по-нататък, тази бдителност си има повече от уважителни причини. След къпането прекрасните блондинки се събират на зелени морави, където пеят, свирят, лудуват и играят своите неистови хора. Те обичат музиката, особено мелодиите на кавала, затова често отвлечат овчари, като ги карат да им свирят. Освен това тези езически хубавици почитат... християнските празници, особено Великден, и похищават и ослепяват или убиват хората, които не ги почитат.

Самодивите пазят ревниво своите обиталища и свърталища - онзи, който наруши владенията им, изчезва безследно или се разболява от неизлечима болест. Затова хората не дръзват да

Красивите и опасни жени в българската митология

пристъпят в такива места нощем и не смеят да косят тревата по "самодивските" морави, дори и те да се намират сред собствените им имоти. В съвременна България има стотици местни названия от типа Самодивска поляна, Самодивско кладенче, Самодивско хоро и т.н.

Магическата сила на самодивата е в дрехите (или в сянката ѝ). Ето защо, ако някой човек успее да ги открадне, а най-сгодният миг за това е къпането, тя се превръща в обикновена жена и му се покорява. Такава самодива минава под венчило, ражда деца, но не става добра майка и домакиня, а използва всяка възможност да избяга на воля. Понякога самодиви се разделят с девството си по собствено желание - носителки на буйна сърдечна страст, те се влюбват безпаметно в този или онзи левент, обсебват го без остатък и го измъчват с огнените си прищевки до смърт. В други случаи измамените от сладострастни хитреци самодиви губят целомъдрието си, раждат невинни бебета и като кърмачки имат гърди с такива исполински размери, че се налага да ги прематат през раменете си.

Самодивите не са неизбежно неприязнени и опасни за хората. Когато някой им направи добрина, те се побратимяват с него, стават негови покровители и дори откъмват от него деца, от които израстват славни юнаци. Във фолклора такива самодиви са Гюрга, Дена, Стана, Мита, Магда, а техните романтични силуети образуват в цели гроздо-

ве вълшебни приказки и песни.

Никакви етнографски описания обаче не могат да представят народното све-тоусещане за самодивите така, както го е направил най-големият български поет Христо Ботев в своята балада "Хаджи Димитър". На Балкана смъртно раненият в битка с турците войвода прокллина "цяла вселена", измъчвайки се под палеците лъчи на слънцето, докато:

... И самодиви в бяла премяна,
чудни, прекрасни, песен поемнат -
тихо нагазят трева зелена
и при юнакът дойдат, та седнат.

... И плеснат с ръце, па се прегърнат,
и с песни хвъркнат те в небесата -
летят и пеят, дорде осъмнат...

Първите писмени сведения за самодиви датират от XIII в. Смята се, че тяхната митология се е развила на балканска основа, като специалистите откриват в нея и следи от славянската древност, както и заемки от гръцката митология и техните нимфи. Думите самодива и самовила отвеждат към прастари, индоевропейски корени със значение "божество", "демон", "лудувам", "вилнея".

Разновидност на самодивите са т.нар. юди. Доста хора не са чували за тях и те не са толкова популярни както младите и красиви самодиви. В българския фолклор те винаги са стари, грозни и страховити злосторнички. Хибрид между тях описва и Джоан Роулинг в "Хари Потър и Огненият бокал". Това показва, че красотата на българските жени в чужбина се признава и чрез заемките на нашите традиции.

Съвременна родна... самодива

Все повече учени отричат теорията на Дарвин

Всеки самец със своето си... достойнство

На пръв поглед хипотезата за „сексуалните синове“ е изключително разумна. Съгласно това правило на еволюционната биология самката, която избира доминиращия самец, ще има синове, които ще наследят харизматичността на бащата. След време те на свой ред ще бъдат избрани и така майката ще бъде вече баба. Теорията на Дарвин за сексуалния подбор, според която жените избират мъжете с по-добри гени, се използва за обяснението и на това, защо например паунът има пера в стил „рококо“, а еленът - такива големи рога. Нито един от тези атрибути не е важен за оцеляването, но според схващането на Дарвин самките избират тези индивиди, които ги притежават, като демонстрират по този начин сексуалния подбор в действие. Поне така пише в повечето учебници по естествознание.

Също както Дарвиновата теория за естествения подбор е подложена на нападки от страна на десните религиозни групи, неговата по-малко известна теория за сексуалния подбор се сблъсква с възраженията на някои биолози.

Биологът Джон Роугартън от Станфордския университет твърди, че самките избират този самец, благодарение на когото ще имат най-голямо по брой потомство.

Самките шурци например, твърди проф. Роугартън, се съешават практически с всеки желаещ. За сметка на промискуитета, а не на избора на „най-добрия“ самец, те увеличават генетичното разнообразие на своето потомство, като увеличават шансовете някои от него да оцелеят, дори останалите да загинат по различни причини.

Има още много примери от животинския свят, че не всички самки се впечатляват най-много от сексуалните атрибути. Докато маралите (сибирски елени) се борят помежду си, за да впечатлят самката с размерите на своето достойнство, обикновеният женски елен често избира самец, който не е толкова

надарен от природата.

Професор Роугартън обяснява подобни факти с разнообразието на пътищата, по които природата оцелява - „всеки самец си намира свой начин за съществуване. И всеки от тези начини действа“.

Друг често оспорван елемент от теорията за сексуалния подбор е свързан с това, че тя не обяснява издръжливостта на невзрачните самци. Ако самките винаги избират мъжките с най-добри качества, то след определено количество поколения, например при пауните, всеки от тях би трябвало да има опашка с невероятна красота, а това не е така. Някои учени все още не са готови напълно да се откажат от теорията за сексуалния подбор, считайки я за силна и като цяло за правилна. Други оспорват това.

Търсенето на партньор може наистина да се окаже състезание. Обаче много признаци, привлекателни за жените, нямат нищо общо с привлекателната сила на добрите гени. Просто те се харесват на жените по някакви необясними засага от науката причини.

Според наблюденията на шведски учени от Каролинския институт в Стокхолм при доста видове животни по-невзрачните мъжки се проявяват като по-добри бащи и участват повече в отглеждането на потомство, което после има голям успех сред самките.

Булевард подготви ГЕРГАНА АЛЕКСОВА

17 ВИЦОВЕ

Срещат се двама приятели:

- С какво се занимаваш напоследък?
- С лизинг и маркетинг.
- А по-точно?
- Лепя марки в Централна поща...

Блондинка към блондинка:

- Знаеш ли, че за да се оплете един пуловер, трябват три овце!
- Какви ги приказваш!
- Аз даже не знаех, че те могат да плетат.

Пиян мъж се качва в такси и започва да се съблича.

- Какво правиш, бе?
- пита шофьорът. - Тук да не ти е хотел?
- А защо не ми казаште по-рано? Оставих си обувките пред вратата...

Пиян спира такси на улицата:

- Свободен ли си? - пита той шофьора.
- Да - отговаря таксиджията.
- Тогава излез да потанцуваме!

Две мутри отишли в зоопарка. Вървели, вървели и като стигнали до клетката на магарето, единият се спрял, замислил се и казал:

- Така като го гледам, този заек е на около 200 години.

Две блондинки чакат на спирката за маршрутка. Едната чака 1-ца, а другата - 6-ца. Идва 16 и едната казва на другата:

- Ще се возим заедно!!

В един манастир пристига комисия, съставена от настоятели на други манастири. Един от членовете на комисията влиза при настоятеля на манастира и изумен казва:

- Ама вашите монаси пушат по време на молитвите!!!

- Е, и кво от това?

- Ами в нашия манастир питахме Светия синод може ли да се пуши по време на молитва. Те ни забраниха категорично.

- Всичко зависи от формулировката на въпроса. И ние питахме Светия синод. Само че ние питахме може ли да се молим, докато пушим..

Една баба с чувал на рамо се качва в претъпкан автобус и вика:

- Ало, мъжете, внимавайте да не пробием яйцата!
- Абе, бабо, защо си помъкнала яйца в чувал? - пита я един мъж.
- Това не са яйца, а

гвоздеи - отвърща бабата.

Един борец си купил топ, качил се на Витоша и захванал да стреля. Бам - по "Люлин", бам - по "Младост"...

Минават някакви хора и го питат:

- К'во правиш, бе?
- Ами на - избивам комплекси...

Бай Ганьо отишъл при свой приятел в Япония. Когато почукал на вратата, бил ударен и изпаднал в кома. Когато дошъл в съзнание видял японца и го попитал какво се е случило, а японецът отговорил:

- Нищо особено, просто японска техника - карате!

На другата година японецът дошъл на гости на Бай Ганьо в Бълга-

единственото дете в семейството.

- И той какво каза?
- Ами каза "Слава богу!"

Съпругът на една жена вече не й обръщал никакво внимание и тя решила да промени външността си, за да я забележи. Първо си боядисала косата розова. Вечерта - същата история - никой не забелязва промяната. На третия ден жената си сложила противогаз на главата. Сядат да вечерят и жената вече не издържала и попитала:

- Не забелязваш ли някаква промяна в мен?

А мъжът се вторачил

- Знаеш ли каква е раликата между американец и Бог?

- Да, знам, Бог не се мисли за американец.

- Защо блондинката стои пред огледалото със затворени очи?

- За да разбере как изглежда, докато спи.

На сутрешния преглед командирът пита войниците:

- Произшествия има ли?

- Не, само дето се счупи сапа на лопатата.

- Каква лопата?
- Ами тази, с която погребяхме кучето.

- Кое куче?

- Ами това дето го ритна коня.
- Кой кон?
- Този дето носеше вода.

- Каква вода?

- Ами за пожара.

Негелник

на, но не забравяйте, че моят син ви направи огромна услуга, като зарази целия клас!

В училището.

- Деца, днес ще ходим на строеж. За да сте в безопасност, ще ви помоля да си сложите каските, които ще ви дадат там. Защото познавам едно момченце, което беше без каска и когато тухла падна на главата му, то почина... Но познавам и едно момиченце и когато тухла падна на главата, каската я предпази, и тя само се усмихна и продължи!!!

От задните чинове се обажда едно момче.

- А-а-а, знам я! От нашия вход е. Още ходи с каска и се хили!!!

Между лекари:

- Защо питаш паци-

сватбено пътешествие със съпругата си. Още първия ден изпраща картичка на майка си със следния текст:

"Много сме добре. Мери е самата прелест. Аз съм щастлив."

Майката прочита телеграмата, втурва се в кухнята, където бащата чете вестник и ядосано му казва:

- Гледай, бе, гледай. Няма и три дни, откакто са се оженили, и тая го научи да лъже!

Попитали един изключително благороден и богат човек какво би направил, ако жена му му изневери. Той отговорил:

- Бих й простил, защото ще знам, че между нас нещо куца и затова ще се опитам да я зарадвам с едноседмична почивка на Бахамите.

- Как така? В такъв случай е много изгодно да ви изневеряват.

- Да, но ако тя не го прави, ние просто ще си живеем там.

Пиян влиза в бар. С труд се качва на столчето пред бара и казва:

- Двойна водка!!!

Барманът:

- Аз мисля, че сте пили достатъчно, по-добре си отидете вкъщи!

Пияният с мъка слиза от столчето и бавно излиза от бара.

След две минути влиза отново.

- Двойна водка!!!

Барманът:

- Аз мисля, че сте пили достатъчно, по-добре си отидете вкъщи!

Пияницата пак се смъква от стола и излиза.

След минута отново се появява.

- Двойна водка!!!

Барманът:

- Аз мисля, че сте пили достатъчно, по-добре си отидете вкъщи!

Пияницата вдига глава, поглежда бармана и казва:

- Слушай, човече! Абе ти в колко бара работиш, бе????!!!

- Петъ, какъв искаш да станеш като пораснеш?

- Войник!
- Ама това е опасно! Може да те убие врагът!

- Тогава искам да стана враг.

Професор казва на студентите си:

- Освен че създава компютърни специалисти, нашият университет прави и нещо още по-важно - спасява човешки живот!

- Как така? - питат бъдещите програмисти.

- Ами ако не беше той, вие можеше да се запишете в Медицинския.

Евдокласици

ЙЕРЖИ СЛИВА, ЧЕХИЯ

рия. Още преди да достигне вратата, нещо силно го ударило и той изпаднал в кома. Когато се събудил, видял Ганьо и го попитал какво се е случило, а той просто му отвърнал:

- Японска техника - полуоска от "Тойота"!

Лекар преглежда болен. Физиономията му става все по-сериозна и по-сериозна. По някое време казва на болния:

- Нали нямате нищо против да ползвам мобифона ви?

Оня го дава. Докторът звъни на свой приятел:

- Пеше, ти нали търсеше квартира? Тука ще се освобождава една...

- Мамо, днес директорът на училището ме попита дали имам братя и сестри.

- Е, и ти какво му отговори?
- Ами, казах, че съм

в нея, гледал, гледал и казал:

- Ти какво, веждите ли си си обръснала?

Как е измислена медната тел?

- Един шотландец и един арменец намерили монета и не могли да си я разделят

Футболен мач. Нападателят се отправя с гневно изражение към съдията.

- Как се казва кучето ти.

- Аз нямам куче - отговаря съдията.

- Може ли слепец без куче.

В болница.

Пациент жално пита сестрата:

- Сестро, на лежащо болните не им ли носят храна?

-Носят - сърдито отговаря сестрата. - Обаче ходещите я изяждат!

- Какъв пожар, бе?

- Ами оня, дето изгори шаба на поделението.

Две мишки си говорят:

- Ах, с какъв красавец се запознах вчера...

Една такава лъскава кафява козина, едни хубави щръкнали уши...

- И имаше и две крила на гърба си.

- Значи е бил прилеп!

- Прилеп ли? Мамка му, а разправяше, че е летец!

Извикайте шефа си на телефона!

- Не мога, зает е.
- Но аз съм жена му!
- Хе, те всички така разправят...

Много пари искате да ви платим, докторе! - казва майката.

- Но, госпожо, аз посетих вашия болен син цели десет пъти!

- Това е така наисти-

ентите си каква марка уиски пият? Това има ли отношение към диагнозата?

- Не, има отношение към хонорара, който мога да им поискам.

Жена, къде е лимонът?

- В хладилника.
- А, ясно, пак съм изстискал канарчето.

Пощальон носи препоръчано писмо на адрес. Звъни на вратата.

След малко отваря момченце, на около десет години. В едната ръка държи бутилка уиски, а в другата дими хаванска пура. Пощальонът изумен пита:

- Ъъ-ъ-ъ, такова, ваште, вкъщи ли са?

Момченцето небрежно изтръсква пурата на килима, почесва се по брадата и казва:

- Ти как мислиш?

Младоженец е на

ЛАЗАР КОЦЕВ

Отличници

**ГЕРОЙ!!!
НА 2 ЮНИ ВОЛЕН СИДЕРОВ ЗАМАЛКО
НЕ ЗАГИНА НА ОКОЛЧИЦА!
ВЕЧНА СЛАВА!!!**

**АКО ПРОЧЕТЕТЕ
НЕЩО ТАКОВА В
УТРЕШНИТЕ ВЕСТНИЦИ,
НЕ СЕ УЧУДВАЙТЕ!**

РАШКО СТОЙКОВ

**КРАЙ НА КУПУВАНЕТО
НА ГЛАСОВЕ: ОБЕЩАХА
ПО 10 000 НА ВСЕКИ,
КОЙТО ГЛАСУВА
ПО СЪВЕСТ!**

**ЗАЩО НИЕ СЕ РЪГАЕМ
НАЙ-МНОГО В ЕВРОПА -
РУМЪНЦИТЕ ПРАЩАТ НА
ДЕН ПО 6 ДОНОСА В
БРЮКСЕЛ, А НИЕ - 300?
ЗАЩОТО ПАРТИИТЕ
НИ СА 300!**

**ЗА ДА СЪБЕРЕ ПАРИ ЗА
ИЗБОРИТЕ, ЯНЕ ЯНЕВ
ПРОДАЛ ПОДАРЕНИТЕ ОТ
СИМПАТИЗАНТИ СТОТИЦИ
БИЛБОРДОВЕ!**

**МАКАР И КОНТУЗЕН,
БОЙКО ГЕРОИЧНО ИЗБЯГА
ОТ ДЕБАТ!**

**ЗА ПАРЛАМЕНТАРНИЯ ВОТ
ПАРТИЯ "НАПРЕД" И
ПАРТИЯ "НАЗАД" ЩЕ СЕ
ОБЕДИНЯТ В КОАЛИЦИЯ
"НАПРЕД-НАЗАД"!**

**1 ГЛАС НЕ ДОСТИГНА
НА ДЕПУТАТИТЕ ДА
РАЗРЕШАТ ПУШЕНЕТО
В ПЛЕНАРНАТА ЗАЛА!**

**ПОЛИТИЦИТЕ УМИРВАТ
ДА НИ СЕ ХАРЕСАТ, НО
ДВАЖ УМИРВАТ ДРУГ
ДА НЕ ХАРЕСАМЕ!**

**ИЗБИРАТЕЛНАТА
АКТИВНОСТ Е ПРЕД
СГРОМОЛЯСВАНЕ СЛЕД
НОВИНАТА, ЧЕ ЗАПЛАТИТЕ
НА ЕВРОДЕПУТАТИТЕ НИ
СКАЧАТ ОТ 700
НА 7400 ЕВРО!**

**НИКОЙ НЕ ЗАВЕДЕ ДЕЛО
СРЕЩУ АКТЬОРА
ХР. МУТАФЧИЕВ ЗА
ОБИДНОТО МУ ИЗЯВЛЕНИЕ:
"НИТО СЪМ БЕДЕН, НИТО
СЪМ ГЛУПАВ, ЗА ДА СЕ
ЗАНИМАВАМ С ПОЛИТИКА"!**

КРИЗАТА НЯМА МИЛОСТ

И проф. д-р Мито Цеков -
Овнешкото стигна дъното

Все по-тежки удари на различни слоеве от населението нанася финансовата криза. Вчера Мито Цеков – Овнешкото, бизнесмен, финансист, евродепутат и професор в Общобразователния полисупермонодисциплинарен университет в село Долна Лява чешма, както и спонсор на националния песенен конкурс "Подбалканска чалга", заяви пред репортерки:

- И аз, като всеки обикновен гражданин, усетих тежките удари на световната финансова криза. Наложих се да затегна колана и вече ям само мухлясало сирене, пия залежали от години вина, возя се на коли без покрив, а двете ми секретарки ходят почти без дрехи.

Клетите секретарки на Овнешкото делат последното късче сладолед "Ескимо", отпуснато им от фирмата

без дрехи.

Репортерките бяха разтърсени от драмата му, а някои по-чувствителни и плакаха.

Наш. кор.:
МИЧОН ОБЩОВОЙСКОВА

ПОД коалиГОТО

Тая заран Генерала без фуражка и по анцуг отмаряше на поляната пред ипотекираната си къща, заобиколен от многобройните Му ресорни репортерки. Една тревожна бръчка разсичаше красното Му чело от основата на късо остриганата коса, та чак до юнашки сключените вежди. Леко повдигнатият крачол на марковите гачи откриваше смясващата гледка към зле ранената Му нога. Генерала имаше всичките основания да бъде неразположен тая заран. Напреде Му идеха суровите изпитания на едни решаващи избори, а той беше откъснат от електоралния материял и прикован в тесните за ръста Му дувари на инак просторната къща.

- Пишете, бре, маскири! - ревна гороломно нашият Генерал.

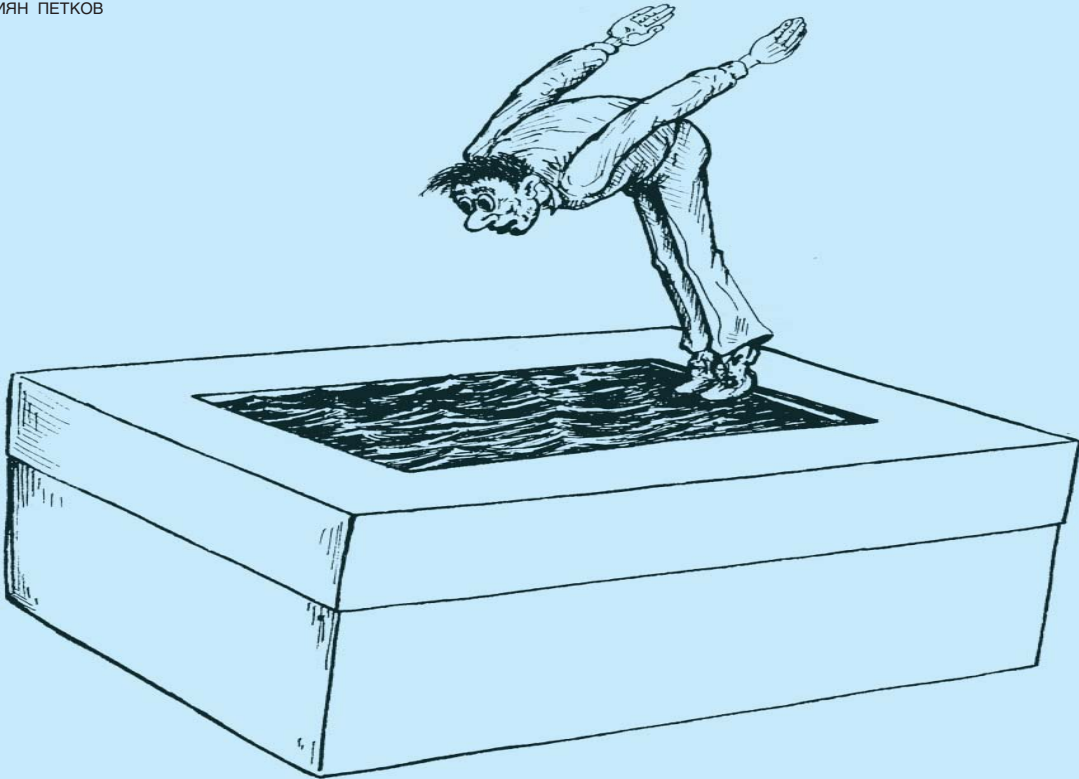
Над русолявите репортерски главици се изви един могъщ прилив на трепетно обожание, а десетки пера заскърцаха възторжено по търпеливите бумажки.

- Триглавата анадоломско-московска коалиция ке падне! - предвиди с неочаквана леснина Генерала, като поради разсеяност пропусна да отбележи мадридския произход на третата съставляваща. При тия пророчески слова небето се притури над Люлинските баири, а над дървесата се понесе един шепот сякаш от победни изборни бюлетини...

Беше лято 2009-о - първо от новото пришествие на поредния народен избавител. Още едно черешово топче щеше да гръмне.

Летописал:
Ген. пол. БОЙКО ГЕРБОВ

ЮЛИЯН ПЕТКОВ

ПЕГАС

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 6 ЮНИ 2009, БРОЙ 125

От редактора

Духът и словото на Русия

БОРИС ДАНКОВ

Тези дни скъп гост на българските читатели беше неистовият Евгений Евтушенко. Поетът, омагьосал навремето със своите стихове поколения ценители на изящата словесност. Подлудил с възторжените си рецитали поклонниците на поезията на московския стадион "Лужники". Взривил с непослушанието си тесногърдите апаратчици от Кремъл. Защитил хуманизма на своя народ ("Хотят ли русские войны..."), противно на опитите на Запад той да бъде представен изкривено покрай недъзите на съветската система.

Който поне малко е "закачил" от времето на тоталитаризма, сигурно добре си спомня какъв фурор предизвикваха новоизлезлите стихосбирки на Евтушенко, Окуджава, Вознесенски, Рождественски; каква "суматоха" избликваше, когато излиза-

ха нови заглавия на Есенин, Блок, Илф и Петров, Ахматова, Бунин, Цветаева, Булгаков, Солженицин... Какви навалици ставаха в руските книжарници на "Руски", "Графа", "Дондуков" и "Витоша", когато излизаха емблематичните съветски поредици "Световна литература", "Лирика", "Майстори на съвременната проза" и др.

Демократичният "преход" обаче ни отне голямата руска литература. За нула време книжарниците за руска литература в столицата бяха превърнати в макдоналдси, банки, бутици и кафенета. Сега е истински лукс у нас човек да намери и закупи стойностна руска книга. Липсват ни, наистина ни липсват духът и словото на великата славянска страна.

Може би въпросът е "търговски" или някой е заинтересован от духовното отдалечаване между България и Русия. Кой?

БРАВИСИМО

Хорът на софийските момчета с почетно участие на фестивала в Нанси

Хорът на софийските момчета с диригентка доц. Агряна Благоева се завърна от участие в 15-ия международен хоров фестивал "Гласовете на света" - Нанси, Франция, научи ДУМА от г-жа Благоева. Фестивалът се провежда от 1979 г. през две години и сега празнува своята 30-годишнина. Това е значимо музикално събитие не само за

Франция, но и за Европа. В тазгодишното му издание участваха 18 състава от България, Румъния, Сърбия, Полша, Унгария, Естония, Филипините, Аржентина, Русия, Украйна, Казахстан, Италия, Монголия, Япония, Либия, Израел. Организационният комитет на фестивала реши Хорът на софийските момчета да представи България и хоровото ни

изкуство. Нашите певци участваха с трите си формации - момчета, младежи и смесена, с клавирен съпровод на Зорница Гетова. Те имаха изключително натоварена програма - за четири фестивални дни изнесоха седем концерта, от които пет самостоятелни. Изпълниха богат и разнообразен репертоар от българска музика - детска и обработки на фолклор, църковно-славянски песнопения, съвременна чужда и френска музика от XIX век. Показаха висок професионализъм и бяха щедро аплодирани и бисирани от публиката в залите и черквите на Нанси и околностите.

Впечатляващ със своята мащабност беше заключителният концерт на фестивала на централния градски площад "Станислас" пред неколкохилядна публика. На финала 1500 певци от всички участващи хорове изпълниха заедно три френски песни, поздрав към публиката и град Нанси и 30-годишната история на фестивала.

СНИМКА ЛИЧЕН АРХИВ

ГАСТРОЛ

Оскарас Коршуновас идва с „Ромео и Жулиета“

ОКТ/Vilnius city theatre от Литва ще представи "Ромео и Жулиета" от Шекспир на сцената на театър "София" на 9 юни от 22.30 ч., научи ДУМА от Богдана Костуркова. Организатор на гастролата е Международният театрален фестивал "Варненско лято", Столичната община и театър "София" с подкрепата на Чешки авиолинии - CSA Airlines. Спектакълът е копродукция с няколко от най-престижните международни театрални фестивали и институции - фестивал Авиньон, Хебел театър, асоциация "ТЕОРЕМ", фестивал "New Haven" - САЩ.

Мисля, че тъмко омразата е основата, върху която са построени различията между Монтеки и Капулети... Любовта унищожава всички различия. Само любовта може да демонстрира, че всъщност няма никакви различия между двата клана. Любовта създава свобода, а в свободата противопоставяния няма, казва Оскарас Коршуновас (1969), най-популярният театрален режисьор от Литва. Неговите престижни отличия и участия във важни международни театрални

СНИМКА ДМИТРИЙ МАТВЕЕВ

Сцена от спектакля

форуми и фестивали го нареждат сред водещите имена в световния театър. Носител е на две от най-високите отличия в театралното изкуство в световен мащаб - Европейската театрална награда "Нови театрални форми".

ТРАДИЦИИ

Любимка Бисерова написа книга за прочутото трио

Биографичната книга на Любимка Бисерова, която разказва за най-интересните моменти от личния и творческия живот на Любимка, Митра и Нега, ще бъде представена в рамките на четвъртия международен фолклорен фестивал "С песните на сестри Бисерови". Неговата програма е на 6 юни в с. Пирин от 19.30 ч., на 7-и в с. Левуново, с начален час 20, и на

8 юни вечерта на пл. "България" в Сандански, научи ДУМА от Албена Безовска. Прочутите в цял свят

сестри Бисерови са поканили групи от чужбина, които ще покажат своето фолклорно изкуство. Сред тях са Джек и Андриу от Великобритания, "Колод мидбар" от Израел, "Терамеа" от Сардиния и др. Фестивалът е повод да се съберат музиканти и почитатели на песните на фамилия Бисерови и по традиция се провежда в началото на юни.

Албена Хинкова и Димо Димов с първа награда за есеистика „Цветан Стоянов“

Албена Хинкова (родена през 1975 г. в Пловдив, завършила българска филология в Софийския университет) и Димо Димов (роден през 1978 г. в Стара Загора, завършил бизнес администрация в Нов български университет) спечелиха първата награда на петия Национален конкурс за есеистика "Цветан Стоянов". Победителите получиха дипломи и по 1500 лв. поделената стойност на първата награда. Конкурсът - за автори до 35 години, е в рамките на Салона на изкуствата и се организира на две години с финансовата подкрепа на Министерството на културата, в партньорство с в. "Труд" и издателствата "Труд" и "Захарий Стоянов". Тази година темата беше "Изсечена ли е Броселиановата гора". На церемонията беше представен и едноименният сборник, събрал най-добрите работи. Есетама оценяваше жури с председател акад. Антон Дончев и членове проф. Васил Проданов, Иван Гранитски, Йордан Ефтимов, Лиляна Стефанова, Любомир Левчев, Марин Бодаков, Петър Първанов. По двама са и класираните автори на второ и трето място,

СНИМКА САЛОН НА ИЗКУСТВОТА

Цветан Стоянов

които също си поделят паричната стойност на наградата - съответно 2000 и 1000 лева. Втората награда е за Мира Душкова и Сирма Данова, а третата - за Анелия Узунова-Стоименова и Лилия Джурова.

Според Антон Дончев като цяло есетама са на много високо равнище на мислене и писане - не отстъпват на публикации в чуждестранния печат. Голямата ни задача е всички тези умове, ако може, да продължат да орат българската нива, посочи писателят.

П о е з и я

Цветчето

*Цветчето, което
кацна в гървото
с пера на пролетна птица.*

*Цветчето, което
в тревата полегна
под тежка роса.*

*Цветчето, което
пусна коренче
в оградената ми душа.*

*Цветчето, което
се огледа в детски очи
и те цъфнаха в синьо.*

*Цветчето!
Кое то!*

Над и над...

*Над полет на птица,
над зъбери на борове,
над върхари на планини,
над светли облаци,
над многолиста дъга,
над радостния клавиш,
над плаещата струна
погледът ти от дъното на душата
издига се над и над...
Умори ли се? Поглед свежи,
нека той земно влезе в душата ми.*

Някой

*Някой стоеше отвън.
Някой, когато съм чакала.
Някой тихо почука,
някой влезе при мен.
А бяхте двама -
ти и надеждата.*

Висина

*Дъждът изми небето
и тогава видях написани
по него думи, отдавна търсени.
Кой ги беше написал
и защо
нямаше такива на земята?
Такива едни думи,
думи прозрачни и крехки,
думи, към които протягах ръка
и все още не съм ги разчала.
И днес вдигам поглед към небето.
Небе, измито от чистия дъжд,
небе, покрито със загадъчни думи,
небе, тъй загадъчно чисто.*

РИСУНКА ЛЮДИМИЛ АСЕНОВ

ЕКАТЕРИНА КУНОВА е родена в София. Завършила е Висшия икономически институт "Карл Маркс". Дълги години е певица в женски хор "Христина Морфова". Известна авторка на хайку. В последната си книга "Опит за усмивка" (2008) се представя и с неочаквани стихотворения. Предлаганите творби са от подготвяната от нея нова стихосбирка.

Не оставай сама

*Не оставай сама,
страшно е.
Не крий глава
под крилото си.
Потърси очите на другия.*

*Не оставай сама,
страшно е.
В ушите ти глухо
тишината звъни.
Потърси гласа
на другия.*

*Не оставай сама,
страшно е.
Знай, че пътят
пред тебе
за двама е.
Потърси ръката
на другия.*

Дълбоко небе

*Исправих глава
да видя колко дълбоко
е небето.
Зад синевината
дъното не видях.
Над мене зад мрака
мъждукаха близки звезди
и нападнаха
в августовската нощ.
Дори полетът на мечтата
до дъното му не стигна.
Остави ми само тайната
на бялото облаче.*

Б е л е т р и с т и к а

ХИЖАРЯТ

Борове пред хижата бяха толкова високи, че върховете им се допиряха горе, оплитаха клони и хвърляха тежка, мокра сянка върху земята. Точно тези борове, потънали в зелена тишина, с достолепната осанка, кой знае защо, свързвах с него. А той нито беше висок и едър човек, нито издаваше някаква гръзка самостоятелност, нито беше от тези хора, които стават център на внимание. И все пак имаше нещо общо между исполините пред входа на хижата и тихия, едва доловим с присъствието си стопанин.

- Аз без тази планина не мога - казваше той и не беше в състояние да обясни защо. За него това нямаше обяснение. То беше излишно, както беше излишен въпросът: "Защо дишаш?"

Борове, пътеките, птиците, сърните, цветята по летните поляни, билките бяха светът, без който той не можеше. Но "пълната връв" на този планински отшелник беше много по-дълбока. Когато я познах, аз изпитах някаква ревност, някакво страдание, че не притежавам в неговата степен сливането с природата. Чувството ми не беше завист, а вътрешно разочарование от самата себе си. Един ден го заварих да сече дърва. Беше натрупал грамада от разцепени гънери и стари дървета, потънал сред аромата на смола и мокра шума. Когато влезе в хижата, носеше няколко сухи клони. Разбрах, че в самотното си време прави дървени скулптури, като използва естествените форми на природата.

- Не зная дали добре се изразявам. Но винаги ми се иска да продължа живота дори на един гънер, запокитен от пролетните води. Няма мъртва природа, защото няма мъртва красота. Само да могат очите да я... виждат.

Хижарят изнесе от малката си стаичка, единственото негово място в хижата, великолепни дървени скулптури, изработени от стари клони, изсъхнали корени, влачени от реката дървета. Цялата голяма маса до камината се покри с фигури и фигурки.

- Чудесно са изваяни! - казах аз. - Те не са мои. Те са на природата. Аз мога да бъда нещо като съавтор, ако тя, разбира се, ме приеме - смееше се той. Природата е вечна и неповторима. Често си мисля за това, когато обикалям из гората. Погледни тези корени, които с едно докосване на човешката ръка ще се превърнат в орел, а онези - в гнездо.

Запомнила съм хижаря с още едно чудновато нещо. Сутрин той излизаше пред хижата и хранеше птиците. Синигерчета, косове, славейчета и други птици кълвяха просото или трохите направо от ръката му. Кацаха по раменете, по шапката му...

- И птиците са различни - казваше ми той - Уж са еднакви, а всяко пиле има нещо свое. Едно е по-страхливо, друго е по-гръзко; едно е по-сиво, друго - има пъстри перца. И безпогрешно познава кой човек го обича и кой не. Обичта е като красотата - в нея не можеш да се излъжеш.

Веднаж, когато отидох на плани-

ЕЛЕНА ДИМИТРОВА е журналист и писател. Работила е в БТА и столични вестници. 25 години е била сценарист и редактор в Българската национална телевизия. Авторка е на сценарии на документални филми за възрожденци, за Васил Левски, Априлското въстание 1876 г., Освободителната Руско-турска война 1877/78 г. и др. Сега е управител на продуцентската филмова къща "ИНТЕРНЕТЪНЪЛ ФИЛМ СЪРВИЗ-СОФИЯ", създава близо 150 филма: документални, образователни и филми-творчески портрети на съвременни български художници. Има издадени 15 книги, между които романите: "Любовта на кан ювиги Телери", "Мъжете в моя живот", "Цар Петър, царица Ирина и богомилите", документалните повести: "Заместникът на Левски", "Изкачване по страданието" и др.

Член е на Съюза на независимите български писатели и СБЖ.

ната и се отбих в хижата, набрах кураж, за да го попитам как издържа на самотата.

- Едно е човек да е сам, друго - да е самотен. Аз наистина по цели дни оставам сам, но никога не съм самотен. Времето ми е запълнено с работа, с нещо, което ми е приятно. Та аз съм сред природата. За каква самота може да става дума?

- А когато се пенсионираш, къде ще отидеш? Нямаш си никого.

- Ще си купя къща на село. Ще я стегна хубаво. Ще я подредя. Ще отглеждам животни. И на всяка цена ще си взема една бяла козичка - малка и пъргава. Да ме води по пътеките, за да не отвиквам от наизгорището. Мога ли да ходя по тези стръмни пътеки, значи съм жив.

Жалко, че малката бяла козичка тъй и не намери своя стопанин.

Беше минала зимата на 1990-а. Малко планинари идваха в хижата, тъй като тя беше една от многото нещастни обществени сгради с тъй наречената "неуредена собственост".

Слязъл хижарят до големия град, за да си купи храна. Връщал се по планинската пътека с тежката ра-

ница. Настигнали го няколко младежи. Заговорили го. Той им казал кой е, къде отива. Те му предложили да му помогнат, като му занесат ранецата до хижата. Благодарен, добрият човек ги поканил да влязат вътре в пустия салон на чаша горещ билков чай. Преди да си тръгнат, те го вързали за една отвестна дървена подпора, пребили го жестоко, за да им каже къде държи парите си. Обрали го до шушка. Взели го стопинка парите му, които събирал с години. Даже и накитите на покойната му съпруга задигнали. На всичко отгоре го оставили завързан за дървената греда и заключили хижата, която е много отдалечена от горските пътища.

Може би няма да ми повярвате, но аз не мога да продължа разказа си. Не мога. Жалко, че синигерчетата, косовете, славейчетата и другите птички около хижата са се надявали, че бай Георги (накрая ще кажа името му), ще излезе, ще протегне ръката си и ще ги нахрани. На тях може ли някой да им обясни как и защо у човеците се събужда зяврът. Как и защо се погубва вяратата в обичта и красотата?...

Първият руски превод на Христо Ботев

...По всяка вероятност той е дело на офицера Леонид Богаевски, участник в освободителната Руско-турска война от 1877-1878 г.

ИВАН ВЪЛОВ

Вероятно и най-прецизните библиографи на Христо Ботев не биха могли да посочат точното число на езиците, броя на изданията и преводите на неговата поезия. Трагичната смърт на гениалния български поет, саможертвата му в името на свободата на отечеството, както и добилилата световна известност Международна анкета за турските жестокости при потушаването на Априлското въстание (1876 г.) имат огромно значение за засиления интерес към неговата личност и творчество. От друга страна, случката, разиграла се при завладяването на кораба "Радецки", придава посвоему героично-романтичен облик на младия български войвода...

Многостранната близост на Ботев с Русия (учи в Одеса, учителства в с. Задунаевка, събира средства за закупуване на оръжие за борбата срещу турските поробители, личните му приятелства...) и най-вече саможертвеното му героично поведение. Всичко това обяснява интереса на руската общественост и особено на славянофилите към него.

Христо Ботев е превеждан в Русия преди Октомврийската революция през 1917 г., по време на съветската власт, както и в годините след "перестройката" в края на миналия век. Под преводите на поезията и на публицистичните му произведения стоят имената на известни руски, украински, белоруски поети и преводачи - казахи, татари, киргизи, осетинци, узбеки, грузинци, абхазци... От справочния каталог на Народната библиотека в София "Св. св. Кирил и Методий" извадих имената на Любомир Ерихова, Б.Я. Бролин, Д.А. Горбов, С.М. Горденков, Д. Заславски, Дм. Павличко, В. Сисюр, Н.П. Хузангай, Любомир Лихачова...

Днес интересът към поезията на Хр. Ботев в Русия не само е запазен, но се и възражда. Доказателство са великолепните преводи на поетите Всеволод Кузнецов ("Христо Ботев". Стихотворения. Издателство "Русийскогo университета дружбый народов", Москва, 2005) и на Александър Руденко ("Христо Ботев. Стихотворения". Издателство "СоюзДизайн", Москва, 2008). И двете издания се отличават с доброто си и впечатляващо полиграфическо решение.

Хаджи¹⁾ Димитрий²⁾.

Живъ още, живъ тамъ на Балканахъ,
Облитъ кровью, лежить и въздыхаеъ
Молодецъ молодой въ силъ юношеской.
На одну сторону бросилъ ружье,
На другую саблю, пополамъ сломанную.
Въ глазахъ темнѣтъ, голова кружитъ
И проклинаеъ всю вселенную.
Лежить молодецъ, а на небѣ
Солнце остановилось, сильно нечетъ.
Кузнечикъ поетъ гдѣ-то въ полѣ,
А кровь все сильнѣе течетъ.
Жатва теперъ, пойте, рабыни,
Эти грустныя пѣсни, грѣи и ты, солнце,
На этой рабской землѣ погибнетъ
Этотъ молодецъ и ты, сердце, не бейся.
Тотъ, кто упадетъ въ бою за свободу,

Все пак откога датира първият превод на Ботеви стихотворения на руски език, кой е техният преводач? Отговор на този въпрос предлага дневникът на руския офицер Леонид Богаевски, участник в Руско-турската война 1877-1878 г. Той е озаглавен "Из давно прошедшего, 1876-1879", и е отпечатан на откъси в популярното месечно списание "Русская старина" през 1910-1911 г. Странното е, че публикуването му става цели 30 години след края на войната! Убеден съм, че тези спомени не са попадали на вниманието на българските читатели, които биха могли да оценят тяхната стойност.

Леонид Григориевич Богаевски ни предлага твърде оскъдни автобиографични данни в своя дневник "Из давно прошедшего". От него узнаваме, че е от гр. Харков, където живее майка му и по-маловръстната му сестра. Узнаваме също, че про-

явилото се в края на войната желание да напусне армията и да продължи образованието си се е осъществило. От Дневника се разбира също, че е завършил военното артилерийско училище в Харков, когато в Русия е извършена всеобщата военна мобилизация във връзка със ставащата неизбежна война с Турция. Току-що получилият офицерско звание Леонид Богаевски получава назначение в артилерийска батарея, включена в състава на XII военен корпус, командван от генерал Петър Семьонович Вановски. Този корпус е част от т.нар. Русчушки отряд, чийто началник до сключването на Санстефанския мирен договор (3 март 1878 г.) е бил престолонаследникът, великият княз Александър Александрович. В последния откъс на мемоарите си Л. Богаевски дава пояснението: "В походите и във войната участвах повече от две години: от 13 ноември 1876 г. до половината на февруари 1879 г."

В Дневника си Богаевски разказва за военните действия на Русчушкия отряд, за ожесточените и кръвопролитни боеве в района на селата Мечка, Пиргово, Аяслар (днешно Светлен, Търговишка област), които историците определят като "Малката Шипка".

Втората половина на Дневника обхваща периода, когато в резултат на примирието между Русия и Турция преди Санстефанския мирен договор руската армия заема опразнените от турците крепости Разград, Търговище, Силистра, Шумен и Варна.

За всяко от селищата можем да прочетем не крайно любопитно описание за местоположението им, за благоустрояването, за населението. Дневникът съдържа подробно описание на редица народни обичаи, свързани с различните празници.

Вече споменах за вероятността Леонид Григориевич Богаевски да е първият преводач на стихотворение на Хр. Ботев на руски език. Основание за това намираме в записките, които се съдържат в неговия дневник, направени в Кале-Петро, 1 юли 1878 г.:

"Понякога при мене се събира голямо българско общество - пише той. - Идват хазяинът, писарят - Добри Кириак, и учителят Нейко Великов. Двамата - учителят и писарят, са учили в шуменско училище, чудесни и здрави младежи, 25-годишни. Разговаряме за училището, за станалото във Филипополски (Пловдивски) окръг въстание, потушено с толкова страшно клане, за народните герои. Донесоха ми стихове за подвига на "Тоту" - известният хайдутин Панайот Хитов, действал през 1866-1867 г. Тези стихове били, разбира се, строго забранени от турското правителство, но казват, че въпреки това, едва ли има село, където да няма поне по един препис; споделяха, че в този район било немислимо никакво въстание, тъй като тук от 365 села само 65 са

изъ давно прошедшаго.

Тотъ не умираетъ: его жалѣютъ
Земля и небо, звѣрь и природа,
И пѣвчіе пѣсни для него поютъ.
Днемъ тѣнь ему наводитъ орлица,
А волкъ лижетъ тяжелую его рану,
Надъ нимъ соколъ, молодецкая птица,
И она за брата за молодца тужитъ.
Настала ночь, мѣсяцъ появился,
Звѣзды обсыпаютъ небесный сводъ.
Лѣсъ зашумитъ, вѣтеръ подуетъ,
Балканъ запоетъ повстанческую пѣснь,
И русалки въ бѣломъ одѣяніи
Чудныя, прекрасныя пѣсни запоютъ;
Легко ступаютъ по зеленой травѣ
И къ молодцу придутъ, присядутъ.
Одна ему травую рану перевязываетъ,
Другая поливаетъ холодной водой,
Третья въ уста быстро поцѣлуетъ,
А онъ на нее смотритъ, улыбаясь.
Скажи мнѣ, сестра моя, гдѣ Караджа¹⁾,
Гдѣ моя преданная дружина?
Скажи мнѣ, а потомъ возьми душу.
Я хочу, сестра моя, здѣсь умереть.

Факсимиле от превода на "Хаджи Димитър", осъществен от Леонид Богаевски през 1878 г.

чисто български, когато там, където са избухвали въстания, например в Габрово - на едно турско село повече от 15 са български..."

Две от гадените му песни (стихове) Леонид Богаевски превежда на руски език. "Балканска песен" например се състои от 23 стиха, в които се "разказва" за героичното минало на българския народ, прави се гневен укор заради примирението му и робското покорство. Стихотворението има следния завършек:

**Болгарин, что ты спиш!
Нет ли у тебя осторого ножа?
...Твоя слава - острый меч,
а твоя жизнь лютая борьба:
Довольно тебе спать.**

Другият превод е на Ботевата балада "Хаджи Димитър", без Богаевски да споменава, че авторът е Христо Ботев. Но той е почувствал и предал съвсем точно на руски език оригинала:

**Жив еще, жив там на Балканах,
Облит кровью, лежит и въздыхаеъ
Молодец молодой в силе юношеской.
На одну сторону бросил ружье,
На другую саблю, пополам сломанную.
...
Настала ночь, месяц появился,
Звезды обсыпают небесный свод.
Лес зашумит, ветер подует,
Балкан запоет повстанческую песнь,
И русалки в белом одяній
Чудныя, прекрасныя песни запоют...**

И последните четири стиха:

**Скажи мне, сестра моя, где Караджа,
Где моя преданная дружина?
Скажи мне, а потом возьми душу.
Я хочу, сестра моя, здесь умереть.**

Постигнатата близост между оригинала и превода на Ботевото стихотворение подсказва, което личи и от цялостното съдържание на Дневника, че Богаевски през своя престой на българска земя твърде добре е научил български и турски език.

Пак ще повторим, че мемоарите на този офицер, който се оказва украинец по рождение, притежават богат изворов материал за историци, етнографи и литературоведи. Макар и достигнал с голямо закъснение от цели три десетилетия до читателите, Дневникът не само нарежда автора му между най-талантливите мемоаристи, участвали в Руско-турската Освободителна война 1877-1878 г. В него намираме отговор на въпросите: кой, кога и къде е превел за първи път на руски език Ботевата безсмъртна балада "Хаджи Димитър"! Дори само в това да е ценността на дневника на Леонид Богаевски "Из давно прошедшего", то не е никак малко. Остава само да се намери издател и да излезе на български език.

Как ни липсва руската книга...

Днес у нас почти никой не познава съвременната стойностна художествена литература на великата славянска страна

ДИМИТЪР ТАНЕВ

Не е тайна, че през последните десетилетия значително намаля литературният обмен с Русия. Причините за това са много. Те са свързани с огромните политически, обществено-социални и психонравствени промени в света. Рязко се смениха мировегледни ориентации, приоритети, манталитети. Настъпиха разделения и противостояния в литературните среди. Препрочитат се с друго око и се мерят с други мерки предишният ни живот и предишната литература (в Русия, пък и у нас).

Българските издателства и техните стопани гонят днес своя търговски и пропаганден интерес, който е манипулативен, невинаги залагащ на реалните художествени стойности и "бъзащ" - по принцип - от руската книга. Медиите - също, та дори и повече.

Дори в един добронамерен разгънат телевизионен формат, какъвто е "Голямото четене" (полезен и добронамерен, възпитателен, защото борава с книги, сочи писатели, а не миски, фолк диви и бигбрадърски "герои"), от тримата руски автори - нобелисти от втората половина на миналото столетие (Пастернак, Шолохов, Солженицин), в обектива "влезе", ако не греша, само последният. Вероятно защото е най-близък по време и най-гъсто бе обговарян откъм "житие и страдания", от политически, идейно-философски и етичен ъгъл.

Следва обаче мимоходом да напомним, че другите двамата също са имали своите драми, проблеми и стресения в тежкото сталинско време, че са творчески фигури от много голяма величина. (Та може ли някой да опровергае истината, че едни от великите романи на преходния век са именно "Доктор Живаго" и "Тихи-

ВЕНЕДИКТ ЕРОФЕЕВ - едно от нашумелите имена в новата руска литература. Роген е на 24 октомври 1938 г. в Пояконда, Карелия. Следва филология в Московския държавен университет, а по-късно - педагогика. Работи известно време като докер, каменолодец, геолог, библиотекар и паразитолог. През 1973 г. издава в Израел своята постмодерна поема в проза "Москва-Петушки", заради която е определен като... сюрреалист. Издава още "Записки на психопата", автор е на пиесите "Валпургиева нощ" и "Дисиденти или Фани Каплан", дневниците "Безполезно изкопаемо". Сравняван е от критиката с Чарлз Буковски. Още приживе (умира през 1990 г.) се превръща в култов автор, преведен на десетки чужди езици.

ят Дон"!).

Днес обаче дори и те "не вървят" у нас. Най-младото българско племе не ги знае и не ги е чел, а и би могло да ги намери само в библиотеките. То практически не сеща художествен глас, поема предимно поднасяното отблизко и шумно разгласяването. Затова сега по инерция някаква се "консумират" най-вече книгите на мисис Роулинг, Толкин, Балдаци, Перес-Реверте - актуални наистина и интригуващи "внесни" (и модни!) писатели. Но нито те, нито дори безспорно "по-тежки" автори като Дан Браун, Орхан Памук и Паолу Коелю (верижно издавани) могат да излъчат онази тръпна художествена и хуманитарна мощ, обаянието, предсета за близост, съпричастие, които са ни давали руските големи писатели още от възрожденското време на стария Славейков и дядо Вазов, та допреди гвдесетина години. Да, онези години на т.нар. перестройка, когато всички ратници на перото и книгата, а и многото онези "обикновени" люде, които встрастено четяха, просто поглъщаха тогава новата авангардна руска преса и литература. Като символни, знакови ни останаха имената и книгите на Аксьонов и Битов, на В.Белов и В.Биков, на Астафиев и Платонов, на Ю.Трифонов и Ю.Казаков, на В.Распутин и Ан. Рибак. Нека пак подчертаем - челите тези книги,

още ги таят у себе си като спомен и дълбоко душевно преживяване, а сътворителите им имат за човеко-поклонници и човекозащитници в тревожни, преобръщали главолотно общества и хора времена.

Следователно, отдавна бе отминал етапът на онези скъдни, скърпени, но дебели съветски романи от поръчков, конюнктурен тип, каквито също достигаха до нас и които също четяхме (от рода на "Далеч от Москва" или "Кавалерът на златната звезда"). Техните автори обаче едва ли някой е припознавал дори тогава, в условията на управление и надзираване на литературата като реален художествен пример. Можехме, иначе казано, да сравняваме и да прихващаме огромните разлики. Сетивата ни за истинското, стойностното, предзнаменуващото не бяха притъпени. Знаехме какво да четем и го намирахме - нерядко, да повторим, като откровение, като мярка за съвест и съпротива, за уважение и милост към човека, към земните му отсъди и премерения.

Малцина са обаче тези от нас, които са щогоде ориентирани в хода на съвременната руска литература, попрочели оттук-оттам по нещо от Ерофеев, Сорокин или Пелевин. Ако човек се разходи днес по площад "Славейков" - живата и подвижна Софийска книжна борса - и потърси руски книги, ще намери предимно историко-документални и споменни четива, романизовани (или не) биографии на политически фигури и идеолози от близкото минало, криминални романи или такива за мафията. И много, много езотерична литература. Липсва ни обаче, почти я няма високата, качествената руска художествена литература. Няма ги отдавна и двете големи столични руски книжарници, където всекидневно минаваха потоци от четящи хора, където понадахме на най-новите автори и книги. И то съвсем не само руски, където утолявахме любопитство и получавахме богата информация. Сега и двете тези културни средища задоволяват други нужди в качеството си на представителни търговски обекти.

Това, че действително, а може би и закономерно, се промениха самото писане и четене, гледните точки и критериите за литературата, че придойдоха нови поколения, залепнали за компютъра, а не към книгата, че телевизията, интернет и sms-контактите "убиват" времето и нагласите ни за уютно домашно четене, че се сви подготвената и търсецата читателска маса - всичко това е само много обобщено, външно, оправдателно, полубяснение за нападащата ни безкнижност, за направляваните в други посоки интереси, за безотговорността на всякакви (включая и литературни) оракули, прогнозисти, тълкуватели или просто пренапомнани всезнайковци.

То е извън конкретността и явността на факта, че руската и българската литература днес са се отдалечили и отчуждили една от друга, като "грехът" за това е двустранен, двупосочен. Защото, по-

мним, бе време, когато и от "контрагента", от руска страна имаше реципрочност на интерес, познаване и търсене. Наскоро един наш поет развълнувано възпроизведе как в студентските си години в Москва е освидетелствал картината на четящи в метрото руски хора, приведени над току-що издадения роман на Д. Димов "Тютюн" - книга, минавала от ръце в ръце, поемана с вдаване и възторг из цяла Русия и спонтанно окачествявана като дело на наистина голям, европейски по дух и виждане писател. Сам аз в едно малко по-късно време бях очевидец и съпричастник в същата тази Москва на това как се търсеше и как разбуждаше руските читатели публикуваната в "Иностранная литература" повест на Павел Вежинов "Барьера". Наистина десетилетия със стягано, атакувано, но не и преломено битие и съзнание, тези хора приемаха повестта като призив и пример за свободно дишане и летене, както го бе сторила авторската героиня Доротея.

Нека казаното и написаното тук не се приема като сантимент и носталгия някаква, нежелни пък като някакво преднамерено проруско внушение. Просто пледирам срещу една реално оцеляваща ни

ВИКТОР ПЕЛЕВИН - един от най-популярните съвременни писатели на Русия. Роген е през 1962 г. в Москва. Завършва електромеханика, учи в литературния институт "Максим Горки". Прозата му има постмодернистично звучене с елементи от поп култура и езотерична философия. Автор е на романиите "Омон Ра", "Животът на насекомите", "Шлемът на ужаса" и др., на множество сборници с разкази и пиеси. Негови книги са преведени на повечето езици, включително на японски и китайски.

липса. Руската литература, която всякога е била голяма, от която са се учили всички именити световни писатели (някой от тях бе казал, перифразирам, че всички те са излезли от ръкава на Гоголевия "Шинел"), не може да пречи на това да бъдем европейци, свободни духом граждани на една малка днес и изтерзана, но достойна в миналото, държавнотворческа и културоформираща страна. Тя, руската литература, може само пак да ни дава и обогатява. Белязани сме с близка съдба и духовност и неразумно е да гоним от себе си тази предопределеност...

Редактор Борис Данков

Изложба дърворезба, посветена на 100 години от рождението на проф. Асен Василев (1909-1987) може да се види на „Шипка“ 6 (етаж IV) до 16 юни. През годините си на преподаване проф. Асен Василев подготвя редица

Асен Василев и негови ученици

Експозиция в памет на големия майстор резбар е открита на „Шипка“ 6

талантливи ученици и студенти в областта на дърворезбата и дървопластиката. С примера си той е непряк учител на друга част художници, изкушени от изкуството с дърво. Днес всички те си спомнят за него чрез тази изложба, отбелязват от секция „Дърворезба“ на Съюза на българските художници, основен организатор на проявата. В експозицията са включени произведения на проф. Асен Василев, проф. Кънчо Цанев, проф. Антон Дончев, Ангел Стефанов, доц. Борис Зографов, Емил Лунгаров, Христо Баракowski, Иван Бубев, Йова Бончева, Трифон Леров и др. Част от творбите са собственост на НХГ, художествена галерия „Жорж Папазов“ - Ямбол, галерии и музейни сбирки в страната, както и нови произведения, специално създадени за изложбата.

Проф. Асен Василев е роден на 18 януари 1909 г. в село Арда, Смолянско. Завършил е Художествената академия в София при проф. Т. Христов,

специалност „Резба и моделиране“. От 1960 г. е професор в Художествената академия и дълги години завежда катедра „Приложни изкуства“.

През 60-те и 80-те г. на XX в. творчеството му достига своеобразен връх в монументалната дърворезба - в оформлението на тавани, интериори на обществени и ритуални зали, в творбите от комплекса в „Бояна“. Негово дело са изисканото художествено оформление на много зали в родното му село и околните градове, на редица интериори на обществени сгради в София, Разград и Смолян.

Автор е на серия модели за детски играчки от дърво, декоративни шкафове и ракли с дърворезбени флорални и зооморфни мотиви, инкрустирани с цветни керамични елементи, както и на серия от малки художествени предмети със сувенирен характер.

Асен Василев е носител на доста национални отличия. Сред тях са орден „Св. св. Кирил и Методий“ - I степен,

Творби на проф. Антон Дончев

орден „Народна република България“ - II степен, награда на СБХ за приложни изкуства. Критиците определят изкуството на Василев като хуманно, изпълнено с мисъл за хората, с желание да носи радост.

Синтез между картини и музика

Идеята за единство на вибрациите е древна, колкото нас самите, а звук и цвят са в непрестанна комуникация, особено след абстракционизма насам. В проекта на Николай Иванов-Ом е направен опит за диалог между картини (абстрактни по характер, някои от тях мислени като идеи в компютъра) и музика, която пък носи отпечатъка на стила, който се определя с етикета „Ам-

биент“ - мистичен, минималистичен с много звуци-цветове, обясняват от галерия „Сезони“. Към всяка от творбите има и съответно кратко музикално парче, което ще звучи от CD. Нетрадиционната изложба се открива на 9 юни в салона на „Сезони“ (Дом на културата „Средец“) на ул. „Кракра“ 2А и продължава до 24 юни.

Музикант, художник, автор на музика, неговата на пръв

поглед еkleктична дейност трудно би могла да се прецени извън контекста на специфичната географска ширина, в която авторът живее и твори. Николай Иванов смесва модерност и традиция, различни жанрове и изобразителни езици, прави музикални експерименти от джаз и авангард до електронна и филмова музика, рисува картини и фрески, прави инсталации и пърформънси и всичко това -

обединено от идеята за пълен синтез, така характерен за съвременното изкуство, допълват от галерията.

Николай Иванов-Ом е роден през 1959 г. Завършил е Художествената гимназия в София и Художествената академия, специалност „Стенопис“. Произхожда от фамилия на музиканти и получава солидно домашно музикално образование. Свири с различни

млади джаз формации, а през 1991 г. основава арт формация „Ом“ - първата етноамбиент българска група, и с нея интензивно концертира и записва музика. Иванов участва в много музикални фестивали в Европа, Азия и Далечния изток.

Авторът има 37 самостоятелни изложби в България, Унгария (4), Германия, Испания, Чехия, Хърватия, Полша.

АДРЕСИ

Творба на Петринел Гачев

„ТЕСТА“

Изложба на Петринел Гачев - скулптура и керамика, със заглавие „Шекспириада“ може да се разгледа до 16 юни в галерия „Теста“ на ул. „Шипман“ 8. Живописец и скулптор, Петринел Гачев е автор на галерията от 2000 г., това е неговата трета самостоятелна изложба в „Теста“. Наистина трудно е да подреда мислите, които ме подтикват да се обърна към Шекспир и образите в пиесите му, споделя авторът Петринел. По думите му единственото, което ясно може да усети и провери отново и отново, е възторгът от многообразието и пищния живот, който той е създал. Обичам да правя фигури и те да представляват някой. Това е единствената кауза в изкуството, която има някакъв смисъл, казва художникът. А той е човек, който се вглежда в света

наоколо, в лицата наоколо и има непреодолимо желание да нарисува това, което вижда..., допълва Петринел. Според него нещо без образ обикновено е нещо безобразно. А Шекспир просто прелива от образи и наистина чрез образите му мога да заситя за малко желанието си да рисувам и моделирам живи същества.

„ВЪРХОВЕ“

С новата си изложба „Някъде другаде“ Бора Петкова се е вгълбила изцяло в пространството на галерията. Тук не става дума само за изложбената зала на „Сибанк“, а по принцип за галерията като място, което въвежда нов смисъл и значение на всичко, внесено в него. Някой ще каже, че на това се гради и прастарият принцип на „реди мейд“ и няма да сгреша. Но това е само част от инсталацията

на Бора Петкова. Тя е конструирала ситуация, в която смисълът се влияе двупосочно. От една страна, галерията променя аурата на обикновените всекидневни предмети и ги превръща в изкуство, а от друга - те сами по себе си напълно преобразяват пространството, в което са внесени. Съзнателно или не, с този проект авторката е синтезирала част от същността и действието на съвременното изкуство, с целия му стремеж да се приобщи максимално към заобикалящата го среда, да се влее в нея, да я отрази най-открито, да свали стандартните граници между „изкуство“ и „реалност“. Изложбата продължава до 28 юни в галерия „Върхове“ („Сибанк“, ул. „Славянска“ 2).

Страницата подготви НАДЕЖДА УШЕВА

ЛАВИЦА

“БЪЛГАРСКИЯТ ХАМЛЕТ - XX ВЕК” от Божидара Божинова излезе с марката на издателство “Кралица Маб”. Сценичната съдба на “Хамлет” е постъпателен и многопластов процес, в който се открояват основните периоди в развитието на българския театър. Анализът на многобройните постановки и отзвук, който те имат сред зрителя, допълва образа на българската култура и нейното съизмерване със света. Изследването тръгва от първия опит и разглежда всички сценични реализации на великата трагедия, като поставя акценти върху най-важните преводи (Гео Милев, Валери Петров), постановки (Вили Цанков и Леон Даниел, Иван Добчев, Александър Морфов, Лили Абаджиева), актьорски интерпретации (Сава Огнянов, Васил Кирков, Владимир Трендафилов, Иван Димов, Борис Михайлов, Иван Кондов, Наум Шопов, Руси Чанев) и възприемането на публикация.

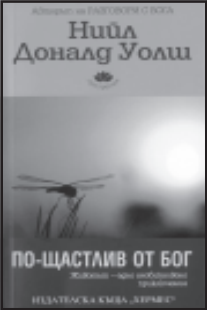
“ТЛЕЕЩИ ФИТИЛИ” от Валентина Плачкинова е първата книга с разкази на варненската авторка, която издателство “Захарий Стоянов” публикува. В нея светят 18 неугасващи фитила. Някои от тях крият крилата си в ръкавите, борят се с джуджета, после яхват сплънчев лъч и се отправят към Фамагуста, за да играят на ашици с Ричард Львското сърце и Александър Македонски. Други говорят с гълъби, утешават ангели, размишлявайки над Еклесиаста, или подпират сплънцето с кръстосани пръчки, понеже не са готови още за нощта. Докато четеш обаче, все те измъчва въпросът кой от тях събори Берлинската стена. Мирише на любов - Тефнут пак си полива розите... Авторката притежава най-важното условие за един белетрист: умението да разказва, пише в предговора Панко Анчев. В. Плачкинова разказва плавно, увлекателно, с добре подбрани думи, с живи и одухотворени изречения. Историите ѝ са човешки, а героите - умни и нравствени, отбелязва литературният критик.

“КЪЩА ОТ ЕЗИК” от Йосип Ости, е новото заглавие в каталога на издателство “Алтера” (Делта ентъртейнмънт). Част е от поредицата “Поет от поета”. Антологията (превод Людмила Миндова) включва три от най-важните стихосбирки на Ости (1945) - “Барбара и варваринът” (1990), “Соломонов печат” (1995) и “Rosa Mystica” (2005). В нея поетът изговаря без свян любовта - единствената ни къща, придаваща смисъл на думите. Той нарича тази къща едновременно и църква, и бордей. Църква с безброй запалени стихотворения-свещи за живите и мъртви хора, цветя и животни. Бордей на музите, където йерархии няма и равносвоятно един до друг се разхождат Марина Цветаева, Паул Целан, Сречко Косовел, Данило Киш, Едвард Коцбек, Рилке, Тагор, Борхес и още мнозина, познати и още непознати на българския читател приятели или дори братя. Защото, казва Йосип Ости, поетът “освен поети други братя няма”.

“ПО-ЩАСТЛИВ ОТ БОГ” от Нийл Доналд Уолш е втората книга на този автор след “Разговори с Бога”, в която той разказва за истините за живота, до които е достигнал след многобройни изпитания. Повечето хора очакват щастието наготово и когато това не стане, се възприемат като жертва на обстоятелствата. За всички проблеми са виновни другите - шефът, жената, децата, съседът, правителството, Бог... А истината, казва авторът, е съвсем различна - щастието не е подарък, който да получите свихне, това е вътрешно състояние, за което трябва да положите усилия. Книгата на Уолш показва, че щастието не е само възможно, но е напълно постижимо, предлага обяснение на начина, по който е устроен и функционира животът. Посочва конкретните стъпки за постигането на спокойствие на ума, любов в сърцето и радост в душата, как да открием щастието, без да платим цената на много житейски изпитания и горчиви разочарования. Издава ИК “Хермес”.

ПОЕТИЧНИ ОТКЛОНЕНИЯ В ПРОЗАИЧНИЯ НИ ДЕЛНИК

Воймир Асенов, Анжела Димчева, Виктория Катранова и Йордан Янчев влизат в престижния каталог на ИК “Персей”

Четири поетични книги излизат последователно тези дни с емблемата на ИК “Персей”. Да стигнеш до хълма не е метафора само на постигнатата цел, но и на извървения път до Голгота, на страданието и изкупването на греховете. Хълмът е позорище, сцена, на която човек остава сам под прожекторите на времето, прави своята равностметка и самосъд (пред себе си и другите). Книгата “Да стигнеш до хълма” е поетическата равностметка на поета Воймир Асенов. Той е роден на 1 юни 1939 г. в Петрич. Още от детството му народнопесенните традиции на този край формират поетическата му нагласа. Първите му публикации са още като ученик. С дебютната си стихосбирка “Крепост” става първият носител на националната награда за поезия на в. “Пулс” (1968). Следват наградата на СБП за “Поетичен олтар”, наградата за патриотична поезия на фондация “Земята и хората”, националната награда “Никола Фурнаджиев” за цялостно творчество и др. В момента е зам. главен редактор на в. “Словото днес” и член на Управителния съвет на СБП.

Анжела Димчева-Томова е родена в София през 1963 г. “Сезони на душата” е третата ѝ самостоятелна стихосбирка. Започнала да публикува още като ученичка през 1980 г., тя се

изявява в различни жанрове, има около 150 публикации (поезия, литературна критика, сатира, преводи). През 1989 г. излиза дебютната ѝ книга “Предпомен”, а през 1996 г. - втората, “Температура на духа”. В момента работи като редакторка във в. “Словото днес”. Член е на Съюза на българските писатели.

Познавам първите стихове на Анжела от нейните

студентски години. Те различава на обещания. Но всъщност са били обречени. Днес, след толкова години, след толкова поврати на неастрономическото време, отново виждам нейните стихове, станали нейна съдба. Тя не бърза, не се суети, не се надпява с никого. Нейният чар е да бъде истинска, пише Любомир Левчев.

Виктория Катранова е

познато и обичано лице от екрана. Сега е ред да опознаете и заобичате душата ѝ, вградена в откровена-та ѝ поезия, нотирана от синкопите на сърцето, приканва Маргарита Петкова по повод книгата със стихове на Виктория - “Както само аз умея”. Акордите са и мажорни, и минорни. Темпото е ту меланхолично, ту виртуозно прелускащо, но в музиката ѝ от думи няма нито един фалшив звук. Стиховете в тази книга ще докоснат най-фините струни на човешката душа, за да зазвучи във всеки от нас могъщата симфония на любовта. А това Виктория Катранова наистина го умеє, гарантира известната поетеса.

“Ний всички сме цветя./цветя на любовта...” е стих от новата книга “Цветята на моя живот” на Йордан Янчев. Мелодията в моите стихове е повлияна от многобройните славеи, които още от детството ми ме приспиваха и ме будеха сутрин. Това са най-продуктивните “композитори”. Те не повтарят една и съща мелодия. Когато пеят, те кацат на най-високите и непристъпни дървета, затварят очи и се изключват от външния свят. Така са и поетите. Когато имат вдъхновение и пишат стихове, те се изключват от окръжаващите ги и се потапят във вълшебната река на словото... разказва Йордан Янчев.

ДОКУМЕНТАЛИСТИКА

Българската специална електроника

ЛИЛИЯ ТОМОВА

Да разкажа за възникването и развитието на българската специална електроника, да покажа нейната роля за окомплектоването на въоръжените сили с електронно въоръжение и техника, произведени в нашата електронна промишленост. И непременно да подчертая приноса ѝ за укрепването на икономическата и отбранителната мощ на родината. Това са главните задачи, които си поставя офицерът от резерва ген.-лейт. Иван Кошинов с второто си, преработено и допълнено издание на “Българската специална електроника (1951-1989)”.

Генерал Кошинов, големият приятел на ДУМА, написа книгата си, допълни я с огромния принос на технолозите, анализира допълнително разсекретените правителствени документи и разказа за преднамерения и разгром заради недалновидната политика на някои български правителства след 1989 г. Акцентът на изданието е международното сътрудничество преди 1989 г. и организиращата роля на държавните органи и стопанските организации за ускореното ѝ развитие.

Антифашистът, политзаговорникът, генералният директор на ДСО “Електрон”, секретарят на партийно-правителствената комисия към МС (1983-1991) не дочака да види допълненото издание на изследването си. Той почина внезапно през октомври м.г. на път към издателство “Водолей”, където книгата му беше вече под печат. Почина, както споделиха от семейството и приятелите му, с вестник ДУМА в ръка.

Преди три години ген.-лейт. Иван Кошинов каза за ДУМА: “Истината винаги излиза наяве.” Сигурно както обикновено е бил прав. Неговата и на другарите му истина ще бъде представена на 10 юни, в сряда, в салона в Дома на запасните офицери, на столичния площад “Възраждане”. Тогава е и представянето на второто издание на книгата. За жалост - посмъртно.

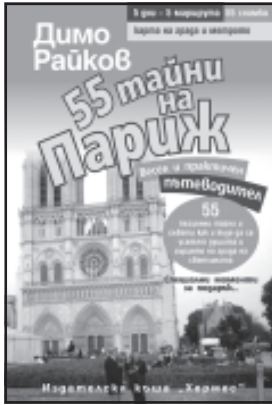
ПОТАЙНОСТИ

В душата и сърцето на Града на светлината

Наричат Париж града на любовта, модата, културата и историята. И сигурно има нещо вярно в това. Поне в част от определенията, с които са белязали френската столица. Този град е побрал в себе си цялата палитра от човешки емоции и чувства, които неминуемо пренася върху всеки свой посетител. Този град трябва да се почувства.

Как обаче да почувстваме огромен и пъстър град като Париж? Как да се ориентираме в него? Какво да посетим? Как да се държим с парижани? Как да се “справим” с транспорта и с метрото? Как да си подарим един по-специален момент? Как да го “усетим”? Отговори на тези и много други въпроси дава писателят Димо Райков в новата си книга - трета от уникалния “парижки проект” - “55 тайни на Париж” (отново издание на ИК “Хермес”). Това е по думите на автора весел и практичен “пътеводител” из вечния град Париж. В нея са включени 5 маршрута за 5 дни, карта на града и метрото, 55 снимки и множество тайни и съвети как и къде да се усети душата на Града на светлината.

От книгата ще научите коя е най-голямата тайна на “Шан-з-Елизе”, откъде се вижда най-добре Париж, как да установява контакт с парижаните, стиснати ли са французите, може ли да се продаде Айфеловата кула и още много любопитни подробности, свързани със загадките на този приказан град.

Спомен за „краля на Басите“

Софийската опера и балет организират матине на 7 юни от 11.30 ч. в памет на Николай Гяуров, научи ДУМА от Сийка Лапачка. Ще бъде прожектиран документалният филм “Либера ме” по повод 80 години от рождението и 5 години от кончината на именития певец. Авторка е Магдалена Манолова, режисьорка - Ценка Караджиева.

Документалният филм “Либера ме” е спомен за “краля на басите” Николай Гяуров, напуснал ни през 2004 г. Създаден в негова памет, филмът припомня в юбилейната година оперната легенда Гяуров, завещал незабравимите си вокално-артистични образи на бъдещето.

За Херберт фон Караян българският бас е модел на съвременния оперен

певец-актьор, който внася нов живот в големите басови образи. Вечно търсещ, неспокоен дух, Гяуров имаше една голяма мечта - на родна сцена да създаде образа на Дон Кихот. Споделяше, че се чувства като героя на Сервантес в нашето динамично променящо се време, изгубващо все повече човешкото. За човека и легендата Гяуров съкровени спомени споделят Мирела Френи и Владимир Гяуров.

“Кралската двойка”, както светът на операта възприемаше Николай Гяуров и Мирела Френи, оживява във времето от концерти и оперни спектакли. В този преплетен разказ срещаме и героите, чрез които певецът е живял своя живот - Дон Базилио, крал Филип, Мефисто-

Неделно матине-прожекция в Операта ще възкреси Николай Гяуров след 80 години от рождението и 5 години от кончината на именития певец

фел, Борис Годунов, Дон Кихот и др. Минало и настояще отварят завесата пред един човешки живот, пред една легенда, влязла в световната оперна история. Реквиемът на Верди в изпълнение на Софийската опера на сцената на НДК и репликите на музикантите влизат в сюжета спомени от “златните години” на операта, когато първият ни оперен театър бе заедно с Гяуров на световните сцени.

Четирима поляци „пътуват“ с Кенеди из дебрите на джаза

неди (цигулка), Кшищоф Дзиезич (барабани), Адам Ковалевски (бас), Пьотър Вилезол (хамонд орган) и Томаш Гжегорск (саксофон). Заедно със своите полски колеги Кенеди ще представи последното си произведение - “A Very Nice Album”, издадено у нас през 2008 г. от “Анимато мюзик/EMI Classics”, както ДУМА писа.

“A Very Nice Album” отбелязва най-смелото пътуване на Кенеди из дебрите на джаз музиката. В новия двоен диск цигуларят разгръща възможностите си на отличен композитор и импровизатор. За сравнение, в пре-

дишните си опити - “Blue Note Sessions” от 2006-а, и “Nigel Kennedy Plays Jazz” от 1999-а, Кенеди изпълнява произведения на популярни джаз величия. Въпреки че израсва с класическата музика, Найджъл Кенеди винаги е имал слабост към джаза. Докато учи класическа цигулка в училището на Йенуди Менухин в Сърби, едно посещение на джаз цигуларя Стефан Грапели му разкрива големия потенциал на инструментa.

“A Very Nice Album” е нагледно доказателство за креативността на Кенеди, която го движи напред. Наскоро той

издаде два класически албума за “EMI/Анимато мюзик”: в единия представя концерти за цигулка на малко познати полски композитори в “Polish Spirit”, а с “Beethoven&Mozart Violin Concertos” хвърля нова светлина върху класиката. В записите на двата участва Полският симфоничен оркестър, на който Кенеди е артистичен директор. Междувременно работата му с полски джаз музиканти в приемния му дом в град Краков, където прекарва голяма част от годината с полската си съпруга, не пречи на концертните му ангажменти.

“A Very Nice Album” дава

много възможности на музикантите да изразят таланта си - от непрекъснато променящата се ритъм секция на барабаниста Павел Доброволски и басиста Адам Ковалевски до перфектните соли на пианиста Пьотър Вилезол и мускулестия тенор-саксофонист Томаш Гжегорски. Подбрал съм всеки музикант според неговите възможности и всички се чувстват добре и успяват да се проявят в бандата, заявява Кенеди. Свирим заедно 4-5 месеца в годината, а през останалото време те свирят с други полски музиканти и джазмени от различни страни.

СНИМКА “АРТ БГ”

Найджъл Кенеди квинтет, който ще видим на 15 юни от 20 ч. у нас по покана на “АРТ БГ”, е в състав Найджъл Ке-

Мила Георгиева ще свири Дворжак с пловдивските филхармоници

Цигуларката Мила Георгиева и Пловдивското оперно-филхармонично дружество с диригент Георги Димитров ще изнесат концерт днес от 19 ч. в зала “България” в рамките на 40-ия МФ “Софийски музикални седмици” (23 май-28 юни). В програмата: Атнонин Дворжак - Концерт за цигулка и оркестър в ла минор, оп. 53, и Симфония 9 “Из Новия свят”.

Мила Георгиева е родена през 1976 г. Започва да свири на цигулка, когато е едва на 4 години и е наречена дете-чудо - на 9 прави дуети с Минчо Минчев, който остава неин кумир, и тръгва да покорява света. Свирила е с най-големите диригенти - в Чикаго с Кристоф Ешенбах, като солист на Гевандхаус оркестра с Херберт Бломщед и с Курт Мазур, с Филхармоничния оркестър на Осака и Мичийоши Инуе и много други. Възпитаничка е на Джулиард скул и е носителка на множество награди от международни конкурси, сред които първа награда от фестивала “Моцарт” на фондация “Орфеум” в Цюрих. Репертоарът ѝ е внушителен и включва виртуозни произведения от всички епохи.

„N.O.H.A.” завладява Черноморието в края на юли

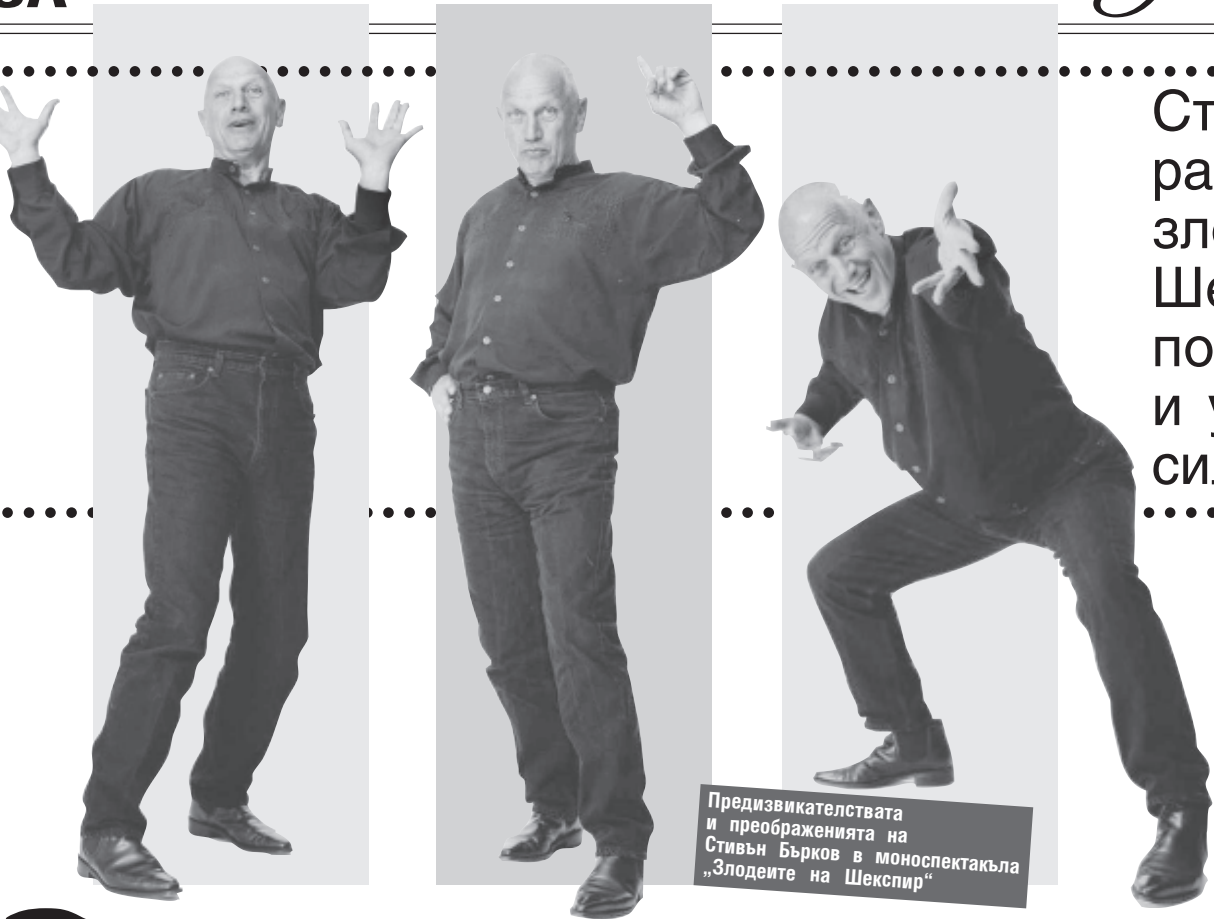
Изпълнителите на превърналия се в култов хит “Tu cafe” - “N.O.H.A.”, официално потвърдиха турнето си в България, научи ДУМА от Александър Антонов. Космополитната група ще се развихри в четири нагорещени точки по българското Черноморие - Варна, Несебър, Созопол и Лозенец, между 29 юли и 1 август т. г. Филип, Минерва, Чеви МС, Тим, Алекс, Джош и Тобиас, по-известни като “N.O.H.A.”, се събират от различни краища на света и разтърсват европейската сцена вече 12 години, за да променят приетите разбирания за клубна музика. Последният албум на групата - “Dive in your life”, не престава да радва феновете със свежия си микс от брейкбийт, дръм енд беис, електронен джаз и поп. Хитове като “Dive In Your Life”, “Tu cafe”, “Balkan Hot Step” са любими и на българската публика, която изпадна в екстаз при първото посещение на групата в София в края на миналата година. Столичният парти център “4 км” се оказа тесен за 2000-те почитатели, събрали се да чуят и видят първия лайв на “N.O.H.A.” у нас. Турнето на авангардната група в България ще е под наслов “N.O.H.A.&TERENonTour” и е част от започналите миналата година музикални събития, организирани от “Feelme Crew”. Преди пристигането си в страната “шумът на човешкото изкуство” ще разтърси фестивали в Чехия, Словакия и Унгария. Тези дни ще бъдат пуснати в продажба и билетите за горещото турне на “N.O.H.A.” в мрежата - на www.ticketstream.bg и www.eventim.bg.

Минерва

“Няма друг съвременен английски актьор, който да излъчва такова усещане за опасност и непредсказуемост. Той е чаровникът с нож под палтото, затишието преди буря и самата буря”, “Насладата от злото в цялото му разнообразие”, “Бунтар с грандиозно сценично присъствие” - така пише британската критика по повод на моноспектакъла “Злодеите на Шекспир” на актьора Стивън Бъркоф. Представлението е номинирано за наградата “Оливие” за най-добро представление, а сега се игра и в София на сцената на Сатиричния театър, както ДУМА писа.

На тъмната и празна сцена излиза висок мъж, облечен в черно, гологлав, с пронизващи сини очи, и се обръща направо към публиката с въпроса как трябва да се играят и какво представляват всъщност злодеите в пиесите на Шекспир. А също и какво е зло, кое кара хората да извършват злини. Така прочутият британски актьор Стивън Бъркоф, който спокойно приема да бъде наричан “ужасно-то момче” на британския театър, ни въвежда във взривната територия на своя моноспектакъл, посветен на най-големите злодеи в пиесите на великия Шекспир. И кои са те според него? На първо място, разбира се, Яго от “Отело” - дребният, посредствен злодей, после Макбет - злодеят, който става такъв, едва когато загубва любовта в себе си (защото, ако имаш любов, не можеш да бъдеш злодей, коментира актьорът), сетне Шейлок от “Венецианският търговец” - злодеят по принуда, Ричард III - отмъстителният злодей, и най-накрая Хамлет - злодеят, който за два часа се превръща в масов убиец... Проницателните прозрения в душевността на героите и остроумният словесен и игрови коментар, отстъпват после място на думите на Шекспир, които прозвучават с неочаквана

Стивън Бъркоф
разказва за
злодеите на
Шекспир,
политиката
и универсалната
сила на театъра

Бунтар с грандиозно сценично присъствие

сила и понякога неподозиран смисъл. Въпреки общоустановената представа актьорът заявява, че няма слабост към отрицателни образи и аргументира избора си за “Злодеите на Шекспир” така: “Но какво да правя. Аз съм като лекарите, за тях един болен е по-интересен, отколкото здравият човек. И колкото по-болен, толкова по-добре. Така и с героя - колкото по-лош е, толкова характерът му е по-интересен.”

Стивън Бъркоф е блестящ актьор, с великолепна говорна и сценична техника (не напразно е завършил актьорско майсторство и пантоми-

ма в Лондон и Париж), оригинален и ексцентричен мислител и не на последно място хипнотично привлекателен на сцената. Той е актьор, който може почти всичко и мигновено му превъплъщения в десетки образи на Шекспир изумяват с проницателността и с поразителната си вътрешна и външна точност на внушението и очертаването на героя. А “Злодеите на Шекспир” е забавно, искрящо от остроумие и провокативни забележки и коментари “one man show”, способно да предизвика не само усмивка, но и жива реакция на обръгналия от достатъчно

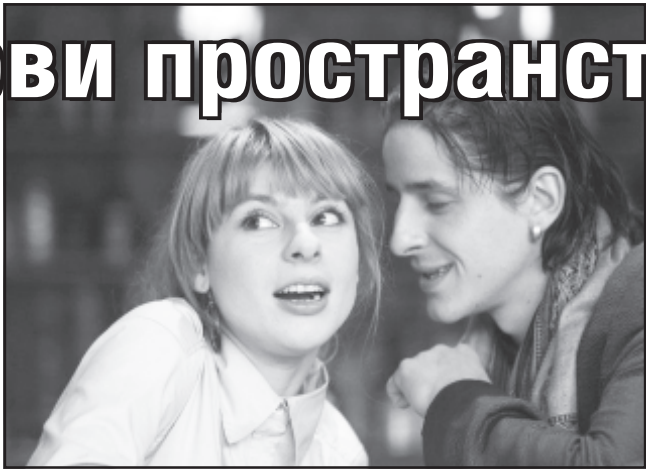
шоута съвременен зрител. А това показва колко универсален всъщност е театърът и как неизменно успява да сближи хората по цял свят... за разлика от политиката, подчертава актьорът.

“Силно се съпротивлявам на повечето видове театър”, подчертава Стивън Бъркоф, който освен актьор е и режисьор, и драматург със световна слава, което обаче не му пречи да бъде верен на театъра както на сцената, така и като автор. Появата му на сцената през 60-те години скоро е последвана от успех и признание не само във Великобритания - и до днес повечето от авторски-

те му пиеси, сред които “Тайният любовен живот на Офелия”, “Декаденс” и “Реквием за kota нула”, се играят и в чужбина. Самият Бъркоф става прочут най-вече с ролите на “злодеи”, които е изпълнил в холивудски филми като “Порткал с часовников механизъм”, “Октопуси” (от поредицата за Джеймс Бонд), “Рамбо”, “Абсолютно начинаещи” и “Полицаят от Бевърли хилс”, макар да отбелязва, че никога специално не се е стремил да играе злодеи на сцената и на големия екран, но напълно разбира тяхната привлекателност като образи. А злодеите на Шекспир несъмнено са му любими.

Стела Стоянова и Христина Караиванова в спор коя е по-силната

Христина Караиванова и Антоний Аргиров в близък диалог с неочакван край

Христина Караиванова и Стоян Младенов - двама влюбени или човек и половина?

Кафенето - територия на срещите. Там, където времето спира и двама души застават един срещу друг, се развихрят подслушани диалози, изтощителни битки и умират илюзии. Три срещи в кафенето - войната между две жени над следобедна чаша с шоколад, една прощална вечеря, една среднощна раздяла на влюбени - три истории за края на лъжите и проглеждането за истинската трудност да се обича. Това е художественото и материалното пространство на спектакъла “Диалози през масата” на Малък градски театър “Зад канала”, който се играе в кафе-клуб “При жабите”.

В представлението на режисьорката Лиляна Байлова, художничката Теодора Лазарова участват актьорите Антоний Аргиров, Христина Караиванова, Стела Стоянова, Стоян Младенов и пианистът Калин Жечев. Изграден от диалози от текстове и пиеси на Аугуст Стриндберг (“По-силната”) и Артур Шницлер (“Прощална вечеря”, “Един и половина”),

Три истории за края на лъжите

спектакълът представлява завладяващо с вътрешното си напрежение и привидната си лекота зрелище на сякаш подслушани диалози, разкриващи човешките срещи и раздели, истини и лъжи, драми и комедии.

Първият подслушан разговор е на Стриндберг - “По-силната”. Две приятелки, актрисите Христина Караиванова и Стела Стоянова, внезапно изясняват дългогодишни сложни отношения, изскачат потресаващи истини, драми... При Шницлер атмо-

сферата и проблемите не са така трагични, но пък напрежението и обърканите взаимоотношения винаги имат неочакван край. В “Прощална вечеря” например героят на Антоний Аргиров, подпомогнат от приятеля си (Стоян Младенов), иска да скъса с любовницата си (Стела Стоянова), защото е влюбен в друга. Обаче не е ясно дали само той иска това. А в “Един и половина” любовната свата между героите на Христина Караиванова и Стоян Младенов, на пръв поглед лека и невинна, подсказва далеч по-сложни взаимоотношения, които със сигурност няма да завършат добре. Голямото качество на това представление е лекотата, с която актьорите си партнират в не толкова леките си диалози през маса, впечатляващото умение на режисурата да изследва човешките взаимоотношения и да ги “прави” на театър, а също така и постигната атмосфера на истинска автентичност.

Александър Пушкин

А.С. Пушкин

Темата “Пушкин и жените” е не-обхватна, както необхватно е и творчеството му дори за неговите най-големи изследователи и познавачи. Но всеки почитател на руския гений знае “нещо повече за похожденията му”.

В книгата “Писма на жени до Пушкин”, излязла в Москва през 1928 г., 15 съвременнички на поета - светски кра-

покорителят на женските сърца

15 съвременнички на поета - светски красавици и съпруги на приятелите му, го описват такъв, какъвто са го видели

КИРИЛ МОМЧИЛОВ

то публикуваме.

Пушкин действително е посещавал често салона на “царицата на музите и красотата” Зинаида Волконская в принадлежащия ѝ дворец на улица Тверская. Зинаида Александровна Волконская (1789-1862) е била дъщеря на известния дипломат и меценат А. М. Белоселски-Белозерски, познат още с прозвището “Московский Аполон”. Била е талантлива, образована жена, която умеела да обединява около себе си най-добрите представители на изкуството и науката. Истинска ръководителка на литературно-аристократическия салон. Със своя европейски стил на живот, с тънък художествен вкус и несъмнени артистични дарования, към които се прибавяла и забележи-

ите приятели П. А. Вяземски, Е. А. Баратински, А. А. Делвиг. Там се е срещал и с Адам Мицкевич. Както свидетелстват спомените на познатите им,

двамата велики поети

хранели един към друг искрени приятелски чувства.

“Аз достатъчно дълго и достатъчно отблизо познавах руския поет - спомня си по-късно А. Мицкевич - намерих у него прекалено впечатлителен характер, а понякога и лекомислен, но винаги искрен, благороден и способен за сърдечни излияния.”

Голям обществен резонанс предизвиква прощалната вечеря, дадена в салона на Волконская на 26 декември 1826 г., в чест на роднината ѝ Мария Николаевна Волконская

смъртта на моя беден първороден син Николай, когото бях оставила в Петербург. Пушкин ми изпрати за него епитафията:

*Във радостен покой,
в сияние,
пред трона на Небесния Баща,
с усмивка гледа той
към земното изгнание
и благославя майка и баща.*

От писмото на княгиня З. А. Волконская до А. С. Пушкин се откроява дълбокото ѝ преклонение пред “твореца на Борис Годунов”. Много години по-късно П. А. Вяземски ще свидетелства: “Помни се и още се говори как тя (З. А. Волконская) в присъствието на Пушкин, в първия ден на запознанството им изпя неговата “Елегия”:

Съпругата на поета Наталия Гончарова

Царицата на музите и красотата Зинаида Волконская, чийто дом Пушкин често е посещавал

Мария Волконская, другата известна муза на Пушкин, която го определя като “нашия велик поет”

савици и съпруги на приятелите му, ни го описват такъв, какъвто те са го видели. Емоционалните писма добавят в нашето съзнание редица черти към облика на гениалния поет, те са може би най-интересните документи от онази далечна епоха.

След 1811-а петнадесет години Пушкин е разделен с родния град Москва - учи в лицей, живее в Петербург, заточен е на юг, връща се в Михайловское. Съдбата му е отредила само 16 пъти - за краткото или продължително време от четири часа до пет месеца - да пребивава в Москва. Първото му завръщане е от 8 септември до 1-2 ноември 1826 г., а последното - от 3 до 20 май 1836 г. Още по време на първите гостувания Пушкин възобновява старите си познанства и завързва нови.

Жандармерийският полковник Бибииков, който е следял поета, донася на началството си, че Пушкин “често посещава дома на княгиня Зинаида Волконская, княз Вяземски, поета, бивш министър Дмитриев и прокурора Жихарев”, като не пропуснал да отбележи, че “разговорите там се въртят, в по-голямата си част, на литературни теми”.

Образът на Зинаида Волконская

е запечатан за поколенията в една превъзходна миниатюра и в знаменития мадригал на А. С. Пушкин, кои-

телната ѝ красота, тя е привличала цвета на литературното и художественото общество в Москва. В нейния салон са се редували концерти, спектакли, четения... По думите на някои от съвременниците ѝ “тази забележителна, гениална жена” е

била всецяло посветена на изкуството

Сама пишела проза и поезия, страстна почитателка на музиката, тя устройвала не само концерти, но и италианска опера. Изпълнявала ролята на Танкреда, поразявайки всички с ловката си игра и чудния глас - трудно било да се намери равен на нейния контраалт.

“Скъпи княже, заповядайте в неделя на обяд при мен, обезателно, аз ще ви прочета нещо, което, надявам се, ще ви хареса. Ако малката пеперуда Пушкин е уловим, доведете ми го. Предполагам, че той си мисли, че ще види при мен много-числено общество, както се случи последния път, когато и той беше. Кажете му, че се лъже, и го доведете да обядваме заедно. Това, което аз ще ви прочета, и на него ще се хареса” - тези редове можем да прочетем в едно от малкото запазени писма на З. А. Волконская до П. А. Вяземски.

В дома на Зинаида Волконская Пушкин е бил в компанията на сво-

(1805-1863), която тогава заминава при мъжа си, декабриста Сергей Григориевич Волконски (1788-1865).

“Пушкин, нашият велик поет, също беше тук, аз го познавах отдавна - пише в спомените си Мария Николаевна (дъщеря на генерал Н. Н. Раевский) - Когато го преследваше император Александър I за революционните му стихотворения, баща ми го покровителстваше. Взе го с нас на почивка и лечение в Кавказ през 1820 г. Пушкин никога не забрави това; приятели се с моите братя и изпитваше към нас чувство на дълбока преданост... Като поет той

смяташе за свой дълг да се влюбва

във всички хубави жени и млади момичета, с които се бе срещнал... А всъщност той обожаваше само своята муза и поетизираше всичко, което видеше.

По време на нашето доброволно изгнание той беше изпълнен с най-искрено възхищение към заточените жени в Сибир: искаше да ми предаде “Послание към затворниците” (“Там, в рудниците на Сибир...”), за да им го връча, но аз заминах още същата нощ и той го предаде на Александрина Муравьова... Пушкин ми каза: “Аз искам да напиша съчинение за Пугачов”...

В Чита аз получих известие за

*Угасна дневното светило,
покри мъгла вечерна
синьото море.*

Пушкин бе живо трогнат от това съблазняващо тънко художествено кокетство. И както обикновено се случваше, лицето му се зачерви...

НА МУЗИ И НА КРАСОТИ ЦАРИЦА...
(На З. А. Волконская)

*В безделническата Москва,
с брътвеж при вист
и при бостон,
с журчаща в балове мълва,
следиш игри на Аполон.
На музи и на красоти
царица, стискаш скиптер ти
на възшебство и вдъхновение
и над замислен лоб достоен
със лаври на венеца двои
се вихри и припламва гения.
Певецът е от теб в захлас,
не му отбягвай взора смътен,
с усмивка слушай моя глас,
тъй както Каталини пътем
изслушва циганка
без страст.*

Стиховете на А.С.Пушкин са преведени от поета Александър Миланов

Европейският избор, който ни предстои

Гласът на всеки български избирател е близо два пъти по-ценен от френския или немския

БОЯН БАЛЕВ

Предстоящите избори за членове на Европейския парламент са тотално доминирани от родната политическа проблематика. Това пречи на българските граждани да осъзнаят смисъла на този вот и специфичния начин, по който той ще се отрази върху България.

На изборите за членове на Европейския парламент се гласува за европейски, а не за български партии и те имат отношение към европейския, а не към българския политически живот. Гласуването на европейските избори демонстрира отношение към европейските институции и политика, а не към българските.

В същото време обаче този избор касае пряко всеки български гражданин, тъй като ев-

ските граждани и институции ще бъдат длъжни да спазват? Кого ще облагодетелстват тези директиви - работещи и пенсионери или работодатели? Това са все въпроси, на които европейският избор ще даде отговор.

Изборът на 7 юни не е просто избор между Коалиция за България и различните десни партии. Не е и избор между Партията на европейските социалисти и партиите на европейската десница. Това е избор между социална Европа, защитаваща интересите и социалната осигуреност на хората на наемния труд, и либерална Европа, която защитава интересите на бизнеса и се бори за по-високи печалби за сметка на по-ниски заплати и пенсии.

Избор между социална Европа, която отпус-

Този избор прозира в пълната подкрепа на Партията на европейските социалисти за България и европейската ни интеграция - винаги, по принцип и изобщо, и сериозните резерви на европейската десница към европейското ни членство и достъпа ни до европейски средства.

Европа днес е на кръстопът. Тя трябва да избере между две алтернативи.

Първата се състои в продължаване на досегашната дясна, неолиберална икономическа политика, която доминира през последните 20 години в Европа и САЩ. Всеки българин, преживял тези две десетилетия на преход и "либерални икономически реформи" в страната ни, може сам да прецени до какво води тази политика. Крайният резултат и

заеетостта води правилството на Сергей Станишев през тези четири години. В резултат на тази политика България имаше висок икономически растеж дори през изминалата 2008 година, когато управляваните от десницата икономики започнаха да изпадат в рецесия. Дори и в момента българската икономика функционира в условия на криза доста по-добре в сравнение с много други страни.

Такава икономическа политика обаче трябва да се води и на европейско ниво, за да бъдат предотвратени в бъдеще икономически кризи като настоящата. Да бъде изградена една социална Европа, в която ползите от европейската интеграция се усещат от всички граждани и държави членки, дори от най-бедните.

За тази цел ни е необходимо едно съвсем различно мнозинство в институция като Европейския парламент, която ще има все по-голяма власт да взима политически решения с определящ характер за целия Европейски съюз.

Партията на европейските социалисти ще бъде първа политическа сила в парламента след поредното разцепление в десницата, но това съвсем не е достатъчно. За промяна в европейската политика е необходимо едно

доста
по-солидно
мнозинство

в Европейския парламент и Коалиция за България може да има своя съществен принос за неговото формиране.

Специфичният начин, по който се определя броят на мандатите в Европейския парламент за всяка страна членка, прави гласът на всеки български избирател много по-ценен от гласа на избирателите във Франция или Германия. В България един евродепутат се избира с два пъти по-малко гласове. Гласът на всеки български избирател е около два пъти по-ценен, отколкото този на френския или немския. По тази причина ролята на Коалиция за България и всеки редови социалист е много по-голяма в настоящата кампания. Пълната мобилизация на всички симпатизанти, близки и приятели може да донесе много - на България и на Европа.

ТОЧКАТА НАД И-ТО

Справедливо е да спечелим евромача

ИВО АТАНАСОВ

За няколко дни в Париж не видях нито един плакат или билборд за утрешните евроизбори. У нас е пълно и дори препълнено, но едва ли сме по-наясно от французите за какво точно гласуваме. Струва ни се, че Брюксел е домакин на нещо като европейско по-футбол, в което всяка страна гледа да се класира по-напред. Дори Бойко Борисов заяви наскоро, че Европарламентът е много важна институция и България трябва да спечели повече депутатски места там. Май не му бяха обяснили, че бройката за всяка държава е предварително определена пропорционално на населението.

Всъщност борбата е не между националните отбори, а между отделните партийни цветове. Както народните представители от един и същи район влизат в различни парламентарни групи, така и пратениците ни в Брюксел не сядат заедно, а всеки - в своето политическо семейство. Червените се съюзяват в Партията на европейските социалисти (ПЕС), десните - в Европейската народна партия (ЕНП), либералите и крайните също се групират. Ако левицата овладее Европейския парламент, това ще улесни осъществяването на лява политика и в отделните държави. Така е, защото актовете на Брюксел и Страсбург са задължителни за обединена Европа, докато националното законодателство не е валидно за другите страни членки.

През оставащия си мандат десницата в лицето на ЕНП доминираше в Европарламента. Тя не пропускаше възможност да атакува България политически, да показва пренебрежително отношение към нашите институции и граждани. ЕНП не вижда необходимост от реална солидарност с по-малките и по-слабите в ЕС, което е особено неблагоприятно за нов член като нашата страна. Нека не забравяме и че тя до последно поставяше под съмнение мястото на България на европейската политическа карта.

Партията на европейските социалисти в много по-голяма степен отчита интересите на България. Тя работеше интензивно за приемането ни в ЕС, независимо какъв бе политическият цвят на правилството в София. Не друг, а тъкмо ПЕС отхвърляше опитите да се прилагат двойни стандарти в ЕС и подкрепяше България като нуждаеща се от догонващо развитие спрямо другите страни членки. Точно ПЕС възприема българите като равноправни граждани на обединена Европа и се стреми те да получат всички предимства, от които се ползват жителите на старите членки, като например правото на труд във всяка от страните на ЕС.

Предстоящите избори за Европейския парламент ще се проведат в условията на глобална финансова и икономическа криза, каквато не се е случвала точно 80 години. И която не е предизвикана от левицата. Дори в САЩ, където разликата между ляво и дясно не е толкова релефна, както е в Европа, и предишната, и сегашната световна криза се развиля при десен президент. През 1929 г. например държавен глава на Щатите е републиканецът Хърбърт Хувър. В неговия мандат става Голямата депресия, довела до серия от банкови фалити, двойно намаляване на производството и на националния доход и ръст на безработицата. През 1933 г. левият кандидат, демократът Франклин Делано Рузвелт, печели президентските избори, след което налага силен правителствен контрол върху частния сектор и измъква САЩ, а с това - и света, от депресията.

В наши дни историята се повтори. При републиканеца Джордж Буш „Уолстрийт“ отново фалира и повлече към финансовото дъно целия свят. Отново е ред на демократ, този път - на Барак Обама, да преодолее наследените курсури на дясното управление. Тъкмо с такава надежда американският народ му даде толкова внушителна преднина на последните президентски избори.

Историята се повтаря не случайно. Повторението е предрешено, първо, от същността на капитализма, който няма как да избегне кризите, които в условията на глобализацията стават световни, и, второ, от същността на десните партии. Те преувеличават ролята на свободната инициатива и отстраняват държавата от стопанския живот. Левите партии, обратно, поставят в центъра на своята политика човека, възлагат на държавата регулативни функции в икономиката и преразпределят националния доход, за да осъществяват социални програми.

Интересите и на България като страна, и на мнозинството от нейните граждани могат да се реализират по-добре, ако левицата вземе превес в Европейския парламент. В годината на причинената от десницата глобална финансова и икономическа криза победата ни в евромача е въпрос не само на интерес, но и на справедливост.

Други текстове от автора на:
www.ivoatanasov.info

ропейската политика е определяща за България в не по-малка степен, отколкото националната. Европейските институции са важни не по-малко от българските. Първо, защото разпределят огромен за мащабите на България бюджет. Второ, защото изработват законодателство с не по-малка юридическа тежест, но в много случаи далеч по-качествено от българското.

Кой и как ще
разпределя

европейските фондове за България? По какъв начин ще се определя европейският дневен ред, който в една или друга степен ще бъде възприет от българските институции? Какви ще са европейските директиви, които българ-

ка повече средства по фондовете за по-бедните страни като България, и либерална Европа, която иска да намали тези средства и ги спира по всякакъв начин, за да редуцира разходите на по-богатите държави членки.

Избор между социална Европа, за която България е равностоен партньор, а българските граждани - другари, и либерална Европа, за която ние

сме евтина
работна ръка

и пазар за стоките на европейските корпорации.

Избор между социална Европа, която ни разглежда като пълноценни европейци, и либерална Европа, за която сме тъмни балкански субекти.

в развитите държави е безпрецедентна икономическа криза. Милиони хора загубиха не само работните си места, но и своите жилища, неспособни да изплащат ипотечните си кредити. Десните партии както в Европа, така и в САЩ носят цялата отговорност за провеждането на тази политика, за обединяването и кризата.

Другата,
алтернативната
политика

се гради върху идеята, че стабилните и високи доходи и заеетостта на хората на наемния труд са фундаментът на устойчивото икономическо развитие. Именно такава политика за увеличаване доходите на обикновените хора, макар и от много ниска база, и увеличаване на

Тесните павинари улички, окичени с барокови сгради, винаги са пълни с туристи

Ако има някой, който може да претендира, че е извън времето, това са хората на Брюксел. Градът с хиляди лица, сто езика и милион оттенъци на зеленото, сякаш не бърза заникъде. Дори по пращните булеварди, окичени със сгради, в които тупти сърцето на Европа, задръстванията не изнервят никого. Почти не се чуват клаксони, още по-малко гневни реплики между шофьорите. А ако все пак някой ръкомаха емоционално и сипе речитатив от неразбираеми думи, то той най-вероятно не е белгиец.

Тук ще те посрещнат с широка усмивка и вежливост, която дори може да те притесни. Няма сервитър, за когото ти да не си клиентът с главно К. Всеки от тях е готов да ти изрецитира менюто на заведението по азбучен ред - независимо дали си в бирария, кафене на Гран Плаза, рибно ресторантче в старата част на града или полутъмна кръчма, задимена от скара в арабския квартал. Явно валонците са съвсем наясно, че са те ошашавили дълбоко с приказки и усмивки, затова ти оставят достатъчно време, за да дойдеш на себе си. Дори повече от достатъчно - поръчката пристига след около час. Отново поднесена с оттрениран жест и закачлива усмивка. Не, в ресторанта няма много клиенти, нито поръчките ваят една през друга. Просто в Брюксел времето е спряло да тече. Или пък загриженият сервитър ти предоставя нужното време, за да се насладиш докрай на приказното място, което си избрал за обяд. След това излива океан от красиви френски любезности. Дори и да са неприлични думи, звучат толкова мелодично, че инстинктивно и ти закачаш 24-каратова усмивка и кимаш в захлас.

В малките, претрупани магазинчета за сувенири дори не можеш да забележиш има ли продавач или не. Може цял час да се взираш в стотиците керамични съдинки с изгледи на ренесансови дворци и музеи, снимки на манекена Пис и Гран Плаза, да потъваш в романтика пред феерията от брюкселска дантела и да изпробваш всички размери и цветове на бейзболните шапки или тениски с

надпис "Аз обичам Брюксел" и нищо да не купиш. Но никой да не те подкани да си тръгнеш или да напълниш торбичка със стока.

В царството на шоколада и бирата

Докато си все още замаян от изобилието на красотата и изящество, сетивата ти попадат в плен на друга магия. Цяла една шоколадова вселена отваря врати и те мамии с аромати, цветове и ръчно изваяни лакомства. Тук разбираш, че шоколадът може да се преобрази във всичко - плодове, животни, къщички, дървета, миниатюрни човешки фигурки и зашеметяващи фонтани, от които денонощно блика каквоо вълшебство. Има ги изцяло подредени в кутийки, насипани в огромни кошници, украсени с ягоди и портокали, в сребърни подноси и дори в хартиени фунийки. Още преди да си вдъхнал до дъно от сладкия въздух, който се разстила над няколко павирани улички, красиви девойки с бели престилки те канят в своята шоколадова приказка, поднасяйки ти чинийка с бонбони. Нямаш сили да откажеш, дори това да е десетото магазинче, в което опитваш сладкиш-уникат. На следващия завой попадаш в нова приказка, този път с кехлибарен цвят и пухкава пяна. Брюксел е миницарство на бирата, казват, че там ще откриете поне 400 вида - от класическа тъмна до такава с аромат на ванилия, череша или ягоди. Бирариите - малки и претъпкани, просторни и изискани или импровизирани с две масички и пет столчета наред калдъръмения тротоар - предлагат наистина впечатляващ асортимент от кехлибарената течност.

Сред уютта на тесните улички, величествените барокови сгради и шарени къщички, сякаш изскочили от детска приказка, незабелязано се пренасяш в миналото. Само след стотина метра обаче павираната уличка те извежда към шумно кръстовище, от което започва Търговската улица, много напътнаща софийската "Витошка". Лъскави витрини с магазини на известни модни марки мамят погледите на кресливи компании от ученици и костюмирани чиновници. Там глъчката е не-

В Брюксел ведро съжителстват емигрантска екзотика и чиновническо спокойствие

РАЛИЦА ТАБАКОВА

изменна, както и пъстротата от националности и говори. Местното население се слива с неизброимите групи от емигранти, туристи и чужденци, работещи в различните европейски институции. Пейзажът от XIX век е заменен от модернистички стъклени постройки, над които се веят флагове от почти цяла Европа. Въпреки перфектно асфалтираните булеварди, редовния градски транспорт и удобното метро, в Брюксел пешеходците са страшно много. Още повече обаче са велосипедистите. Няма как да не ти избоде очите червената велоалея, разчертана на всеки тротоар. Специалната маркировка за велосипеди я има и на всяко кръстовище и се набива на очи, че хората с колелета абсолютно спокойно прекосяват половината град без инциденти. Пред повечето административни сгради има и колелета под наем. Изрядно подредени, с апарат за монети до всяко. Пускаш паричката и яхваш велосипеда за час, два или цял ден.

Зеленият рай

Един ден дори и на колело обаче не би бил достатъчен, за да обиколеш всички паркове и вечнозелени градини на Брюксел. Столицата на Европа определено диша добре - не е забравено нито едно ъгълче в града, в което да не е отредено и място за алея с дървета, лека с дъхави цветя или истинско произведение на изкуството от чимширени композиции във всевъзможни форми. А градските паркове са малки късчета от зеления рай, където можеш да лежиш по тревата и да отдъхваш под тежките сенки на величествени дървета. Езеро с патици и вечнозелени върби, сплели клони с цветни храсти, спокойно съжителстват с новопостроена многоетажна бизнесграда и покрит паркинг на няколко нива. Само след петшест пресечки откриваш следващото лице на Брюксел - елитен жилищен квартал с двуетажни изискани постройки с перфектно поддържащи гради-

ни и усмихнати веранди. Луксът се усеща, но в никакъв случай не е натрапчив. Тишината наоколо е оглушителна. Разбираш, че там наистина кипи живот чак към полунощ, когато домакините запалят осветлението. Обикновено в този деликатен разкош са приютени висши чиновници от европейската администрация, дипломати и други служители на мандатни длъжности. Повечето високоплатени местни или чужди евробюрократи също си избират спокойни квартали с ново строителство и добри съседни. В тези райони на града можеш спокойно да не си заключаваш входната врата, но не и да си оставиш колата на чуждо паркомясто.

Сюрпризите на крайния квартал

Доста по-екзотично и шарено е в емигрантските квартали, особено в арабския. Там и глъчката е денонощна, и мръсотията се забелязва, а и няма начин да си познаваш съседите, просто защото новодошлите прииждат ежедневно. Китайски ресторанти, джонкерджийници, африкански кафенета, индийски капанчета - палитрата е необхватна. Само мароканците и турците наброяват над 50 000 души, а конгоанците се чувстват вече почти като местни. По официални данни населението на Брюксел е малко над 1 милион души. Но близо половината не са белгийци - почти 200 000 са чужденците, работещи в администрациите на Европейския съюз, НАТО, дипломатическите представителства и международните финансови компании.

Благодарение на морето от чиновници, повечето от които добре платени, стандартът в белгийската столица е висок. И въпреки че за средностатистическия валонез цените на някои стоки са неоправдано надут, всеки намира начин да задоволи потребностите си. Не са рядка гледка обаче и просяците, които смело те дърпат за ръкава наред улицата и молят за няколко евроцента. Сутрин, докато градът крокто се събужда, пред неотворилите магази-

ни и кафенета, върху стари картони, взаимно се топят клошари и улични кучета. Вечер Брюксел е шумен и цветен - групи от африкански тий-нейджъри обикалят парковете с по няколко бири в ръка, докато поток от туристи изучава местната кухня.

Белгийската столица едва ли е сред перлите на Европа, въпреки че е приютила ключовите институции на ЕС и НАТО. Без рекламата му като административен център и като работно място за стотици хиляди чуждоземни бюрократи, Брюксел ще носи по-скоро очарованието на уютна провинция. Но по безкрайно симпатичен начин кроските и небързащи заникъде валонци са изградили гостоприемни и доста уреден свят за цялата палитра от "гости" в града. Казват, че сферата на услугите не е най-добрата им страна - бавни са, понякога хаотични, но не и некачествени. Пускаш гума, звъниш в автосалона и оттам учтиво те питат имаш ли записан час. Спокойно, не бързайте - казват и в болницата пред спешния кабинет. Не, не защото са мързеливи или отбишат номера, а защото животът за тях е, за да му се наслаждават внимателно, а не за да пропускат красивите мигове в бързане.

Може ли София да е като столицата на Белгия?

Неусетно, вървейки между ренесансовите дворци и масивните административни постройки, те връхлита сравнението със София. Градовете са почти еднакви по площ и население, а на белгийската столица също й се налага ежедневно да се справя с množащия се поток от хора и автомобили. В Брюксел се строи денонощно - багери, бетоновози и шумни работници, накацали по високи скелета, огласяят центъра на града през няколко метра. В Брюксел обаче се строят обществени сгради и страшно много паркинги. Подобно е положението и с детските градини. Пристигащите чужди еврочиновници или натовски служители имат семейства и деца. Законът ги задължава да запишат малчуганите си в детско заведение на територията на квартала, в който живеят. Същото е и с училищата. Ами боклукът? Брюксел не е от най-чистите градове и това е видно от пръв поглед. По тротоарите вятърът подхвърля фасове и хартиени опаковки, но и детектив няма да успее да открие препълнена кофа за смет. По улиците през няколко метра са поставени малки контейнери, но в жилищните райони казани за боклук просто няма. Там в определен ден от седмицата каміонът за смет минава и прибира точно означени чували за боклук, които хората оставят пред входните врати. Веднъж се събират пластмасови, друг път стъклени, трети - хранителни отпадъци. Всичко е ясно и подредено до болка. Така както са подредени в изцяло правилни редички и къщите, и паркираните автомобили, и велосипедите под наем. Сякаш невидима ръка на изкусен график е изрисувала с линейка и транспортир целия град.

Градските паркове са малки късчета от зеления рай

Знанията в училище вървят надолу

Националните изпити след завършен клас потвърждават оценката от три международни изследвания за срыв в образованието ни

ВЕЛИАНА ХРИСТОВА

Продължава маратонът за оценяване на знанията на учениците след завършен клас и степен на образование. Приключиха държавните зрелостни изпити на дванадесетокласниците и изпитите на децата, завършили IV клас. В момента от 3 до 11 юни текат изпитите по основните предмети на учениците след V и VI клас. Предстои и кандидатстването за гимназиите след VII клас. На практика над 200 000 ученици преминават през т.нар. външно оценяване, което трябва да покаже доколко те са усвоили учебното съдържание, определено с държавните образователни изисквания.

Цялата тази мащабна операция в крайна сметка трябва да покаже какви са резултатите от обучението на българските ученици и какво е качеството на

на степен (IV клас). Провежда се на всеки 5 години. TIMSS измерва резултатите от обучението по математика, природни науки и четене в VIII клас. Провежда се с периодичност 4 години. PISA пък сравнява знанията и уменията, които имат 15-годишните ученици (IX клас) в същите области, като отчита и влиянието на различни фактори върху образованието. Провежда се на всеки 3 години.

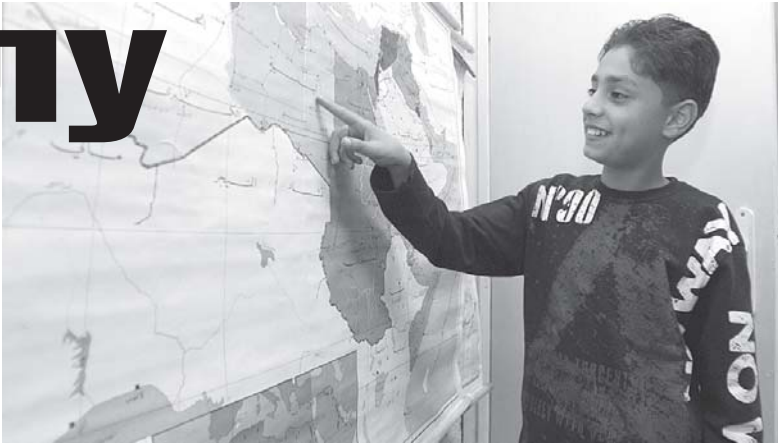
Обикновено у нас се цитират резултатите от изследванията за по-големите ученици. Когато България за пръв път участва в TIMSS през 1991 г., българчетата се класират на 9-о място по математика сред връстниците си от 45 страни и на 5-о по природни науки. През 2003 г. обаче те вече са се сринали на 25-о място по математика и на 24-о по природни науки. В изследването PISA през 2002 г. български-

да само от малки козметични корекции!" Не ги чухме. След това престанаха да ни предупреждават...

Кой знае защо много по-слабо внимание се обръща на изследването PIRLS. Общоприето е твърдението, че в началния етап до IV клас обучението у нас е качествено, а сригът започва след V клас. Това повтори и министър Даниел Вълчев преди няколко дни, когато МОН представи резултатите от изпитите след IV клас в сравнение за трите последни години. И с голяма изненада изведнаж установихме, че и в началния училищен етап имаме спад на резултатите. Дали трябва да се изненадваме толкова? През 2001 г. в изследването PIRLS българските четвъртокласници са на 4-о място в света. През 2006 г. пак в PIRLS те се оказват на 10-о място. Много ли сме изненадани сега, че в последните 2007-2009 г. знанията на четвъртокласниците по предметите Български език и литература, Математика, Човекът и обществото, Човекът и природата са се влошили? На кое ли място ще се подредят завършващите началното училище у нас в сравнителния анализ на PIRLS през 2011 г.?

Най-голям е спадът по Български език и литература (БЕЛ) - средният резултат през 2008 г. е 16.07 точки, през тази година е 14.94 точки. По математика средният резултат е 14.65 точки при 15.53 за м.г. По предмета Човекът и обществото средният брой точки е 15.72, м.г. е бил 16.20 т. Само в предмета Човекът и природата децата показват известно подобряване на знанията спрямо 2008 г., но и тук резултатите са по-ниски от тези през 2007 г. Най-труден за децата в изпита по БЕЛ се оказва въпросът, в който трябва да посочат, че има грешка в пунктуацията на изречението "Петър се разсърди, и си тръгна". По математика едва 33,9 на сто от децата са посочили верния отговор, че има два тъпи ъгъла в картинката с вписани един в друг триъгълници. А в Човекът и обществото 40 на сто не са посочили, че България се намира в източната част на Балканския полуостров (не в южната или западната).

С по ред МОН резултатите, показани тази година, са съизмерими с тези от предходните две години, защото разликите били минимални. Само че разлика от 1,13 точки надолу в изпита по БЕЛ например при 20 възможни точки означава спад в знанията с 5,65 на сто. За една година. И това министър Вълчев нарече "добър резултат"! Според него децата са се представили дори по-добре от предшните години, защото въпросите в тестовите, изготвени от

Центъра за контрол и оценка на качеството в образованието към МОН, станали по-сложни. А контролът срещу преписване тази година бил по-строг и оценяването направили независими комисиии. Това може да означава две неща - или МОН не иска да признае, че качеството на обучението се е влошило, или в предишните две години тестовете и оценяването са правени на случаен принцип. Тогава какво сравняваме всъщност?

Резултатите от държавните матури станаха известни вчера (вж. стр.2). И там - нов спад в знанията по български и математика. Тенденцията е неизменна. А какво означава 18-годишните българи да пишат, че Рила се разделя на три части от Родопите, в които пък се намира нос Калиакра, нека всеки си отговори сам.

За разлика от министъра учителите са доста по-скептични. В различни блогове и форуми в интернет например човек може да види какво мислят педагози по въпроса "за или против" изпита след IV клас:

- "Това е излишно натоварване. Колеги, доколкото знам, тези тестове не са стандартизирани, т.е. не знаем колко голяма е грешката. А за да говорим за надежност в резултатите в дидактическите тестове, грешката трябва да бъде 0.85 при индивидуалните. Така че министерството ни кара да правим едно измерване, чиято валидност и надежност е много съмнителна.

- Аз съм "за" да има тестове, в които да се направи преценка на нивото на успеваемост. Но съм категорично против на децата да се "помага" по време на изпита, защото знам едно учи-

ще ви кажа, че имам сериозни възражения.

- Тестът по БЕЛ беше изключително елементарен. Даже едно момченце каза: "И затова ли толкова много преговарях и учих?" Беше искрено разочарован. Публична тайна е, че на места резултатите се манипулират. Това не обезценява ли труда и усилията на една част от учениците в България?

- Аз съм за така наречено то външно оценяване, защото то трябва да дава на нас, учителите, възможност да сравняваме резултатите на своите ученици с тези на останалите. За съжаление, не се получава. Тестът по БЕЛ тази година нито е по-малко прецизен, нито повече в сравнение с предните две години, но какво ще кажете за критериите към диктовката. За мен за поредна година са пълна недомислица, а тази година имаше критерии за глаголи и същ. имена, които не съществуваха в диктовката. За трета година проверявам, но министерството и там, който ги измисля, отново не е в час. На нас ни остава само да се възмущаваме и гневим за жалост.

- Според мен външно оценяване трябва да има, но не в този вид и по това време. За такава оценяване се предполага, че учебният материал е взет и преговорен, което три седмици преди края, нормално не може да се случи. Много по-лесно е да се организира след приключване на учебната година. Тогава няма да сме цяла седмица с ненормален учебен процес и излишно напрежение както е сега, защото квестори, проверяващи и технически

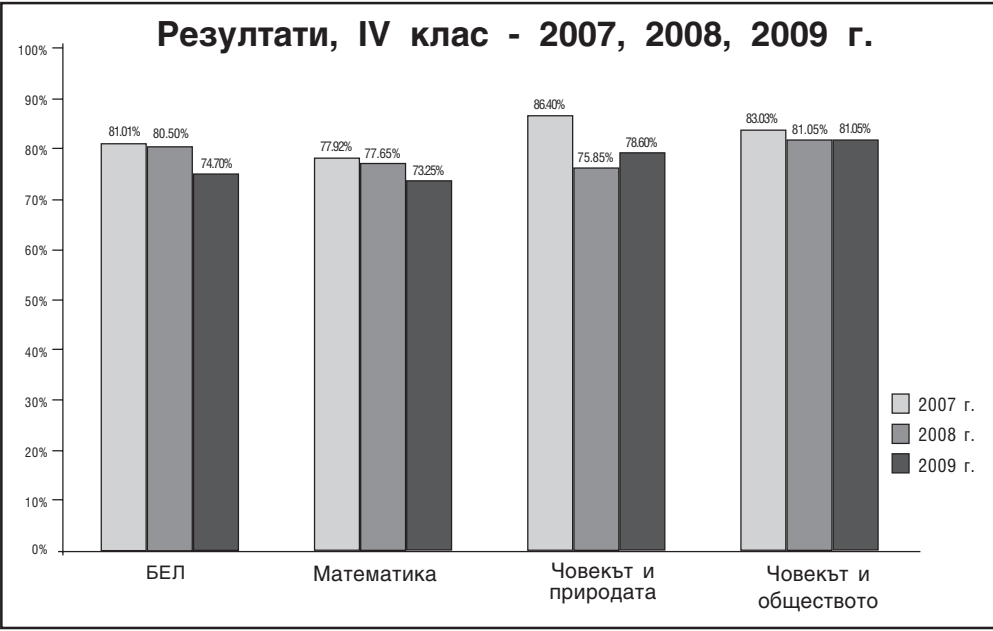
СНИМКИ АРХИВ ДУМА

образованието в България. Така е записано и в Националната програма за училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка, която парламентът прие през 2006 г. Следователно от резултатите, които учениците показват на изпитите, би трябвало да си вадим поуки за състоянието на системата и за мерките, които би трябвало да се предприемат за нейното подобряване. Дали това се случва?

Някаква сравнимост на резултатите от националното оценяване вече може да има за обучението в началния образователен етап, понеже изпитите след IV клас се провеждат за трета поредна година. Изпитите след V клас и държавните матури след XII клас тази година се случват за втори път, а шестокласниците са подложени на препитване за първи път. Самото въвеждане на национални изпити, разбира се, е положителен факт, защото най-сетне можем да си изградим вътрешна представа какво се случва в родното ни средно образование. Досега такава представа имаме само от трите международни сравнителни изследвания за състоянието на образованието в различни държави - PIRLS, TIMSS и PISA. За съжаление и трите показват едно и също - срыв в знанията на учениците. PIRLS е международно сравнително изследване на грамотността при 9-10-годишни ученици в края на началната училищ-

те 15-годишни ученици се нареждат на 33-о място сред връстниците си от 41 страни. През 2007 г. заключенията на PISA са, че образованието на децата у нас се влошава катастрофално и зависи силно от доходите на родителите им и от социалния статус на семействата. В резултат на това около 30% от 15-годишните не успяват да се справят с елементарни задачи, други 20% едва надхвърлят минималните базови умения, а в групата на най-добрите по математика попадат едва 0.6% (при 3,5% средно ниво за най-добре представилите се страни). Тези резултати за масовото ни образование трябва да ни накарат да се притесним сериозно, но ние продължихме да повтаряме с упование колко златни медалисти имаме в международните олимпиади по математика. Малко по-добри са резултатите в природните науки, но пък в четенето по-слабо представилите се страни се броят на пръсти.

Какво се случва с образованието у нас в годините 1991-2007? Случва се една постоянна реформа, съпроводжана с непрекъснати обосновки, че се прави в името на качеството на обучението, в името на децата ни. На фона на едно предупреждение, което ни отправяха всички европейски експерти поне до средата на 90-те години: "Не пипайте образователната система! Тя е сред най-качествените на континента и има нуж-

лище, в което на един от миналите изпити имаше 99% отлични оценки, а там децата съвсем не са вундеркинди.

- Нямам нищо против да има измерване, но в случая подлагам на съмнение инструментата на измерването. Според мен няма човек в министерството, който да ми даде информация за тяхната надежност и валидност. Днес гледах тестовите и критериите под лупа и

лица през това време имат и часове.

- Втора година съм проверяващ. Аз съм за тестовете, но и за обективни критерии за оценяване. Тази година критериите за диктовка бяха толкова объркани, че повече от това здраве му кажи. Липсва критерий за пунктуация на изречение, начало и края. В първите три критерия бяха обединени по 2-3 умения в един".

„Алоха е да чуеш това, което не е било изречено, да видиш това, което не може да се види и да опознаеш непознатото.”

Кралица Лилиуокалани

“Хавайците са щастливи хора, въпреки че още ни боли от това, че кралството ни е било откраднато. Радостта и веселието ни обаче са по-силни. Старите хавайци са живели според пет концепции - алоха (любов), кукуа (помощ), лао-лима (сътрудничество), лоахи (хармония), хоо-поно-поно (корекция на всичко грешно и решаване на проблемите). И сега животът ни е хармоничен. Повечето сме християни. Разходите на Хавайте са по-високи, отколкото в другите щати на САЩ, но знаем, че плащаме, за да живеем в рай. Имаме най-малката безработица в Щатите, а месечният приход на едно семейство е \$2000 - \$3000”, разказва уредничката на най-стария музей на остров Оаху - “Бишоп мюзийм” (1887 г.). В неговите зали са събрани традициите, културата, изкуството на тихоокеанските острови. Най-много посетители привлича залата на хавайските крале и принцове и тяхното голямо златно наследство.

В Даунтаун модерното и ек-

приятели. Обичат културата си. Не съм срещал по-красиви места,” споделя артистът в едно интервю.

Първите заселници били полинезийски пътешественици. Вълни от имигранти от Таити дошли и асимилирали местните през XIII и XIV век. За европейците ги откриват първо испанците, а после и мисията на Джеймс Кук, стъпил тук през 1778 г. Кръстил ги Сандвичовите острови. Заварил ги под управлението на три воюващи кралства. Местните го приели с голяма почуда, но все пак, след като слязъл в залива Кеалакекуа на остров Хавай, го убили. Камеха-меа I Велики (1736-1819) бил кралят обединител. Притежавал 20 плавателни съда и търгувал между островите. Скоро атакувал вождовете на другите кралства. Хавайците не се отказали лесно от своята независимост.

Днешната ботаническа градина Хоомалухия, на няколко километра западно от град Кане’охе, е историческо място. “...и изведнъж се озовахме на ръба

Ботаническата градина Хоомалухия

зотичното живеят в мирно съжителство. До небостъргачите и административните сгради се вместват старинните палати и паметниците на историята. От уста на уста се предава какъв разкош цари в имението на Ричард Чембърлейн в планината Танталус. “Живея тук като лентяй. Хората са благодарни, приветливи. Природата тук ги е направила много щедри и добри

на пропаст, надвиснала на стотици метри над тревистата равнина отдолу...Отдолу марширувала цяла армия, водена от Камехамеа към покоряване на острова; и там свършила неговата победа, защото никой не оцелял, за да му се противопостави.” Това видение от миналото описва в дописката си за лондонски вестник пътешественик от експедиция на кораба на Нейно

Какво означава алоха

Най-популярната хавайска дума - алоха, може да означава “здравей” или “движдане”. Има и значение на любов и обич. Хавайските острови са наричани още Щатът Алоха. Алоха е емблемата на Хавай. Значението ѝ надминава всякаква дефиниция от речниците. “Алоха” означава взаимно зачитане и обич и прераства в топли чувства и отношение, без получаващият ги да остава задължен по някакъв начин. “Алоха” е същността на отношението, при което всеки човек е важен за другия заради общото съществуване. На Хавай чуваш алоха навсякъде, ще те посрещат с алоха, където и да отидеш.

Прочистващата сила на алоха може да проникне в душата ти и да внесе необятна светлина в мирогледа ти. Алоха е химн на влюбените в любовта. Буквалното значение на алоха е “присъствието на дишане” или “дъх на живот” (“ало” - присъствие, фасада, лице и “ха” - дъх, дишане, дишание). Алоха е начин на живот, начин за отнасяне с любов и уважение един към друг. Дълбокото значение на алоха започва с идеята да обичаме и уважаваме първо самите себе си и след това да разпространяваме любовта към другите. Според древните свещеници кахуна, възможността да изживееш Духа на Алоха било начин за самосъвършенстване и извисяване на тялото и духа. Алоха е изпращане и получаване на положителна енергия. Алоха е животът в хармония. Когато изживяваш Духа на Алоха, създаваш положителни чувства и мисли, които никога не те напускат. Те съществуват в пространството, умножаващи се и се разпространяват към другите.

ПЪТЕШЕСТВИЯ

ДУМА

Алоха, Хауай!

Послание за любов към целия свят от едно райско кътче: остров Оаху, Хавай

Хула е древен танц в почит на боговете. Облеклата са венци от цветето лей, пау (поли) и гривни за глезена от кости на кит или кучешки зъби. Учатват мъже и жени, но певците са мъже. Монотонното пеене (меле), разказва история, а хула разиграва части от нея. Акомпанира се от кратунки (упу) и бамбукови пръчки. В модерната ера, укулеле – четириструнен инструмент във формата на китара, поддържа ритъма

величество “Блонд” през 1824-1825 г. Официално регистрирана като естествоизпитателска, същинската ѝ мисия била да ескортира обратно до Оаху телата на крал Камехамеа II и съпругата му кралица Камамалу. Техни величества посетили Лондон през 1824 г., където се заразили от дребна шарка и срещнали своята кончина. Именно в днешния ботанически резерват Хоомалухия бащата на въпросния наскоро починал крал - Камеха-меа I - великият обединител на днешните осем хавайски острова, се провела решителна битка, която му осигурила господството. Битката при Ну’уану на хавайски звучи като Калеле-ка’анае и се превежда с достатъчно поетичното - Битка на подскачащия барбун. Било през май 1795 г. Избутани до пропастта, 400-те последни воина от армията на крал Каланикупупе - последния крал на Оаху, “скачали като барбуни” към смъртта си. Каланикупупе избягал в джунглата, но бил заловен и принесен в жертва на Кюкайлимоку - личния бог на войната на Камеха-меа. Освен страховитите си деяния, Камехамеа установил и

Вулканите Мауна Кеа, Мауна Лоа и Килауея са още действащи и от последните два понякога изригва лава. Диамантената глава (231 м) е символ на тази земя и първото, което зърва новопристигналият

Закона на разперените гребла - първият конституционен закон на тези острови, който защитава мирните жители на островите “в битката им с тъгата и нещастията”. След като завладял Оаху, Камехамеа преместил столицата си от остров Хавай на Уайики през 1804 г. През 1809 г. дворът се премества наблизко - в центъра на днешната столица - Хонолулу.

Мауи. Пясъците янапахнапоу могат да бъдат опасни. Феноменът, в превод “пързалица са вода”, се образува на някои места по плажовете, където водата среща пясъка

Мисионерите пристигнали през 1820 г. Камехамеа III, управлявал от 1825 г. до смъртта си през 1854 г., разчитал на тях за помощ и им разрешил да проповядват християнството, а през 1839 г. издал закон за равнопоставеност на религиите. Година по-късно Хавайските острови били провъзгласени за конституционна монархия.

Частните инвестиции в земи се били увеличили след падане

на феодалния строй през 1848 г., започнало производство на захар. Европейците копнеели да присъединят островите към своите империи. Хавайските търговци и американските бизнесмени поискали да се присъединят към САЩ. През 1887 г. бил ратифициран Договор за взаимопомощ, а САЩ получили право да изградят морска база на Пърл Харбър. Монархията вижда своя край при кралица Лилиуокалани, която през януари 1895 г. тържествено се отказва от трона и се кълне в републиката. Формално Хавай е суверенен от август 1898 г.

Атаката на японците над Пърл Харбър (“Перленото пристанище”) на 7 декември 1941 г. принудила Америка да участва във Втората световна война. Хавайските острови стават 50-я щат на 21 август 1959 г. при Дуайт Айзенхауер. Радвали се на продължителен икономически и демографски ръст. Претърпели спад през

90-те години на XX век, когато заради терористичните атаки страдал туризмът. През септември 1992 г. остров Кауай бил опустошен от урагана Иники, най-силният, удрял някой от Хавайските острови през последния век. Днес туризмът в Хавай изглежда така, все едно никога не е имал проблеми.

Най-лесно е да осъществиш романтично пътешествие до Хавай, ако вече си в САЩ. Осемте Хавайски острова са Хауай (Големият остров), Мауи (Островът на долината), Кахоолауе (Островът на мишената), Ланай (Островът на ананаса), Молокай (Приятелският остров), Оаху (Сборното място), Кауай (Градинският остров), Ни’ихау (Забраненият остров). Какво предлага Хавай - едно от най-смъртоносни места за сърф - Сънсет бийч, подводно гмуркане и плуване с делфини, полети с хеликоптер, сърф и всичките му разновидности, лауа - хавайски традиционен празник, невероятна кухня, и всичко това придружено с хавайски песни и много любов.

Страница на САВЕНА ЗЛЪЧКИН

Ако някога ви се угаде да посетите остров Оаху на Хавай, наминете към Северния бряг и по-специално до Лае. Доста хора посещават Центъра за полинезийска култура, но едва на една пряка от него е по-малко известният храм на Лае Хавай

ПРОГРАМАТА

1

БНТ

07.30

Тракторчето Тек - тв филм

08.00

Чудното пътуване на Нилс Холгерсон с дивите гъски - анимаци. филм

08.50

За животните с любов

09.20

Добър ден, господин Жасмин - детска образователна поредица

09.50

Чудният свят на Дисни. Приключения с Мики Маус

10.15

Всички пред екрана

11.00

Памет българска с проф.Божидар Димитров

12.00

По света и у нас

12.15

Евроизбори 2009. Предизборни хроники

12.20

Спортни новини

12.30

Бразди

13.00

Иде нашенската музика - фолклор

13.45

Евроизбори 2009. Предизборни клипове

13.50

Минута е много - тв състезание

14.40

Напълно сериозно - игрален филм /Русия, 1962г./

16.05

Умно село. Декалог 2002

16.50

Уолт Дисни представя. "Хана Монтана" и "Магьосниците от Уейбърн Плейс" - тв филми

17.35

Урок по родолюбие

18.20

В кадър. Европа - документален филм /5, последна част/

18.50

Злостър - Чернопто влечуго - тв филм /10 епизод/

19.20

Златните песни на "Златният Орфей"

19.25

50 години БНТ. 1979

19.30

По света и у нас

19.55

Евроизбори 2009. Предизборни клипове

20.00

Футбол. България - Египет, квалификация за Световно първенство 2010 /пряко предаване от стадион "Васил Левски"/ В паузата. Евроизбори 2009. Предизборни хроники

22.45

По света и у нас

23.00

Евроизбори 2009. Предизборни хроники

23.10

Евроизбори 2009. Заключителни предизборни клипове

23.20

Аурора - игрален филм /САЩ, 1984г./

00.55

Концерт на Мишел Сарду в Париж /2 част/

В

06.00

"Физиотоника"

06.30

"Най-смешните животни и хора на планетата"

07.00

"Капитан Фламинго" - сериал, сезон 2, еп. 9

07.30

"Аладин" - сериал, еп. 1

08.00

Детски клуб Дисни. "Крякаща тайфа" - сериал, еп. 38

08.30

"Кой е по-по-най?" - детско шоу с водещ Бате Енчо

09.30

"Бон Апети" - кулинарно предаване с Иван Звездев

10.00

"Огледала" - предаване за мода и стил

11.00

"Гърси се..." - токишоу с водещи Меги и Нели

12.00

"Глобусът" - предаване за туризъм

12.30

"Най-смешните животни и хора на планетата"

13.00

"Монк" - сериал, сезон 5, еп. 1

14.00

Формула 1. Квалификации - пряко от Истанбул парк, Турция

15.00

"Разбулелите тайни на Магията" - развлекателно шоу

16.00

"Опасно близо" - док. поредица за Лили Иванова, еп. 6

17.00

"Море от любов" - токишоу с водещ Наталия Симеонова

18.00

"Сейсмограф" - предаване за полемика и анализи

19.00

bTV Новините. централна емисия

20.00

"Ясновидци" - риалити шоу

21.00

"Шепот от отвъдното" - сериал, сезон 2, еп. 20

22.00

bTV Новините - късна емисия

22.30

"Великолепната шесторка" /повторение/

23.40

"Плънкет и Макхийн" - Приключенски/екшън/драма, Великобритания, Чехия, 1999

01.30

"Лекарството на Лоренцо" - Драма, САЩ, 1992 г.

NOVA

TELEVISION

07.00

Иконостас

07.30

"Животът и приключенията на Джуниър Лий " - 3 сезон

08.00

"Каспър" - детски анимационен сериал

08.30

"Капитан Скарлет" - детски анимационен сериал

09.00

"Самурай Джак" - детски анимационен сериал, 2 сезон

09.30

"Мисия Моят Дом"

10.00

"Семейство Флинтстоун" - детски анимационен сериал

10.30

"Куче-Футболист: Евро Купата" - с уч. на Джейк Томас

12.00

"Календар" - информационна емисия на НТВ

12.15

"Пазарен навигатор" - предаване за икономика

12.30

"Има ли пилот в самолета" - с уч. на Лесли Нилсън и гр.

14.10

"Има ли пилот в самолета 2" - с уч. на Лойд Бриджис, Джули Хагъртън, Уилям Шатнър и гр.

15.45

"Бумеранг" - с уч. на Еди Мърфи, Хаки Бери и гр.

18.00

"Отечествен фронт" - предаване на НТВ

19.00

"Календар" - информационна емисия на НТВ

19.30

"Темата на Нова"

20.00

"Пълна лудница" - комедийно ТВ шоу

21.00

"Фалстарт" - с уч. на Матю Макконахи и гр.

22.50

"Горещо" - телевизионен таблоид с Венета Райкова

23.50

"Календар" - информационна емисия на НТВ

00.10

"Разобличаване" - сериен филм

01.10

"Погребаната тайна на М. Найтшаямалан" - с уч. на Ейбруан Броуди, Джони Деп и гр.

TV7

07.30

"Ездачи на паяци" - анимация

08.00

"Аз мога, аз знам" - детско състезание

08.50

BG - Къде? Къде?

09.00

"Зоро - Генерация Z" - анимация

10.00

"Еджмонт" - еп. 48 и 49

11.00

"5 по Рихтер" - предаване за култура на ТВ 7

12.00

"Фешън бирус" - предаване за мода с Албена Александрова

13.00

"На здраве" - здравно предаване на ТВ 7

13.30

"Великото изкуство на магията"

13.50

"Формула 1" - 7-ми кръг за Голямата награда на Турция - квалификация за място, директно

15.00

"Свръхестествено" - сезон 1, еп. 1 и 2

17.00

"Щаба на еволюцията" - предаване за българския език

17.30

"Кой е шефът тук?" - сезон 4, еп. 2

18.00

"Без багаж" - туристическо предаване

18.30

"Мотоавангард" - автомобилно предаване

19.00

Новини

19.30

"Евроизбори 2009"

20.20

"Кой е шефът тук?" - сезон 4, еп. 3

21.00

Новини

21.30

"Воята на сърцето" - романтична грама, САЩ, 1982

23.30

"Отвлечени" - трилър, САЩ, 2006

01.00

"Свръхестествено" - сезон 1, еп. 1 и 2 - повторение

ВРЕМЕТО

ДНЕС

Видин

33

Плевен

32

Русе

31

София

30

Пловдив

32

Варна

27

Бургас

29

33

Сандански

През деня времето ще е предимно слънчево. От юг-югозапад ще продължи преносът на топъл въздух, дневните температури ще се повишават и максималните ще са между 29 и 34°. В София - около 30°. Атмосферното налягане ще остане малко по-ниско от средното за юни. Над планините ще бъде предимно слънчево. Ще има временни увеличения на облачността, но вероятността за валеж е много малка. Ще духа умерен до силен вятър от запад-югозапад, по високите части - от северозапад. Температурите и там ще се повишават - максималната на надморска височина 1200 м ще бъде около 22°, на 2000 м - около 15°. По Черноморието ще преобладава слънчево време. Ще духа слаб до умерен южен вятър. Максимални температури на въздуха - 26-29°. Температурата на морската вода по крайбрежието е 20-22°. Вълнението на морето - слабо.

ИЗГЛЕДИ ЗА 7 И 8 ЮНИ

максимални

32°/37°

максимални

27°/30°

В неделя времето ще бъде предимно слънчево и горещо с максимални температури в по-голямата част от страната между 32 и 37°, по Черноморието, където ще духа до умерен вятър от юг-югоизток, между 27 и 30°. Във вечерните часове ще има изолирани краткотрайни валежи с гръмотевици. В понеделник ще се задържи предимно слънчево, но в следобедните часове ще се развие купесто-дъждовна облачност и на места ще превали и прегърми. Температурите в по-голямата част от страната слабо ще се понижат, но ще остане горещо.

ПЕРВЫЙ КАНАЛ ПРЕДСТАВЛЯЕТ

СЪБОТА, 6.06.2009

06.00

„Детективи“

06.40

„Две звезди“

07.00

Новини

07.10

„Две звезди“ (продължение)

09.30

„Свири, хармонико любима!“

10.05

„Пасторска проповед“

10.20

„Здраве“

11.00

Новини

11.10

„Вкусно“

12.00

„Зинаида Кириенко. Фатална красавица“

13.00

Новини

13.10

Филм: „Благородният разбойник Владимир Дубровски“

14.55

„Велики династии: Пушкини“

15.50

Филм: „Благородничката-селянка“

17.40

Филм: „Човекът от булеварда на Капуцините“

19.15

„Голямата разлика“

20.15

Филм: „Личният живот на доктор Селиванова“

22.00

Време

22.15

„Прожекторпарискилтън“

22.50

„Какво? Къде? Кога?“

00.15

Филм: „Китайски сервиз“

01.55

Филм: „Нощен екипаж“

03.25

Филм: „Имало ли е Каротин?“, 2 серия

04.45

„Поле на чудесата“

05.30

„Модна присъда“

ЦИФРОВОЕ ТЕЛЕСЕМЕЙСТВО ПЕРВОГО

2

3

4

ДЪЛГО КИНО

МУЗЕКА

ВРЕМЯ

www.1tvrus.com

Зодиак

ОВЕН

Денят е успешен, стига да не изпадате в обичайните си меланхолични настроения. Ако повече се усмихвате, нищо чудно да спечелите нови обожатели или обожателки.

ТЕЛЕЦ

Ден, в който е добре да се занимаете с реализацията на големи и сериозни начинания. Не се обръщайте със сериозни предложения към началството, няма да получите подкрепа.

БЛИЗНАЦИ

Днес успешно бихте могли да предадете своя опит и знания на другите. Добър ден за начало на пътуване, а защо не и пътешествие, избрано с единодушие от семейството?

РАК

Денят е свързан с известно напрежение, но пък удовлетворението, което ще изпитате от свършената работа, си струва. Можете спокойно да изхвърлите някои ненужни неща.

ЛЪВ

Ден, в който ще трябва да направите компромиси в името на разбирателството. Осланяйте се на чувството си за хумор в отношенията, ако всичко стане твърде напечено.

ДЕВА

Не е изключено да ви остане работа и за през почивните дни. Е, при добра организация, няма повод за притеснение, защото можете да съчетаете полезното с приятното.

ВЕЗНИ

Денят би бил успешен за вас, ако не драматизирате нещата повече от необходимото. Успешен ден за контакти с млади хора и много подходящ за развлечения.

СКОРПИОН

Денят ще ви предложи възможности да се погрижите за дома. Е, малко разногласия не са изключени, но нали те са солта на живота.

СТРЕЛЕЦ

Днес ще имате доста задачи. Денят може да е изморителен заради безбройните срещи и разговори, които ви предстоят. Нищо чудно да се наложи да пътувате с колеги.

КОЗИРОГ

Ще имате шанса да получите нови материални придобивки. Внимавайте в харченето, обичате хубавите неща и понякога не мислите много и харчите със замах.

ВОДОЛЕЙ

Днес ще сте доста заети да уреждате собствените си дела. Може да разчитате на успех, но е добре да не започвате напълно нови неща. Отложете ги за по-късно.

РИБИ

Бъдете по-внимателни в думите и делата си. Напълно е възможно някой да реши, че сте му пречка в живота и да се опита да ви навреди по всякакъв начин.

cyanmagentayellowblack

cyanmagentayellowblack

СНИМКИ БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

Изложба на съвременния македонски карикатурист Никола Ангелоски (на малката снимка) може да се види в Културно-информационния център на Македония в София до 21 юни. Колекцията от шаржове на политици и остро сатирични социални творби привличат погледа на посетителите на експозицията

Тото Котуньо с рецитал в черногорски курорт

Балканика МТВ излъчва на живо 16-ото издание на най-популярния фестивал на Будва

Един от най-популярните фестивали на Балканите - "Pjesma Mediterana 2009", който се провежда за 16-и път, Балканика музик телевизън ще излъчва до 7 юни. Домакин на музикалното събитие е слънчевият черногорски курорт Будва. По време на двете полуфинални вечери ще бъдат представени 38 песни. Те бяха селектирани от комисия, която оцени над 200 композиции. Концертът може да се види тази вечер от

22 ч. българско време на живо по Балканика МТВ. 24 от песните ще се класират за финалната вечер, която ще се състои утре, на 7 юни. Сред участниците на средиземноморския конкурс личат имената на балкански изпълнители като Гоца Тържан, Феминем, Дато Топич, Мая Николич, Калиопи и др. Любопитно е и участието на Екстра Нена, която печели награда на първото издание на "Pjesma Mediterana" през 1992 г.

През годините на сцената в Будва са гостували световни звезди като "Бони М", Горан Брегович, Ал Бано, Руслана. На последното събитие с концерт извън конкурсната част се представи Хулио Иглесиас. А на 16-ото издание на фестивала с рецитал ще участва Тото Котуньо, който ще направи своеобразно завръщане на сцената в Будва след 15 години. И този път събитието предизвиква огромен инте-

рес, като организаторите са акредитирали над 200 журналисти. Трите вечери ще бъдат излъчвани директно от 16 телевизии и 8 радиостанции от България, Гърция, Румъния, Унгария, Албания и всички държави от бивша Югославия. След като Балканика МТВ вече се разпространява в кабелните мрежи в Централна и Западна Европа, конкурсът ще може да бъде гледан и от зрителите в Германия, Австрия и Швейцария.

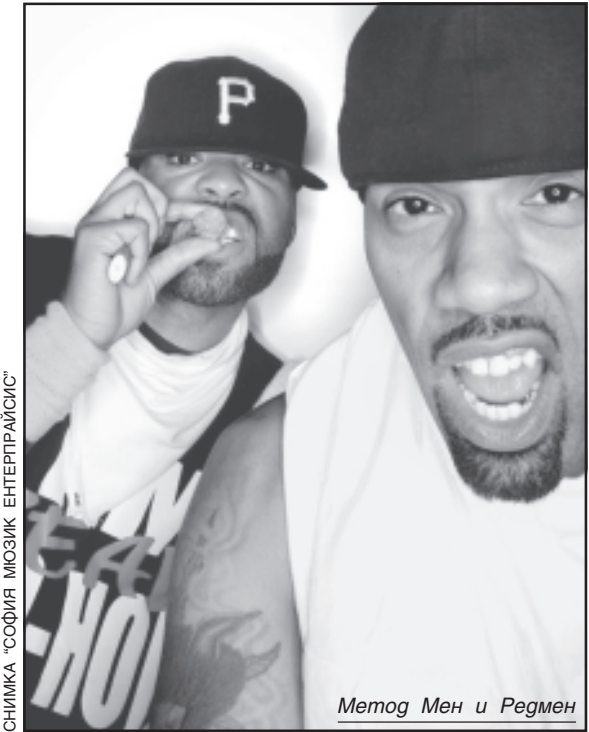
10 късметлии лично се срещат с хип хоп звездите Редмен и Метод Мен

Остават броени дни до завръщането на великаните на хип хопа Редмен и Метод Мен в България. Двамата ще излязат за първи път на една сцена в София на 9 юни в зала "Универсиада". Очаква се уникалният tandem да поднесе на вънната си публика едно разбиващо и запомнящо се преживяване. При гостуването на Редмен и Метод Мен у нас 10 късметлии ще имат шанса да се видят с тях на живо. Звездите потвърдиха жела-

нието си да зарадват феновете си с вълнуваща среща, която ще се случи малко преди качването им на сцената, съобщиха на ДУМА организаторите от "София музик ентерпрайсис". Ред и Мет пристигат заедно с екипа си два дни преди концерта с полет от Осло и ще отседнат в луксозен столичен хотел. В менюто им за вечеря са включени ястия с телешко, задушени зеленчуци, палачинки и огромни количества сметанов сладолед с череша.

Преди двамата хедлайнера на сцената на зала "Универсиада" като подгръващи от българска страна ще се изият диджеите Марти Джи и Станчо, X-Team, KNAS, ILLmate и Red One. Участието на българските групи ще започне около 20 ч., а Редмен и Метод Мен се очакват да се появят час по-късно. Рано сутринта след шоуто звездите отлитат за Истанбул, където е поредната изява от настоящото им турне.

Билети за шеметния концерт на Редмен и Метод Мен у нас все още могат да бъдат закупени за 40 лв. от касите на "Тикетпро" в цялата страна и онлайн на www.ticketpro.bg. В деня на концерта цената на билетите ще е 50 лв.

СНИМКА "СОФИЯ МУЗИК ЕНТЕРПРАЙСИС"

Метод Мен и Редмен

Най-богатият руснак живее на село в Сибир

Когато един руски милиардер реши, че кризата е вече в разгара си, той простиичко опакова багажа и заминава за Сибир. Явно това е рецептата на най-богатия мъж в Русия - Михаил Прохоров. Според руските медии милиардерът е преместил адресната си регистрация в отдалеченото село Иеруда в Сибир. Постъпката на Прохоров естествено не е продиктувана от любов към необятната руска пустош, а от факта, че така ще плаща данъци и такси според местното законодателство. А това е значително по-изгодно от огромните суми, които милиардерът иначе трябва да извади от джоба си, за да погаси задълженията си към хазната.

Селцето Иеруда е известно като най-голямото находище на злато в Сибир. Територията и мините в златното поле са контролирани от Прохоров, чието състояние се оценява на 9.5 млрд. долара. Богаташът, който миналата година искаше да притежава най-скъпото имение в света и да живее на Френската Ривиера, бе готов да се раздели с 500 млн. евро за целта. Днес в тежките икономически времена и малкото село в Сибир изглежда доста по-разумно и прагматично.

Виц

- Добър ден! Издам за наградата от 10 хиляди лева, която обещахте, ако кажа кой купува гласове!

- Да, кажете кой и ще получите парите.

- Всички!

ЧРД!

6. 06. 2009

АЛЕКСАНДЪР ДОНЕВ, кинокритик

ВАСИЛ ГЕОРГИЕВ (ВАСКО КРЪПКАТА), музикант

ВАСИЛ МИЛЕВ, поет

ГРИГОР ПЕТРОВ, художник

КРАСИМИР РАЙДОВСКИ, журналист

МАРИАНА ПОПОВА, певица

МАРИЯ САПУНДЖИЕВА, актриса

НИКОЛАЙ ПЕТРОВ, лекоатлет

НИКОЛАЙ УРУМОВ, актьор

ТАНЯ ГЕНЕВА-ДЖАДЖЕВА, директор на пресслужбата на Министерски съвет в правителството на С. Станишев

7. 06. 2009

Доц. д-р АЛЕКСАНДЪР ДИМЧЕВ, декан на Философския факултет на СУ

АЛЕКСАНДЪР ПРАМАТАРСКИ, депутат

Чл.-кор. ВАСИЛ АНДРЕЕВ, физик

ДИМИТЪР ИВАНОВСКИ, зам.-министър на финансите

ЗЛАТКО ЯНКОВ-ФАРА, футболист

ИВАЙЛО ДАНАИЛОВ, съветник по спортните въпроси на министър-председателя С. Станишев

Църковен календар

6

Преп. Висарион Чудотворец. Преп. Иларион Нови (Задушница)

7

+ 8 Неделя след Пасха - Петдесетница (Всичко на празника)

КАРАДАЙН МОЖЕ ДА Е УМРЯЛ ПРИ СЕКСУАЛНА ИГРА

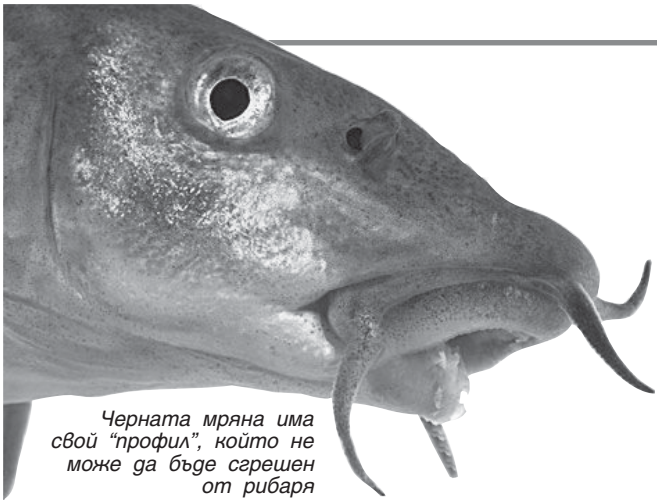
Звездата от филмите "Убий Бил" и "Кунг Фу" Дейвид Карадайн може да е починал поради инцидент при сексуален акт, предаде АФП. 72-годишният актьор беше открит мъртъв в хотелската си стая в Банкок. Карадайн е имал въжета около врата и тялото си. Според генерал-лейтенант Ворапонг Сиенпрееча те са били вързани "около врата и половия му орган, а двете въжета се съединяваха в гардероба". "При тези условия не можем да бъдем сигурни, че е извършил самоубийство, но може да е умрял при мастурбация", добави той. Американският актьор беше в Тайланд за снимките на последния си филм "Stretch". Карадайн беше част от актьорска династия, която включваше баща му Джон Карадайн и братята му Брус, Кийт и Робърт. Той се прочу с ролята си в сериала от 70-те години на миналия век "Кунг Фу" и с ролята си във филма на Тарантино "Убий Бил" през 2003 г. Между 500 и 1000 души годишно се обесват в САЩ по невнимание при т.нар. автоеротична асфиксия, която може би е практикувал и актьорът.

СНИМКА "ЖОКЕР МЕДИА"

Sportster Iron 883

НА СЛУКА, РИБАРИ!

Черната мряна има свой "профил", който не може да бъде сгрешен от рибаря

Тази хубавица се среща в горното течение на почти всички български реки и е любим улов на всеки

Носталгия по черната мряна

МИЛЧО АНДРЕЕВ

Увлечението по рекордни риби, макар и бавната промяна на ихтиофауната, усъвършенстването на риболовните пособия като че ли оставиха до голяма степен извън вниманието на риболовците черната мряна. Наричат я още балканска мряна и без съмнение тя си остава символ за рибешка грациозност и красота. Отличава се от бялата мряна по външен вид, големина, местообитаване и естество на храната, но и по ненадминатите си вкусови качества.

Формата на черната мряна е съвършена. Тялото е вретеновидно, покрито със ситни и здрави люспи. Цветът е златист с малки тъмни петна. Плавниците са в жълтеникав оттенък. Аналната перка е

силно прибрана към тялото. Главата е източена и удължена. Балканската мряна притежава два чифта мустачки. По-голямата двойка мустачки се намира в ъглите на устата. По-малката двойка е на върха на муцуната. Черната мряна е типична стадна риба. Когато кълве на дадено място, трябва да сме сигурни, че наоколо са нейните посестрими.

Рибата си е спечелила традиционно място на красавица в българския фолклор: "Ке се престорам на риба мрена и пак при тебе ке дойда..." и "Девоиче, девоиче, гиди мрена риба, гиди мрена риба у студена вода, не стой спрема мене, изгорах за тебе..."

Черната мряна се среща почти във всяка река с чиста вода. В миналото е обитавала почти всички реки, които протичат през територията на Со-

фия. Река Искър е била чиста и рибата е навлизала по тези реки. В спомените си за старата София един автор споменава, че до сегашния Орлов мост на Перловската река имало кръчма. Кръчмарят почти всеки ден замятал серкмето в реката, ловял мрени и кленове и ги предлагал на клиентите. Сега това звучи невероятно.

Въпреки всичко и сега в Перловската река в района на Южния парк, където водата е относително чиста, се срещат мренки, кротушки и кленове.

Тази хубавица се среща и в горното течение на всички български реки и е любим улов на всеки, който поне веднъж е опитал нейните прелести - като обект на майсторски риболов и като култарно преживяване.

БИОРАВНОВЕСИЕ

Хищник, който не е заплашен от изчезване

Вълкът не заслужава сантименти

СТЕФАН ДИКОВ

Напоследък твърде често се говори за вълка, като несъразмерно се преувеличава неговото значение за жизнеността на дивечовите популации. Не трябва обаче да се забравя, че ловът на вълци у нас не е популярен, но е наложителен.

Не случайно даже и в детските приказки вълкът всякога е символ на злото. Отношението на човека към това животно винаги е било подчертано отрицателно, което е една от причините в някои страни хищникът напълно да изчезне.

Принасят ли вълците някаква полза? Никаква, поне що се касае до нашите условия. Отделни автори уверяват, че тези животни понякога изпълняват ролята на природни "санитари". На всеки друг хищник от нашата фауна в определен аспект подобно прозвище би прилягало поне малко, само не и на вълка.

Той е лаком изстребител на редица ценни видове дивеч и особено зиме на различни домашни бозайници и птици. В своята грабителска дейност не подбира болните и недъгавите, да не говорим пък, ако е женски и има малки, или пък ако е бесен.

Няма никаква опасност тези безусловно вредни животни да изчезнат от фауната ни. Не е нужно да ги идеализираме и да роним сълзи за тях. Може да се каже, че Балканите са "вълчий резерват" на Европа. Само у нас за двадесетина години станаха двадесетина пъти повече. А вълкът е твърде предпазливо животно и не попада лесно в клопките на ловците. Като бързо мигриращо същество той е сериозен разпространител на опасния и за животните, и за хората бяс. След скрития си период болестта при този хищник преминава твърде бурно, с ярка и характерна агресивност. За кратко време болният звяр може силно да разшири зоната си на нападения. Ето защо милозливото отношение на различни доморасли еколози към този наистина вреден хищник е неоправдано.

ЛЮБОПИТНО

ВЪЛЧАТА ОПАШКА

Опашката на вълка е неговото средство да изразява настроенията и намеренията си, може дори да се каже, че вълкът "говори" на своята глутница чрез положението на опашката си. Обикновено тя е отпусната свободно надолу. Когато вълкът яде или наблюдава, опашката му е леко отдалечена от задните крака. Разтревоженият хищник прибира опашката си, а в заплашителна поза я повдига малко нагоре, близо до хоризонталната линия на тялото си.

За да изрази превъзходството си след победа при борба или ако противникът отстъпи без бой, опашката се вдига нагоре като свещ. Изплашеният вълк, отстъпващ позорно от врага, сваля опашката си надолу или дори я прибира между краката си. На редовите членове във вълчата глутница не е позволено да се явяват пред водача с вдигната опашка. Това се възприема от водача като предизвикателство и той може веднага да се нахвърли срещу непокорника и дори да изпълни смъртната му присъда.

ЛОВНИТЕ МУ НАВИЦИ

Една стара пословица гласи, че вълкът го хранят краката му. И това наистина е така. За да се нахранят, хищниците постоянно са в движение, в търсене на нещо за ядене. Гладните вълци пробягват десетки километри, докато успеят да намерят храна: запленат заек, да разкъсат заплеснало се куче, да намерят някаква мърша или да се доберат до някоя овча кошара и там да устроят кървав пир.

Хищникът се нахвърля върху жертвата си както си върви, с изненада или я преследва, докато я настигне. Разбира се, на вълка са присъщи и такива ловни навици като дебнене и внимателно прокрадване към жертвата. Но дълго да дебне като котка, вълкът почти не умее. Само при колективно ловуване, когато глутницата преследва елени, част от вълците гонят плячката, а другите ѝ пресичат пътя или се спотайват в засада. Единаците предпочитат да действат по принципа: проследил, атакувал и победил.

КУЛИНАРИЯ

РИБА ПО АЛБАНСКИ

Изчиства се 1 кг морска риба и се нарязва на парчета. Поръсва се със сол, черен пипер и сок от 1 лимон и се оставя на хладно. Обелват се 3-4 домата и се нарязват на ситно. Прибавят се 4-5 счукани скилидки чесън, 1 ситно нарязана връзка магданоз и 3-4 лъжици зехтин (олио). Сместа се посолява, разбърква се и се изсипва в тавичка. Отгоре се нареждат парчетата риба и се покриват с кръгчета от 2 домата. Ястието се опича на фурна.

РИБА ПО АЛЖИРСКИ

Изчиства се и се измива 1 морска риба от половин кг. Слага се в тавичка, поръсва се със сол и черен пипер и се намазва с 3-4 счукани скилидки чесън. Отгоре се нареждат плътно едно до друго кръгчета от 3-

4 домата и се полива с половин чаша зехтин или олио. Рибата се пече в силна фурна.

АНЕКДОТИ

ЕЛЕМЕНТАРНО

Един кани друг да ходят на риба. Другият махва с ръка:

- Ама аз нямам представа как се лови!

- Нищо сложно - отвръща другият. - Наливаш и пиеш...

УЛОВ

- И какво, нищо ли не извади с тази хубава мрежа?

- А, извадих, ама няма все пак водолази да ядем...

ГЛУПАК

Рибарят се стяга за зимен риболов, приготвя такъмите, облича се топло и излиза. Студ, виелица, автобусите са спрели. Няма какво да прави - връща се вкъщи, съблича се и се мушва под юргана при жена си. Тя, без да отваря очи:

- Ти ли си, мили? А моят глупак още по тъмно отиде на риба...

РАДИОАКТИВНО ИЗЛЪЧВАНЕ ГОВОРИТЕЛКА В РАДИО		МИЛОСЪРДНО ОТНОШЕНИЕ ДЪРЖ. ПОСТА- НОВЛЕНИЕ		Г-Я В "СЕЛО КРАИ ЗАВОД"- СТ. ДАСКАЛОВ СКАЛНИ ОБРАЗУВАНИЯ		ЛЕТЕЦ, ПИЛОТ ФРЕНСКИ ГЕОЛОГ (1861-1927)		ГЪЛЪБОВО- СИВ ЦВЯТ		ГРУПА ОТ ЖИВОТНИ ПРИТОК НА АМАЗОНКА		РЕЧНИ КЕФАЛИ ГЕОДЕЗИЧЕСКИ ИНСТРУМЕНТИ		СЪД ЗА ПЕЧЕНЕ НА БАНИЦА ФРЕНСКИ КОМПОЗИТОР	
▶		▼		▼		▼				▼		▼		▼	
ИТАЛ. ЕЛ. РАДИАТОРИ БАЩАТА НА ЦАР САМУИЛ	▶							РУСКИ ОБЩЕСТВЕНИК И ПУБЛИЦИСТ ХЕРЦОГ	▶						
▶						ПРЕИЗПОДНЯ, ПЪКЪЛ СВЯН, СТЕСНЕНИЕ	▶		▼	ИКОНОМ. СТОЛИЦА НА ИЕМЕН ПРОИЗВОДНО ОТ ВЕЩЕСТВО	▶			БЛИЗКА РОДСТВЕНИ- ЦА	
ГРАД ВЪВ ФРАНЦИЯ КИСЕЛА ПОДПРАВКА	▶				МРАЗОВИ- ТОСТ ЖИЛИЩНА СГРАДА	▶	▼			▼	НАША ПАС- ТА ЗА ЗЪБИ ЧОВЕК- МАШИНА	▶		▼	ЯКА ПРЪЧКА
▶				БОРСОВ АГЕНТ СОБ. ИМЕ НА ПЪРВИЯТ КОСМОНАВТ	▶	▼					▼	НОВЕЛА ОТ МОПАСАН ДЪЛБОКО МЯ- СТО В РЕКА	▶		▼
ПРИТОК НА ВОЛГА НАШЕ СПИСАНИЕ	▶		ОГЛАВНИК НА КОН ПРОХЛАДА	▶	▼			ИЗКОП С ВОДА ВЕРИГИ, БЕЛЕЗНИЦИ	▶			▼	ШАХМАТЕН КОЕФИЦИЕНТ КОЛЕСНИК С ДВЕ КОЛЕЛА	▶	
▶		БЯЛ ТВЪРД МЕТАЛ УНГАРСКИ ПИСАТЕЛ- "ТИСА ГОРИ"	▶	▼			РУСКИ ПИСАТЕЛ ЧАСТИ ОТ СГРАДА	▶	▼				▼	РЕКА В СИБИР ФРЕНСКИ ХРОНИСТ	▶
СРЕБРИСТО- БЯЛ МЕК МЕТАЛ	ПРОРЕЗ ЗА КОПЧЕ ГРАД В УРАЛ	▶	▼			РУСКИ ПЪЛ- КОВОДЕЦ ЕЛЕНИ (РУС. ЕЗ.)	▶	▼						▼	ШАХМАТЕН ТЕРМИН
▶	▼				РИТАНЕ НА ОРЪДИЕ НАША АКТРИСА	▶	▼					СПОМАГАТЕЛ НА ТЕОРЕМА ДРУГО ИМЕ НА П-ОВ АОМИН	▶		▼
НЕОБХОДИ- МОСТ ЗА ХОКЕИ НАШ ВЕСТНИК	▶			ГРЪЦКИ ФИ- ЛОСОФ ОТ 6 В. ГРАД В УНГАРИЯ	▶	▼				ИНФ. АГЕН- ЦИЯ НА ЕГИПЕТ НАЙ-МАЛКИ- ЯТ ПРЪСТ	▶	▼			ВЪНШЕН ВИД НА НЕЩО
▶			ДРЕВНО- ЕГИПЕТСКИ АРХИТЕКТ ПАЗАРСКА ТОРБА	▶	▼				МАГНЕТОФОН- НИ ЛЕНТИ ДЪРВОДЕЛСКО ПОСОБИЕ	▶	▼				▼
СУША ВЪВ ВОДЕН БАСЕЙН (МН. Ч.)		ШАРАНОВИ РИБИ ЗЕЛЕНА ЗЕМ- НА ПОКРИВКА	▶	▼				ВЕНЕЦИАНСКА МОНЕТА СТОЛИЦАТА НА КАНАДА	▶	▼				БРАЗИЛСКИ КОМПОЗИТОР- "ГУАРАНИ"	
▶		▼					МЯСТО ЗА ЖЕРТВО- ПРИНОШЕНИЕ ЕДРИ МУХИ	▶	▼				ПСЕВД. НА ГАВРИЛ ГЕОРГИЕВ ДЪРЖВА В АЗИЯ	▶	▼
ШВЕЙЦАРСКИ ЧАСОВНИЦИ НАШ ГРАД	▶					ИСПАН. ПОЕТ-"СЪ ВЕСТТА ГОВОРИ" РУСКА ПИСАТЕЛКА	▶	▼				НАШ ИСТО- РИК-ТРАКО- ЛОГ ВИД ЦВЯТ	▶	▼	
▶					ПРЕФЕКТУРА В ЯПОНИЯ НАША ПОПЕВИЦА	▶	▼					БИВШ ШЕФ НА ФИФА АРХИТЕКТУ- РЕН СТИЛ	▶	▼	
ГРАД В КАМЕРУН БОЕН ВЪЗГЛАС	▶			ХИМИЧЕСКИ ЕЛЕМЕНТ- МЕТАЛ ЛЕСОВЕ	▶	▼				ЯРЪК МЕТЕОРИТ ИЗВАДКА ОТ ТЕКСТ	▶	▼			
▶			ЯЙЦЕ НА ВЪШКА ВОАЛ, БУЛО	▶	▼				МЯСТО В ПУСТИНЯТА ФРЕНСКИ ИЗТОКОВЕД	▶	▼				ГРАДИНА С ЦВЕТА И ДЪРВЕТА
ЖЕНА, ПАСЯЩА ОВЦЕ		ВОЙНИЦИ, БОЙЦИ ЧЕТВЪРТИ КЪС ЗЕМЯ	▶	▼				ДЕБЕЛО ВЪЖЕ ЗА МАКАРА ГРАД В АВСТРИЯ	▶	▼				РЕКА В КАНАДА	▼
▶		▼					ЧЕРУПКА ОТ РАК ИЛИ МИДА ПЕХОТНА РОТА/СЪКР.	▶	▼					▼	
СТАЯ В МАНАСТИР ЧАСТ ОТ ТЯЛОТО	▶					СИЛЕН ПЛАЧ, КАРАНИЦА	▶	▼					ВКУСЕН ЮЖЕН ПЛОД	▶	
▶				ПРОЛЕТНО ГРАДИНСКО ЦВЕТЕ	▶							ЛЕКОАТЛЕ- ТИЧЕСКИ УРЕД	▶		

РЕЧНИК: Аден, Арси, Бибик, Венет, Гомис, Делонги, Игна, Илеш, Ирота, Исакеев, Макао, Олени, Отеро, Строп.

СТОЯН СТОЯНОВ

НАШ ПОЕТ- "СТО КРЪПКИ" ФИЛМ ОТ САЩ		ПОНЯТИЯ В ГЕОМЕТРИЯТА	ОЧНО ВЪЗПАЛЕНИЕ	АТОМНА ОРГАНИЧ. ГРУПА РУСКИ ВЕР- ТОЛЕТИ		ЯК КОН КИТАЙСКИ БОГ НА АП- ТЕКАРИТЕ		СТАРА ПАРТИЯ ВЪВ ФРАНЦИЯ МУЗИКАЛНА НОТА		ВУЛКАН В ИТАЛИЯ ГРАД В ТУРЦИЯ		ФИГУРАНТ РЕКА ВЪВ ФРАНЦИЯ		ЕСТОН. ПИСА- ТЕЛ-"ФАСУЛ" ГРАД В САЩ, ТЕКСАС	
ГРАД В ИТАЛИЯ НАШ ПЕРИ- ЛЕН ПРАХ						РАЗХЛАДИ- ТЕЛНО ПИТИЕ									
				КРАЙ НА ПЛАТНО ВРЪХ ДО КАРЛОВО				РЕКА В ГЕРМАНИЯ ПОВЕСТ ОТ В. ДРОЗД				РЕКА В БРАЗИЛИЯ ИТАЛ. ФИЛО- СОФ (1668-1744)			
ФИНЛАНДСКИ АТЛЕТ (1896-1982) ДУПКИ						АМЕРИК. КИ- НОРЕЖИСЪОР (1882-1924) ФРЕНСКИ КАРИКАТУРИСТ				ИГРА НА КАРТИ СЪД ЗА ГОРИВА					
			ГРАД ВЪВ ВИЕТНАМ		СЕВЕРНА ПОСОКА РИБА ХАМСИЯ				ПРИТОК НА ДУНАВ СЛЕДИ, БЕЛЕЗИ						РАЗТВОР, ПОРАЖДАЩ ЕЛ. ТОК
УЧЕНИК НА КИРИЛ И МЕТОДИЙ		ВИД ЕЛ. ЦЕНТРАЛА ПЛАТ С РЕЛЕФ- НИ ФИГУРИ				ПЪТНО СЪОРЪЖЕНИЕ ВНЕЗАПНА АТАКА								ТРАКИЙСКИ КНЯЗ ОТ 6 В. ПР. Н. Е.	
								НАРОДНОСТ В НИГЕРИЯ СЪД ЗА ЯСТИЯ					СПОРТНО РАВЕНСТВО ОСТРОВ КРАЙ ЛАГУНА		
НАРОДНОСТ В КАМБОДЖА ГЕРМАНСКИ ДУ- ХОВЕ (МИТ.)			ДЕЕЦ НА РАБ. ДВИЖЕНИЕ У НАС (1893-1923) ГРАД В УКРАИНА					СТЕНЕН СВЕЩНИК ВИД СТИХО- ТВОРЕНИЕ				РАЗКАЗ ОТ АЛ.КУПРИН АРАБСКА ДЪРЖАВА			
				РЕКА В БАШКИРИЯ ГРАД В ЕГИПЕТ			РЕКА В НИГЕРИЯ ПРАЗЕН ДВОР МЕЖДУ КЪЩИ				ПОДУТО МЯСТО ФИЛИПИНС- КА ОБЩЕСТВЕ- НИЧКА (Р. 1933)				
ХИЩНИ ПТИЦИ НАРОДНОСТ В СИБИР					ТВ АНИМАЦИО- НЕН ГЕРОЙ Г-Й В "ОДИСЕЯ" ОТ ОМИР					ЧЕШКИ ПИСАТЕЛ СТИХОТВО- РЕНИЕ ОТ СМИРНЕНСКИ					
						ЗНАК В МАТЕ- МАТИКАТА РЕКА В ДР КОНГО								ЦВЕТЕ ВЕРОНИКА	
МЯСТО ЗА НАЕМАНЕ НА КОЛА	НАПОИТЕЛНИ СЪОРЪЖЕНИЯ	ЕВРЕЙСКИ ЕЗИК БЛАТНО РАСТЕНИЕ						ВЪРХОВЕН СКАНДИНАВ- СКИ БОГ НАКЪДРЕН КАРТОН					КАНТОН В ШВЕЙЦАРИЯ ЧАСТИЦА С ПОЛОЖИТЕЛНО ЕЛЕКТРИЧЕСТВО		
					ПЛЕМЕ В НИГЕРИЯ МОМИНА СЪЛЗА				ПРИТОК НА РОНА НАША ТРЕНЬОР- КА ПО ХУД. ГИМНАСТИКА			ЗАРАЗНА БОЛЕСТ ВОЙСКОВА ЕДИНИЦА			
РУСКА АГЕНЦИЯ УГОЩЕНИЕ				ВИД ВЛЕ- ЧУГО ЕСТОН. ШАХМА- ТИСТ (1916-75)						СКЪПОЦЕН- НИ КАМЪНИ ЧИСЛО					
			ФИЛОСОФСКО ПОНЯТИЕ РУСКИ КНЯЗ (НЕИЗВ.-946)								БОЛЕСТ НА УХОТО				
ПАРИЧЕН АВАНС		ОБЩИНСКИ ПАСИЩА ХЛЕБАР					ХОТЕЛ В ПАМПОРОВО ГРАД В ГЕРМАНИЯ								АРМЕНСКА БОГИНЯ НА ЛЮБОВТА
						РЕКА В ИНДИЯ					МУЗИКА- ЛЕН КРАЙ ЕЛИПСА				
ЗОДИЯ ЕЛЕКТРИ- ЧЕСТВО						КИПЪРСКИ ФУТБ. ТИМ ЯПОНСКИ ОСТРОВ				ФРЕНСКИ АРХИТЕКТ ОТ 18 В.		РЕКА В АНГЛИЯ ГРАД В ПЕРУ			
			СЕЛО В СОФИЙСКО БАЛЕТНА СТЪПКА					РОД ВЪРБИ /МН.Ч./ ИНФ. АГЕНЦИЯ НА САЩ					РОД ПАЛМИ УНГАРСКИ ПОЕТ- "ВЕХТОРИИ"		
СТИЛ В ПОП- МУЗИКАТА ПРЕЗРАМКИ ЗА ПАНТАЛОН				ФРЕНСКИ ПИСАТЕЛ (1902-67)				ПЛАНИНИ В САЩ И КАНАДА							
						ЗАЩИТНИК НА ДАДЕНА ТЕЗА									

РЕЧНИК: АКИНО, АМОРТ, АНАИТ, АПАЛАЧИ, ВЕЛПАПЕ, ВИКО, ВИНИЛ, ЕВЕНКИ, ЕЛФИ, ЖИРОНДА, ИВРИТ, “ИДЕ!”, “ИРИЙ”, КАРС, КОРЕЛАТ, ОМИ, ОО, ОРЕЛА, ТИВ, ТРААТ, ЯО-ВАН.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: СКИ-СПУСКАНЕ - ОЛЕАТ - ОГАМ - СТИМУЛИРАНЕ - ФЕН - ОРДИ - НИВА -
ВОЕННИ - ЦАЙСИ - АВ - ЯД - ЦЕНАТА - ЖОЕ - АНИЛИН - ВЕСТИ - АСОСА - РЕ - КОРТИК -
КАТЕРИ - КНАП - ЛЕКАРКА - НА - ЕДНА - ТА - ВЕТ - ОТО - РЕИ - ПАВЕ - ФАЛЦЕТ - ПОР - ИВА -
Е. И ? - ДО - ИНЛЕ - АРЧ - НЕОЛОГ - ВЕНА - СОКОРО - МО - НОВАЛИС - САКСОФОНИСТ.
ОТВЕСНО: СКОТ ФИЦДЖЕРАЛД - АПОТЕМА - ИЛИЕВА - ОСЕТЕНОВО - НОК - ОСЕМНАЙСЕТ-
ЕКАТЕРИНА - ПАУ - ИКРА - НЕ - НО - КУТЛОВИЦА - ОИРТ - ФИЛОСОФ - ИРО - ЕНАР -
КАРАВЕЛОВО - АКОРДЕОНИСТКА - ЕЛА - ОКАН - АГАИН - АЛОИН - ВИЦ - АГОЛИ - АНАН -
НАТИСКАНЕ - ЕЕР - РИС - ЕМЕ - ИВАНА - ПАТЕТИЧНОСТ.
АНАГРАМА
ВОДОРАВНО: 1.КАТ. 2.ПАРИ. НОВИ ДУМИ: 1.ПИРАТКА. 2.ТАПИРКА. 3.КАРПАТИ. 4.ТИПАРКА.
5.ПАРТИКА.

8	6	2	1	9	3	5	7	4
3	4	1	7	5	8	9	6	2
7	9	5	6	2	4	3	8	1
2	5	9	4	6	7	1	1	3
6	8	7	3	1	2	4	5	9
4	1	3	5	8	9	7	2	6
5	2	4	9	3	6	8	1	7
1	7	8	2	4	5	6	9	3
9	3	6	8	7	1	2	4	5

1	9	5	6	8	2	7	4	3
6	3	8	4	7	5	2	1	9
4	7	2	1	9	3	5	8	6
2	5	1	7	3	6	4	9	8
9	6	3	5	4	8	1	2	7
7	8	4	2	1	9	3	6	5
3	4	6	8	2	7	9	5	1
8	1	9	3	5	4	6	7	2
5	2	7	9	6	1	8	3	4

ХАОС
ВОДОРАВНО: РЕСТОРАНТИ - ОТОНИ - ТЕК - КРАПЕ -
ГРЕ - ВОКАЛ - СИ - ИМАМИ - АЗНАВУР - СВИДЕТЕЛИ -
ПЕЧ - ТАРАН - БАНКА - ТАК - РОА - КОС - ЖУВ - БАР -
ИЛ - ХОТЕЛИЕРИ - МОДЕЛИ - ЛАВ - ВИДИНЧАНИ.
ОТВЕСНО: ГЕОРГИ АСПАРУХОВ - СТАР - ЗВЕНОВОДИ -
СТОЛЕТНИЧКА - ТЕД - ОНЕ - АД - БЕЛИ - ТРИ - ВИВЕТ -
КАЛИН - КОМУТАТОРИ - АНТ - КАРЕРАС - ЕЛА -
ТЕЛАМ - ЛАК - ИРАН - ЛИК - ЛИНИН - СЛИВИ.
ВИЗИТКИ
1. МОНТЬОР, ДЕВИН. 2. АДВОКАТ, КАВАРНА. 3. МИРОВО,
ВЕЛИНГРАД.

СТОЯН СТОЯНОВ

ДЖОВАНИ ТРАПАТОНИ:

Ирландия излиза за победа

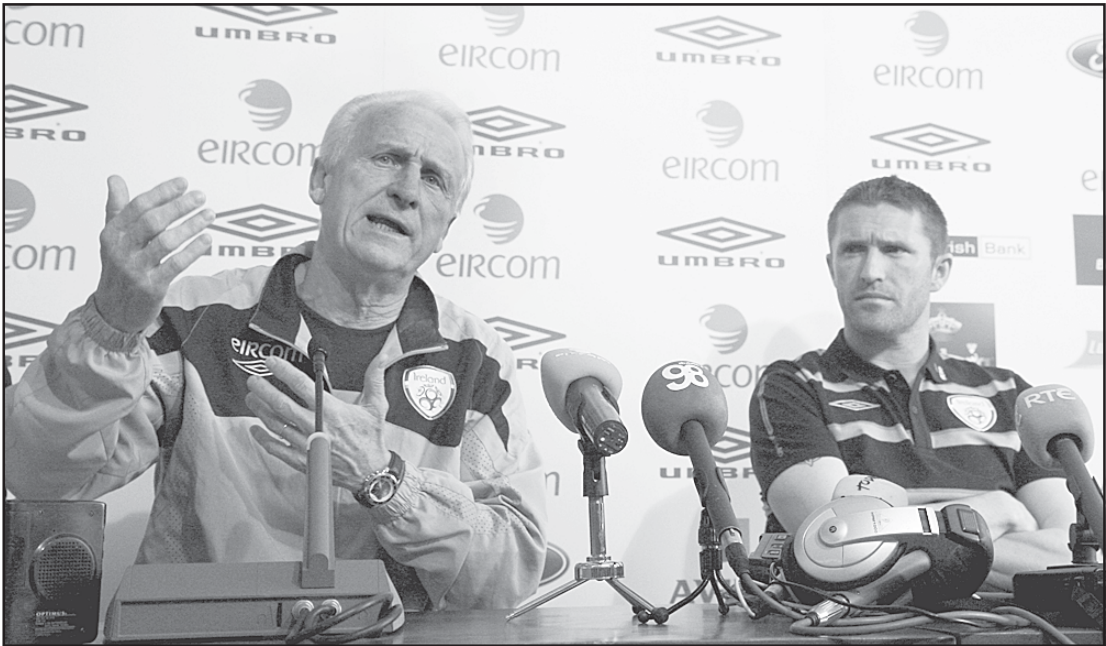
Трябва да сме много внимателни в последните 15 минути, предупреди италианецът

ТАНЬО ВАСИЛЕВ

Италианският селекционер на Ирландия Джовани Трапатони се закани, че играчите му ще излязат за победа тази вечер на Националния стадион "Васил Левски" в решителната световна квалификация от група 8 за ЮАР 2010. Преди нея води Италия с 14 т., пред Ирландия 12, България 7 (мач по-малко). Успех на възпитаниците му до голяма степен им гарантира поне второто място в групата и участие на баражи за Мондиала.

"Всеки треньор иска да победи. Аз не казвам, че ще победим или ще направим равен. Не съм самонадеян като някои треньори, все пак и равенството може да бъде добър резултат. Но всеки отбор излиза за победа", заяви италианецът. "Феновете ни са всеотдайни. Надяваме се да ги зарадваме. Феновете ни очакват, че ще победим и ще играем добре, както срещу Нигерия, но знаят също така, че мачът е много труден", каза националният селекционер на Ейре.

"Лесно е да се каже, че това е важен мач. Освен че е важен, той е и труден. За нас е изключително важно да завършим футболния сезон с позитивен резултат. Преди мача с Нигерия бях малко притеснен, защото много от играчите бяха доста

Селекционерът на Ирландия Джовани Трапатони и капитанът на отбора Роби Кийн изразиха увереност, че няма да загубят мача с България на Националния стадион "Васил Левски"

изморени, но след като видях какво могат, отново върнах увереността си. Трябва да действаме пределно концентрирани срещу България в защита. Особено в последните 15 минути, защото знаем какво могат българите. Играчи като Бербатов и Мартин Петров могат да ни донесат много главоболiai. Знаем на какво са способни, те играят в Англия и нашият отбор има голям респект към

тях", заяви Трапатони.

Според него младокът Шон Сейнт Леджър ще започне като титуляр. Той играе добре с двата крака, а също така е много бърз. "Мисля, че Стивън Хънт също ще играе, но най-вероятно само час и след това ще бъде сменен. Той се представи добре в миналия мач срещу България", добави Трапатони.

Капитанът на отбора Роби Кийн похвали колегата

си в българския национален тим Димитър Бербатов. "Имах привилегията да играя с него 2 години в Тотнъм. Той е изключително опасен нападател, който е много силен във въздуха. Основната сила на нашия отбор е колективът. При нас няма индивидуалности и който от нас излезе на терена, ще си свърши работата", изрази увереност завърналия се в Тотнъм нападател.

Сираков обеща Ангелов да играе днес

Директорът на националните отбори Наско Сираков изрази увереност, че халфът Станислав Ангелов ще се възстанови от травмата си и ще бъде на линия за световната квалификация срещу Ейре тази вечер. "Той е основен футболист. Все още има съмнения, но вярвам, че ще играе", заяви пред БНТ легендарният нападател на Левски. По думите му "трикольорите" са не само подобри като единици от ирландците, но и притежават силен колективен дух. "Имаме отлични индивидуалности и мисля, че сме впрегнали техните качества в отборната цел", каза Сираков и допълни, че връщането в отбора на Илиан Стоянов, Елин Топузаков и Игор Томашич не е грешка. "В България сме царе доста рано да отписваме определени играчи и да ги заклеимяваме като стари и негодни. Световната практика обаче е съвсем различна. Хората продължават да подписват договори с играчи над 35 г. и когато си вършат работата, ги уважават. Няма да стане, когато правим млади футболисти насипа национали. Тази фланелка тежи и трябва да се заслужи, както за нея се пребориха Ивелин Попов и Станислав Манолов. Дай Боже, да има и други като тях", коментира бившият национал.

Марчело Липи води тренировка на базата на националния отбор в Коверчано преди днешната контрола на "аззурите" със Северна Ирландия в Пиза

Националният селекционер на Италия Марчело Липи призна, че ако България победи Ейре, отново ще се включи в борбата за местата, даващи право на участие на Световното в ЮАР през 2010 година. "Ако ирландците победят, ще излязат начело в групата, но ще са с мач повече. Ако България победи, ще се върне в борбата за първите места, но пък ще трябва да играе с нас", коментира треньорът на световните шампиони пред италианския в. "Ла репуб-

Според Липи българите се връщат в играта при успех

лика". Докато България и Ейре мерят сили в група 8 за ЮАР 2010, "Скуадра адзура" играе приятелски мач срещу Северна Ирландия днес в Пиза като част от подготовката за турнира за Купата на конфедерациите, който се явява генерална репетиция на организаторите на Мондиал 2010. Италия води в група 8 с 14 т., пред Ирландия 12, България 7 (мач по-малко), и др. В мача в Пиза той ще провери 7-ина дебютанти - вратарят на Калери Федерико Маркети, защитниците Матиа Касани (Палермо), Андреа Еспозито (Лече), халфовете Марко Биаджанти (Катания) и Даниеле Галопа (Сиена) и нападателите Джузепе Маскара (Катания) и Серджио Пелисиер (Киево).

ГЛЕДАЙТЕ

ДНЕС
днес от 20.30 ч.
по БНТ
България - Ейре

ЮНОШИТЕ НА „ЧЕРВЕНИТЕ“ БИЯТ В АЛБЕНА

Футболистите на ЦСКА триумфираха на фестивала "Олимпийски надежди" в курорта Албена. На финала "червените" победиха Черно море (Варна) с 2:0, а играчът им Георги Василев бе обявен за най-добър футболист на турнира. Стражът на варненци Николай Василев пък получи приза за най-добър вратар. Купата за голмайстор на турнира взе футболистът на Септември Петър Иванов, чийто тим заслужи бронзовите медали.

2-МА ОТ НАФТЕКС ПРОПУСКАТ МАЧА В ТЪРГОВИЩЕ

Футболистите на Нафтекс Симеон Симеонов и Стефан Тошков ще пропуснат мача от 29-ия кръг на Източната "Б" група със Светкавица (Търговище) в понеделник. Дватама се оплакват от контузии и старши треньорът на "шейховете" Диян Петков предпочита да не рискува с включването им в игра с оглед на предстоящия бараж за влизане в "А" група. Наставникът на Нафтекс ще даде почивка и на други титулярни футболисти за гостуването в Търговище.

МАН СИТИ ПОДПИСА С „UMBRO“ ЗА 10 ГОДИНИ

Манчестър Сити подписа нов десетгодишен спонсорски договор с концерната за спортна екипировка "Umbro". През настоящия сезон отборът на българските национали Валери Божинов и Мартин Петров играеше с френските екипировки "Le Coq Sportif". Състезателната екипировка и дрехите за свободно време на фирмата "Umbro" ще бъде представена официално на 18 юли по време на турнето на Сити в Южна Африка.

Холандската футболна звезда Кларънс Зеддорф поздравява бившия президент на ЮАР Нелсън Мандела в едноименната му фондация в Йоханесбург. Халфът на Милан е поредната знаменитост след Бил Клинтън и Дейвид Рокфелер, които се присъединиха към основаната от Мандела фондация

Левски си връща Мечо

Ръководството на Левски възнамерява да си върне Димитър Телкийски от израелския Апоел Тел Авив. Старши треньорът Емил Велев многократно е обявявал, че иска Мечо да се върне за предстоящите мачове в Шампионската лига. Халфът ще замени почти сигурно напускащия Зе Соарес, който е искан от Кубан и Динамо Киев. На "Герена" вярват, че опитен играч като Телкийски ще помогне на тима да се класира за втори път в групите на Лигата. Той има над 50 мача в евротурнирите със синия екип и 8 гола. Мечо заигра в Израел през януари 2008 г., но през този сезон не се разбра с ръководството на Апоел и реши да не подновява договора си. Това ще позволи той да се върне в Левски като свободен агент.

Паредес си взе отпуск от ЦСКА

Помощник-треньорът на ЦСКА Хесус Паредес замина за Испания. Кондиционният специалист ще пропусне последния мач на "червените" от шампионата срещу Локо (Мездра). Двубоят е другата събота на стадион "Българска армия".

Легендарният спец ще присъства на тържество по случай спечелената през 2008 г. европейска титла от националния отбор на Испания. Той бе дясна ръка на селекиционера Луис Арагонес в "Ла Фурия". Очаква се Паредес да се завърне за началото на лятната подготовка на вицешампионите, насрочено за 25 юни.

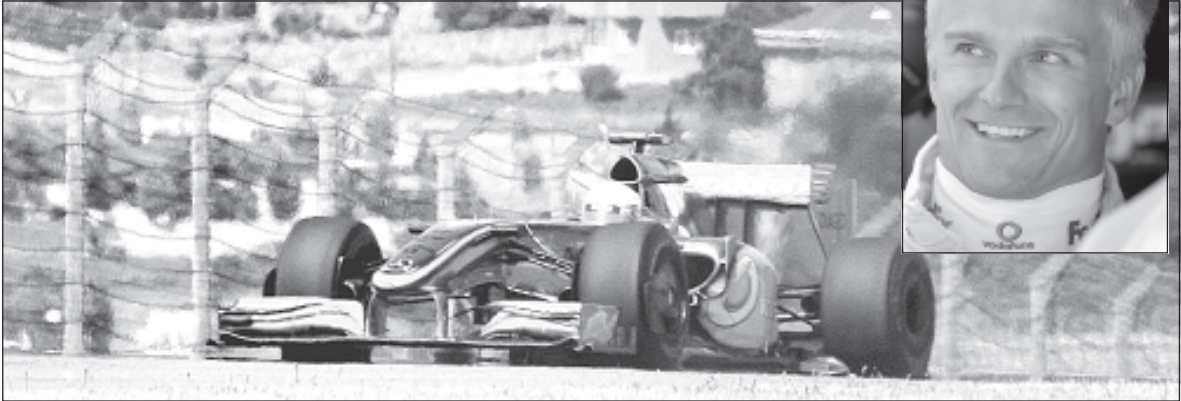
Зидан потвърди за Кака

Бившият ас на Реал Мадрид Зинедин Зидан, който бе назначен за съветник на президента Флорентино Перес, каза, че "Кралският клуб" се е подсилил с бразилския халф на Милан Кака. "Той вече подписа. Ще се радвам, ако вземе моя №5", заяви Зизу на пресконференция в Рим по повод бенефисния мач на сънародника му Венсан Кандела. Очаква се в близките дни да се състои официалното представяне на бразилеца на ст. "Сантяго Бернабеу". Предполага се, че трансферът му е на стойност 70 млн. евро и така той ще строчи световния рекорд, който принадлежи именно на Зидан, преминал през 2001 г. от Ювентус в Реал за 66 млн. евро.

Ковалайнен пръв на тренировка в Истабул

Силни изяви на Макларън преди старта за Гран при на Турция

Пилотът на Макларън Мерцедес Хейки Ковалайнен бе най-бърз във втората свободна тренировка на пистата "Истанбул Парк". Там в неделя е стартът за Гран при на Турция, 7-и кръг от световния шампионат във формула 1. До финаландеца се доближиха Фернандо Алонсо (Исп) с Рено и Роберт Кубица (Пол) с БМВ Заубер. Тримата се вместиха в рамките само на 215 хилядни от секундата. Казуки Накаджима (Яп) с Уилямс също записа добро представяне, но остана четвърти. Зад него се нареди Себастиан Фетел, който спря на завои 2 заради предполагаеми проблеми с болида. Класиранията не се промениха особено във втората част на трени-

Световният шампион Луис Хамилтън показва второ време в първата свободна тренировка на пистата "Истанбул Парк", където в неделя е стартът за Гран при на Турция. Съотборникът му Хейки Ковалайнен (на малката снимка) пък бе най-бърз във втората тренировка

ровка. Нямаше сериозни инциденти с изключение на две завъртания на Люис Хамилтън. Множество пилоти обаче се качваха от грешната страна на бордюрите, а асовите на Ферари Фелипе Маса и Кими Райконен

се оплакаха от меките гуми на Бриджстоун. Ярно Трули върна Тойота напред след шестото време което записа днес. Водачът от първата тренировка Нико Розберг с Уилямс-Тойота остана седми, а след него за-

стана Рубенс Барикело с Браун GP. Марк Уебър и Нелсън Пикет завършиха топ 10. Фелипе Маса остана 11-и, следван от водача в класирането Дженсън Бътън и световния шампион Луис Хамилтън, който кара

силно сутринта и завърши втори. Преди надпреварата в неделя Дженсън Бътън води с 51 точки, пред Барикело 35, Фетел 23, Уебър 19,5, Трули 14,5, Глок 12, Алонсо 11, Хамилтън и Райконен по 9 и др.

Сьодерлинг е първият финалист в Париж

Шведът Робин Сьодерлинг продължи сензационното си представяне на Откритото първенство на Франция по тенис и се класира за първи път на финал в турнир от Големия шлем. 23-ият в схемата Сьодерлинг победи изключи-

телно драматично Фернандо Гонсалес (Чили, №12) с 6:3, 7:5, 5:7, 4:6, 6:4 за 208 минути на корта. Шведът поведе с 2:0 сета, имаше мачбол в третия, но допусна чилецът да изравни и да поведе с 4:2 в решителната пета част. Той обаче пречупи съперника си и триумфира. Досега Сьодерлинг нико-

га не е преминавал трети кръг от общо 21 участия на турнири от Големия шлем. Шведът никога не е печелил и турнир на червени кортове. По пътя към първия си финал обаче той по-

беди първата ракета в света Рафаел Надал (Исп) и после Николай Давиденко (Рус, №10). Другия финалист излъчиха късно снощи Роджер Федерер (Швейц, №2) и Хуан Мартин дел Потро (Арж, №5). Федерер иска да вземе първи трофей от "Ролан Гарос" и 14-и от Големия шлем, с което да изравни рекорда на Пийт Сампрас (САЩ).

Стоичков и Ивана на купона на ЛУКойл Академик

Мегазвездата на българския футбол Христо Стоичков участва в тържествата на ЛУКойл Академик в Правец, с които подobaващо бе отпразнувано спечелването на 7-ата поредна и общо 19-а титла в basketболното първенство за мъже. Цялото ръководство на клуба начело с президента Валентин Златев, както и всички basketболисти на "студентите", се събраха в хотел "Правец Палас" в центъра на града, за да изпратят с "шампанско и сълзи" сезона. За празничното настроение се погрижи фолк дивата Ивана. Кметът на града Красимир Живков и президентът на клуба Валентин Златев поздравиха basketболистите и наставника им Георги Младенов, които бяха придружени от своите половинки. Хитовете на Ивана озвучаваха целия град. Купонът продължи до ранните часове, а всички се забавляваха заслужено след щастливия край на сезона.

Гришо отказа да играе за Купа „Дейвис“

Първата ракета на България Григор Димитров обяви в специално писмо, че няма да участва в двубоя за Купа "Дейвис" срещу Латвия от 10 до 12 юли в Пловдив. 18-годишният хасковлия посочва, че в този период му предстоят важни турнири, които могат да бъдат от голямо значение за кариерата му. "Винаги съм искал да играя за страната си, но може би сега е по-важно от всякога да жертвам възможни краткосрочни успехи в името на по-големи цели. Така се надявам в бъдеще да имам още по-голям принос към отбора и към българския тенис като цяло", пише той в обръщението до БФТенис. Димитров игра на четвъртфиналите на турнира на трева в Нотингам с поставения под №5 в схема Илия Божиляк (Сър), който е №131 в световната ранглиста. Преди това той обърна втората ракета на домакините Алекс Богданович с 4:6, 7:5, 7:6. Междувременно пък че лидерът в световната ранглиста Рафаел Надал (Исп) отказа участие в стартиращия в понеделник турнир на трева "Куинс Клъб" в Лондон, който е подгряващ за "Уимбълдън". На него Григор Димитров ще играе с "уайлд кард".

ГЛЕДАЙТЕ

ДНЕС от 14.00 ч. квалификации

УТРЕ от 14.30 ч. старт за ГП на Турция по БТВ

ПРАНДИ ОБЯВИ 14-ТЕ ЗА МАЧОВЕТЕ С КУБА

Старши треньорът на националния отбор по волейбол на България Силвано Пранди обяви имената на 14-те играчи за двубоите от Световната лига срещу Куба на 12 и 13 юни в Хавана. В списъка на италианеца са разпределителите Андрей Жеков и Георги Братоев; централите Христо Цветанов, Красимир Гайдарски, Теодор Богданов и Светозар Иванов; посрещачите Матей Казийски, Тодор Алексиев, Методи Ананиев и Мартин Пенев; диагоналите Владимир Николов и Цветан Соколов, както и либерата Теодор Салпаров и Владислав Иванов. Националите летят в понеделник от Варна за София, а на другия ден е полетът им за Хавана през Париж. Отборът се върща обратно на 15 юни. Владо Николов ще играе с протектор на единия пръст срещу кубинците.

От ръководството на Двореца на културата и спорта във Варна вече пуснаха в продажба билетите за домакинските срещи от Световната лига. За 1 мач цената им е 10 лв., а пакетът за всичките 6 - 54 лв.

НЕДЕЛЧЕВА БИЕ НА СТАРТА В АСЕН

Петя Неделчева стартира с победа на финалите на Европейската купа в Асен, Холандия (награден фонд 50 000 долара). Българката, която е №12 в света, победи с 2:0 гейма (21:11, 21:18) Джил Питард (Анг) за 28 мин. Днес тя ще играе с Рейчъл ван Кутсен (Хол).

ЦСКА СЕ ПОДСИЛВА С ЧУЖДЕНЦИ ЗА ШЛ

Носителят на Купата на България при мъжете - ЦСКА, смята да се подсили с няколко чуждестранни волейболисти за предстоящото си участие в Шампионската лига "Индезит". Новината потвърди старши треньорът Александър Попов. Засега обаче няма яснота по отношение на селекцията.

ПЪРВИ ИГРИ ЗА ХОРА С БЪБРЕЧНИ ТРАНСПЛАНТАЦИИ

Първите национални игри за хора с бъбречни трансплантации ще се състоят в понеделник и вторник в Националната спортна академия в Студентския град, съобщиха от Министерството на здравеопазването. Проявата се организира от Българския съюз за бъбречно трансплантираните, със съдействието на известни български спортисти. Целта е да се допринесе за по-доброто качество на живот на хората с трансплантации, да се прокламира значимостта на органната трансплантация, да се ангажира по-силно обществото за даряването на органи, да се популяризират физическите упражнения като средство за пълното възстановяване. В програмата са включени състезания по лека атлетика, бадминтон, плуване и тенис на маса. Заявления за участие са подали 15 души. Амбицията на организаторите е тези игри да станат ежегодни и да бъдат стъпка за участието на нашата страна в Световните игри.

ДУМА

ИЗДАТЕЛ: „ДУМА 2008“ ЕООД

Телефон на читателя: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1784, бул. „Цариградско шосе“ 113 А, Факс: 975 26 04 Автоматичен номератор 97 05 + Вътрешен номер www.duma.bg E-mail:duma@duma.bg

Хонорари на външни автори се изплащат всяка сряда от 14 до 16 часа

БЪЛГАРИЯ: Александър Симова - 230; Ауга Паничян - 218; Десислава Велева - 230; Ева Костова - 229; Магдалена Тодорова - 246; Милена Николова - 247; Ралица Табакова - 230; ИКОНОМИКА: Мая Калпачка - 246; Мариела Илиева - 246; СВЯТ: Галина Младенова - 219; Калина Йотова - 220; Алберт Аврамов - 220; Петър Бочуков - 219; КУЛТУРА: Виолана Семерджиева - 240; Наденда Ушев - 240; Аляна Нейкова - 239; ОБЩЕСТВО: Велана Христова - 238; Ина Михайлова - 214; Васил Попов - 248; Лиляна Томова - 232; ЧЕТИВО: Пегаз: Борис Данков - 244; Неделин: Богдан Иванов - 225; Булевард: Гергана Алексова; Пардон: Чавгар Шилов; СПОРТ: Владимир Николов - 245; Таньо Василев - 245; Кореспондент в Пловдив: Веселка Венкова, e-mail: veselka_v@abv.bg, тел.: 032/601 893; ФОТО: Благвеста Цветкова-206; Мариета Томова - 206; Юрий Стоянов - 206; ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Арсиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Симона Симеонова; Спласка Венева; Снежана Христова; ДОКУМЕНТАЦИЯ: Катерина Димитрова - 200; 226; НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg; СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: Иван Стоянов - 250; ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски; РЕКЛАМА: Габриела Найденова - 233; Петрана Сомлева - 205; Георги Томов - 221; Денис Романенко - 221, факс-975-26-04; e-mail - reklama@duma.bg, Експонат: 919758. 112; Печат: ИПК "Родина" АД - 1784 София, бул "Цариградско шосе" 113а Номератор - 9752; Дистрибутори: ОБВ „Близнаци“ ЕООД - 02/962-23-23; "Национална дистрибуция" ООД - 02/975 20 35; РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Милослав Александров, Ива Костадинова, Румяна Кирилова, Слаб Йорданов - 208, 203; abonament@duma.bg; ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА: Дея Йорданова - 207; Велислава Хубавий - 201, Каса - 97-05-249;

Изпълнителен директор Николай Малинов Зам.-изпълнителен директор Павел Бебов

Информациите в броя са подготвени от репортерите на вестника. Използвани са емисиите на БТА, "Фокус", "БГНЕС", БНР, "Франс прес", интернет и др. Ръкописи не се рецензират и не се връщат

Главен редактор Ивелин Николов Първи зам.-главен редактор Юрий Борисов yborisov@duma.bg Зам.-главен редактор Георги Георгиев ggeorgiev@duma.bg Отговорен секретар Ивайло Гиздов igizdov@duma.bg

Основател Стефан ПрогеВ

ЗАЩИТАВАМЕ БЪЛГАРСКИТЕ ИНТЕРЕСИ

№6

ГЛАСУВАЙ ЗА КОАЛИЦИЯ ЗА БЪЛГАРИЯ

www.bsp-eu.bg

Купуването и продаването на гласове е престъпление